

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Racuni pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.

Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

JUTRO

Oblaki nad vzhodom

Na azijskem vzhodu se nevarno kopi-
čijo črni oblaki. Japonska smatra oč-
vidno današnjo svetovno situacijo za
ugodno, da izvede svoje imperialistične
načrte in si izvojuje ne le supremacijo
na Pacifiku, temveč tudi dominantno
pozicijo na azijskem kontinentu. Njena
ekspanzijska politika se je doslej izkaza-
la v njenih uspehih na račun Kitajske.
Nova država Mandžukuo je le formalno
samostojna državna individualiteta, v
resnici pa le slabo prikrita kolonija Ja-
ponske, katere kolonizacija je že pre-
računala pol milijona naseljencev. Man-
džurska politika se dela v Tokiju, ako-
ravno japonska vlada tega oficijelno ne
priznava in odbija vsako diplomatsko
akcijo v mandžurskih sporih kot zadevo,
ki se nje ne tiče.

Vključ interesni koliziji v Vzhodni
Aziji pa je bilo vendar razmerje med Ja-
ponsko in Sovjetsko Rusijo dolgo časa
vsaj korektno. V letih 1925 do 1928 je
kazala Japonska napram Rusiji prijateljs-
tvo in voljo gospodarskega sodelovanja.
Seveda je s tem pridobila sama največ,
ker je dosegla znatne koncesije zlasti
na Sahalinu, kjer so prešla dragocena
ležišča nafte v japonske roke. Takrat
je izgledalo, da se bosta obe državi spo-
razumeli in si prijateljsko delili svoje
vzhodnoazijske interese.

V zadnjih letih pa je rastle japonsko
nezaupanje napram močnemu sosedu,
ki čemur je mnogo prispeval vojaško-
oboroževalni značaj prve petletke in po
njem vzbujeni strah pred premočjo so-
vjetskega tekmeča. Napetost med sosedo-
ma je postala vedno občutnejša in je po-
logoma prešla v odkrito sovražnost.

Ze prvi spor zaradi vzhodnokitajске
železnice je kazal znake grozečega kon-
flikta. Vendar se je napetost polegla
vsled ruskega popuščanja. Moskovska
vlada je naravnost izjavila, da zaradi te
železnice ne bo oddan niti en ruski strel
in je celo ponudila Japoncem podjetje
v nakup. Svet se je čutil sovjetski pa-
sivnosti glede ruskih azijskih interesov
in jo je pripisoval vojaški slabosti in
nepripravljenosti. Zdi se pa, da se so-
vjetska vlada ni spuščala v oboroženo raz-
računavanje zaradi gospodarskih težav
in da ni hotela ogrožiti svojih gospodar-
ske preudrivite in komaj započete indus-
trijske dejavnosti zaradi zunanjepolitičnih a-
vantur. K temu je prihajala še notranja
neurejenost in nesigurnost v zapadnih
mejah.

Danes je pa položaj Rusije precej dru-
gačen. Nova orientacija sovjetske evro-
pske politike je vodila do znanih pak-
tov z zapadnimi sosedmi in do obnove
francoskega prijateljstva, tako da so da-
nes zapadne ruske meje zavarovane in
dopuščajo vladi odločnejšo politiko na
vzhodu. Dvignila se je tudi vojaška pri-
pravljeno in novo ustanovljena težka
industrija odpira armadi nove možnosti.

Moskva sicer menda tudi zdaj ne bi že-
lela vojaškega konflikta zaradi svojih
mandžurskih interesov, katerim se je ko-
likor toliko odrekla, vendar zdi se, da se
njena vzhodna sosedna ne zadovoljuje s
prvo etapo svojih kontinentalnih pridob-
itev, ter da stega svoje prste po No-
tranji Mongoliji, kjer danes vlada iz-
ključno ruski vpliv in kjer gre za važne
interese, katerim se soveti očitno ne
mislijo odreči. Z vsakim dnem pa po-
staja tudi opasnejše vprašanje Vladivo-
stoka in njegovega zaledja, katerega Ja-
ponska ne izpusti iz oči, ker ga smatra
za glavno oviro svoje samovlade na Ti-
hem oceanu.

Pogajanja za odkup vzhodnokitajске
železnice so se razbila in vse kaže, da se
hoče japonska vlada te prometne zveze
polastiti s silo. Napravila je konec ru-
ski upravi in zaprla celo vrsto sovjetskih
uradnikov. Zvezala se je tudi z ang-
loškimi fevdali in hoče menda z njih
pomočjo izrinuti Rusijo in privezati tudi
tudi pokrajino nase.

Ker sovjetski diplomatski koraki niso
imeli takorekoč nobenega učinka, je mo-
skovska vlada objavila dokumente, ki
dokazujejo japonske namene in načrte.
Ta korak je močno razburil japonske
vladne kroge in privedel medsebojni
spor v kritični stadij, iz katerega skoro
ni videti mirnega izhoda. Z objavo ja-
ponskih diplomatskih dokumentov je za-
sledovala sovjetska vlada v prvi vrsti
namen, da dokaže nevarnost japonskega
prodiranja in ojačenja zlasti za Ame-
riko in izgleda, da je vzbudila pozornost
Washingtona. Senzacionalni preokret
politične Zedinjenih držav, ki je dovedl
do zbliznanja med Mosko in Washingto-
nom, Rooseveltovo pismo in potovanje
Litvinova v Ameriko niso v zadnji vrsti
posledica učinka razkritij o japonski
imperialistični politiki.

Zadnja leta pa je Rusija tudi znatno
izboljšala svoj vojaški položaj na azijs-
kem vzhodu. Neprestni vojaški trans-
porti, ki še vedno trajajo, so spravili v
bližino japonske meje že ogromno arma-
do, ki stoji kot posebna »Armada Dalj-
nega Vzhoda« pod poveljstvom znanega
»kitajskega zmagovalca« generala Blü-
cherja, ki ima tudi na upravo obmejne-
ga teritorija odločen vpliv in je ves
uradni aparat postavil v službo vojaških
interesov. Tehnična oprema azijske rde-

PRESTOLNI GOVOR KRALJA BORISA

Otvoritev bolgarskega parlamenta — Kralj Boris o svojem sestanku z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom in kraljico Marijo in posetu tujih državljanov v Sofiji

Sofija, 28. oktobra. AA. Ob 11. do-
poldne je bilo otvorjeno tretje redno
zasedanje Sobranja. Zasedanje je otvo-
ril s prestolno besedo kralj Boris ob na-
vzočnosti vseh članov vlade, mitropolita
Stefana s svečniki ter ob nabitosti polnih
diplomatskih in novinarskih ložah in
galerijah. Kralj Boris je izvajal v svo-
jem prestolnem govoru:

Gospodje narodni poslanci! Prijetno
mi je, da vas vidim zbrane že tretjič in
da vas morem pozdraviti z dobrodošlico.
V skladu s parlamentarnim režimom,
ki izvira iz ustave, bo vlada nadaljevala
svojo politiko za mir in normalen
razvoj države. Predložila vam bo obno-
vo gospodarstva in financ potrebne re-
forme, prepričana, da jo boste v svojem
rodoljubju podpirali. Zakaj resnost pro-
blemov, ki jih je treba rešiti, zahteva od
parlamenta slogo in plodno delavnost.

Vlada je sklenila trgovske pogodbe
s češkoslovaško in turško republiko ter
pripravlja podobne pogodbe tudi z dru-
gimi državami, trudeč, se da doseže čim
tesnejše mednarodno sodelovanje. Go-
spodarska kriza ima velik vpliv na dr-

žavne finance. Zato je vlada sklenila iz-
dati vrsto ukrepov za skrčenje državnih
izdatkov in za povečanje državnih do-
hodkov. Doseženi rezultati so glede na
slabe gospodarske prilike pomembni.
Vlada bo racionalizirala državni prora-
čun, uvedla kontrolo nad avtonomnimi
državnimi podjetji in uredila finančno
upravo. Predložila bo Sobranju tudi za-
kon o končni ureditvi dolgov, ki naj
olajša položaj dolžnikov in zavaruje vla-
gatelje. Razen tega namerava reorgani-
zirati bankarstvo, da se obnovi zaupa-
nje, najpomembnejši činitelj gospodar-
ske obnove. Vlada tudi ni zamudila pri-
like, da sklene dogovor z lastniki zuna-
njih posojil glede revizije sporazuma iz
leta 1926.

Bolgarija živi v dobrih odnosih z
vsemi državami. Deležna je simpatij in
zaupanja velesil. Nadaljevala bo svojo
politiko miru in reda. Pri tej priliki mo-
ram naglasiti, da sva jaz in vlada sre-
na ko moreva omeniti prisrčni in iskreni
sprejem, ki sva ga bila deležna jaz in
kraljica pri državnih poglavarjih in vla-
dah v državah, ki sva jih nedavno ob-

iskala, sprejem, ki je izraz spoštovanja
in simpatij do bolgarskega naroda. (Tu
je kralj Boris prekinilo burno ploskan-
je poslancev in občinstva na galeri-
jah). Posebno sva jaz in vlada srečna
zaradi obiska, ki sta ga napravila Nj.
Vel. kralj Aleksander in kraljica Mari-
ja Jugoslavije meni in kraljici v evksi-
nograjskem dvorcu. V tem obisku vidi-
mo izraz priskega prijateljstva. (Tudi
tu je kralj prekinilo burno ploskanje
poslancev in občinstva na galerijah).

Vlada je bila srečna, da je mogla v
poslednjih mesecih sprejeti predsednika
turške vlade Izmet pašo in turškega zu-
nanjega ministra Tefvik Ruždi seja,
rumunskega zunanjega ministra Titule-
sca, predsednika madžarske vlade Göm-
bösa in madžarskega zunanjega mini-
stra Kanyo.

Obisk predsednika turške vlade je bil
nov dokaz prijateljskih zvez, ki družijo
dva naroda. Pri tej priliki je bila nam-
reč podaljšana pogodba o prijateljstvu,
nevtiralnosti in arbitraži med Bolgarsko
in Turčijo.

Na sestankih z rumunskimi in mad-
žarskimi državniki smo mogli razčistiti
celo vrsto vprašanj za okrepitev prija-
teljskih zvez in gospodarskih odnosov
med nami, ki so tako neobhodno potreb-
ni našemu vzajemnemu sodelovanju za
okrepitev miru in obnovo blagostanja v
naših državah.

Ob koncu prestolnega govora je kralj
Boris naštel 10 zakonskih načrtov, ki
jih bo vlada predložila Sobranju v raz-
pravo in odobritev.

Po odhodu kralja Borisa in kraljice
Ivane v dvor je mitropolit Stefan z viš-
jo duhovščino opravil molitve, nakar je
predsednik zaključil sejo in sklical pri-
hodnjo za četrtek.

Sestanek rumunskega in bolgarskega kralja

Bukarešta, 28. oktobra. Rumunski zu-
nanji minister Titulescu je ob 10. dopol-
odne prispel iz Beograda v Sinajo, kjer ga
je sprejel kralj Karol.

Kakor znano, se jutri sestane rumun-
ski kralj Karol in bolgarski kralj Boris.
Listi še nimajo poročil o točnem progra-
mu in kraju sestanka, napovedujejo pa, da
se bosta vladarja sestala na rumunski kra-
jevski jahti »Stefan Veliki«. Rumunski
kralj Karol se bo po domnevah tukajšnjih
listov odpotoval z jahto iz Gjurjeva, v
Ruščuku pa bo prišel nanjo kralj Boris.
Sestanek bo vsekakor velikega političnega
pomena, ker se ga bosta udeležila tudi vo-
ditelja zunanje politike obeh držav, Mu-
šanov in Titulescu.

Obsežen program balkanske konference

Prihodnja konferenca bo razpravljala o vseh vprašanjih medbalkanskega sodelovanja v javnem in državnem življenju

Beograd, 28. oktobra. p. Davi se je vr-
šila pod predsedstvom g. dr. Kumanudija
seja jugoslovanske sekcije za medpara-
lamentarno unijo. »Pravda« je v zvezi s tem
poročala, da se je na seji razpravljalo o
prihodnji balkanski konferenci, na kateri
bosta zastopala našo državo med drugimi
narodna poslancema Mihajlo Živančević in
minister n. r. g. Ivan Mohorič.

Po prvih treh balkanskih konferencah,
katerih cilj je pospeševanje medsebojnega
zblizanja vseh balkanskih narodov in ki so
se vršile leta 1930 v Atenah, leta 1931 v
Carigradu in leta 1932 v Bukarešti, se bo
sestala 5. novembra v Solunu četrta bal-
kanska konferenca pod predsedstvom biv-
šega grškega ministrskega predsednika
Papanastasia. Udeležili se je bodo dele-
gati vseh balkanskih držav, to je Jugosla-
vije, Albanije, Bolgarije, Grčije, Rumunije
in Turčije. Na dnevnem redu konference
so naslednja vprašanja:

1. Sprejem statuta balkanske konference
in sestava načrta statuta za nacionalne
skupine; 2. uveljavljanje sklepov prejšnjih
konferenc vključno sklepov glede narod-
nih manjšin; 3. unifikacija konzularne
konvencije; 4. obvezna uveljava pouke jezikov
balkanskih narodov v vseh balkanskih dr-
žavah; 5. prireditve pedagoškega tedna v
vseh balkanskih državah; 6. ustanovitev
podkomisije za sodelovanje sportnih in

gimnastičnih organizacij; 7. načrt konven-
cije za gospodarsko sodelovanje balkan-
skih držav; 8. statut pomorske sekcije
medbalkanske trgovske in industrijske
zbornice; 9. problem kmetijskih kreditov
na Balkanu; 10. balkansko poljedelstvo in
mednarodna trgovina; 11. balkanska kme-
tajska zbornica; 12. načrt statuta za bal-
kanski zadržni zavor; 13. razvoj in izbolj-
šanje medbalkanske civilne aviacije; 14.
program velikih medbalkanskih komunika-
cij v zvezi z mednarodno komunikacijsko
mrežo; 15. vidiranje in koordiniranje
sklepor prejšnjih balkanskih konferenc;
16. suhozemne, pomorske in zračne komu-
nikacije v zvezi z razvojem turizma; 17.
izvršitev sklepov, nanašajočih se na med-
sebojno pospeševanje turizma; 18. statut
balkanskega delavskega biroa; 19. sanita-
rna in veterinarska konvencija; 20. zašči-
ta dela in delavstva; 21. higiena sela v
zvezi z organizacijo higienske razstave.

Istčasno se bo sestel v Solunu tudi
svet balkanske konference ter se bo vršil
kongres medbalkanske trgovske in in-
dustrijske zbornice, obenem pa se bo sestel
tudi pripravljani odbor za sestavo načrta
posebne gospodarske konvencije balkan-
skih držav. Sklicana je tudi seja medbal-
kanske pravne komisije, ki ima pripraviti
gradivo za unifikacijo zakonodaje balkan-
skih držav.

Reforma ustave v Italiji

Ustanovitev korporacijske zbornice gospodarsko-socialnega značaja namesto poslanske zbornice

Rim, 28. oktobra. d. Proslava 11. oblet-
nice fašističnega režima je danes dosegla
svoj višek. Po vseh pokrajinskih mestih so
se vršile fašistične arade in so fašistični
tajniki prečitali Mussolinijevo poslanico, v
kateri napoveduje italijanski ministri
predsednik ustanovitve novih institutov za
obnovo italijanskega gospodarstva. V Rimu
se je zbralo 20.000 odlikovanih bivših bo-
jevnikov, ki so s svojim pohodom od Be-
neške palače do Koloseja otvorili novo rim-
sko cesto Via dell'Impero. Njihovi paradi
sta prisotnovala tudi kralj in kraljica. Mus-
solini je imel kratek nagovor, v katerem
je med drugim poudaril, da mora biti »sila
v bodočnosti še večja od preteklosti«.

V prihodnosti fašističnem letu namer-
ava režim izvesti tudi že dolgo časa pripra-
vljeno reformo ustave. Sedanjí nacionalni
korporacijski svet naj nadomesti italian-
sko poslansko zbornico, tako da se italian-
skemu parlamentarizmu odvzame dosedanja
politična nota. Nova italijanska korporacij-
ska zbornica bo povsem gospodarsko-so-
cialnega značaja. Po določilih dosedanje
ustave bodo volitve v novo korporacijsko
zbornico že prihodnje leto. Zastopnike kor-
poracij volijo le člani fašističnih sindikatov
in delodajalskih združenj in bo torej vlada

pri prihodnjih volitvah izvajala stodo-
sto volilno zmago.

Z ustanovitvijo korporacijske zbornice
stopa fašizem v novo fazo svojega razvoja,
katerega prihodnost je še povsem nezna-
na, in tudi ni mogoče reči, ali bo novi pa-
lamentarni sistem koristil ali škodil državi
in narodu.

Povratak Gömbösa iz Sofije

Budimpešta, 28. oktobra. g. Ministrski
predsednik Gömbös in zunanji minister
Kanya sta se ob 5.30 vrnila s svojega bal-
kanskega potovanja v Budimpešto. Na po-
staji ju je pričakovala velika množica, med
drugim mnogo dostojanstvenikov in vsi v
Budimpešti navzoči člani vlade. Na po-
zdravni govor člana vlade stranke je mi-
nistrski predsednik Gömbös odgovoril s
kratkim nagovorom, v katerem je izrazil
upanje za srečno bodočnost Madžarske ter
pozval narod k edinosti.

Painleve nevarno bolan

Pariz, 28. oktobra. AA. Zdravstveno sta-
nje bivšega predsednika vlade in večkrat-
nega ministra Painlevea se je od večerja
poslabšalo in vzbuja skrb.

nuja japonska vlada sporazum in celo
pakt o nenapadanju, ki ga je bila pred-
leti, ko je izhajal podoben predlog iz
Moskve, odklonila. Vendar izgleda, da je
zaostritev med obema državama dosre-
la že predaleč, da bi bila verjetna pot
nazaj.

Svetovna javnost z napetostjo zasle-
duje vsako fazo razvoja na azijskem
vzhodu. Občuti se, da se bliža vihar, ki
ne bo samo lokalnega pomena, niti ne
bo zadel samo oddaljene Azije, marveč
more imeti usodne posledice za ves osta-
li svet, — tudi za evropski zapad.

Nemški poslanik o novi Nemčiji

Nastopna avdijenca novega nemškega poslanika — Nemčija nikomur ne vsiljuje svojega prijateljstva

Beograd, 28. oktobra. p. Opoldne je Nj.
Vel. kralj sprejel v nastopni avdijenici
novega nemškega poslanika na našem dvor-
u von Heerena, ki mu je izročil svoja po-
verljiva pisma.

Po avdijenici je nemški poslanik sprejel
novinarje, jim med drugim orisal tudi po-
litični položaj v Nemčiji in deial:

Nesporno je zashga narodno-socialisti-
nega pokreta pod vodstvom Adolfa Hit-
lerja, da je že od vsega početka prodrlo
spoznanje, da narod, ki ne ceni samega
sebe in se ne zaveda svojih velikih idealov,
torej duševno bolan narod, nima potrebne
odpornosti in življenjske moči, da bi mogel
obvladati socialno in gospodarsko krizo
v vsem njenem obsegu in trajno, ka-
kor se je to zgodilo v Nemčiji, ki so jo
zadele vse posledice svetovne vojne. Če
torej nova Nemčija v svoji notranji in zu-

nanji politiki zastavlja vse svoje sile za
to, da odstrani vzroke duševnega obolen-
ja nemškega naroda, se godi to v čvrstem
prepričanju, da je to edina pot, po kate-
ri je mogoče iti in ki bo dovedla do ob-
nove na zunaj in znotraj ter odstranila
vse vzroke krize. To so cilji nove Nemčije.
Ni treba dokazovati, da je mogoče doseči
te cilje samo v miru in da noben pameten
človek ne misli na reševanje teh proble-
mov z vojnimi zapletitjaji. Prepričan sem,
da bo ta resnica sama po sebi prodrila po
vsem svetu in odstranila vse nezaupanje,
ki se še danes goji do Nemčije in mi bomo
lahko mirno dočakali, da se bo razblinila
megla in postala vidna resnica. Nova
Nemčija nikomur ne vsiljuje prijateljstva,
toda narodu, ki bo prvi pokazal razume-
vanje za njene cilje in življenjske potre-
be, bo iz globine srca hvaležna in ta duh
hvalečnosti ne bo nikdar izginil.

Problem srednje Evrope

Važne izjave v zunanjepolitičnem odboru francoskega senata o položaju v srednji Evropi

Pariz, 28. oktobra. s. Na včerajšnji seji
senatnega odbora za zunanje zadeve je
predsednik Berenger prečital poročilo, ki
temelji na informacijah zunanjega ministra
in v katerem zavzema položaj v srednji
Evropi precejšen obseg. Poročilo pravi,
da zainteresirani krogi še proučujejo italian-
ski predlog za reorganizacijo srednje Ev-
rope in sklepe Male antante, da bi se do-
seglo zbliznanje obeh stališč. Mala antanta
si prizadeva, da spravi v sklad svoje go-
spodarske interese z interesi Avstrije,
Madžarske in Bolgarije. Sistem dvostran-
skih pogodb in industrijskih preferenc za
Nemčijo in Italijo se še proučuje. V tem
pogledu so se pojavile precejšnje težkoče,
ker pripisujejo gotove velesile, ki so dopri-
nesele finančne žrtve v srednji Evropi, važ-
nost težnj, da dobijo gospodarske kom-
penzacije. Iz poročil, ki jih je dobil senat-

ni odbor, je jasno razvidno, da se je med
Nemčijo Rumunijo in Jugoslavijo doseglo
gostovo zbliznanje na gospodarskem polju.
Tudi odnosi med Italijo in Jugoslavijo
so zaradi gospodarskih dogovorov popu-
stili v svoji napetosti. Pogajanja med dr.
Beneseom in dr. Dollfusom naj bi se z na-
daljnjimi razgovori med Prago in Duna-
jem postavila na praktično podlago. Kdaj
bi se vršil sestanek zastopnikov Male an-
tante z zastopniki Avstrije, Madžarske in
Bolgarije se po poročilu Berengerja ne mo-
re še ničesar reči, vendar pa menijo, da
bodo velesile odšle bolj intenzivno delate
za rešitev srednje-evropskih težkoč kakor
doslej. Iz izjavjan Berengerja je razvidno,
da vprašanje srednje Evrope še ni doseglo
onega stanja, ki bi upravičevalo sestanek
vseh prizadetih.

Litvinov na poti v Ameriko

Ruski komisar za zunanje zadeve se je včeraj sestal v Berlinu z Neurathom, zvečer pa je nadaljeval pot v Pariz

Berlin, 28. oktobra. g. Ruski komisar za
zunanje zadeve Litvinov, ki je v četrtek po-
noči odpotoval iz Moskve v Washington k
pogajanjem z ameriško vlado, je prispel ob
9.30 dopoldne iz Varšave v Berlin. Na kolo-
dvorju ga je pozdravil ruski poslanik s po-
slaniškim osebjem. Dopoldne je Litvinov
posetil nemškega zunanjega ministra Neu-
ratha, zvečer pa je nadaljeval svojo pot v
Pariz.

Berlin, 28. oktobra. AA. Sovjetski komi-
sar za zunanje zadeve Litvinov je pred se-
stankom z nemškimi zunanjim ministrom
Neurathom izrazil novinarjem upanje, da
bo njegovo potovanje v Ameriko rodilo de-
finitiven sporazum med Zedinjenimi dr-
žavami in Rusijo. Obnova uradnih odnosov
med obema državama nikakor ne bo ime-
la vpliva na svetovni položaj, zlasti ne na
rusko politiko nasproti Japonci in sploh
problemom na Daljnem vzhodu. Glede gla-
sov o bodočem sovjetskem poslaništvu v
Washingtonu je Litvinov izjavil, da so še
preuranjeni.

Na vprašanje, kaj misli o svojem obisku
pri Neurathu, je Litvinov izrazil prepi-
čanje, da se bo nemško-ruski spor zaradi
izgona sovjetskih novinarjev iz Nemčije in
nemških novinarjev iz Rusije kmalu po-

rnaval in da se bo obnovilo prejšnje sta-
nje.

Šef tiskovnega urada v ruskem zuna-
njem komisariatu Umanski, ki spremlja
Litvinova, je izjavil, da se Litvinov še ni
odločil, iz katere luke in na kateri ladji bo
odpotoval v Ameriko.

Razpust varšavske univerze

Varšava, 28. oktobra. d. Zaradi izgradov
preteklo sredo je vlada razpustila varšav-
sko univerzo. Vsi profesorji univerze so
bili upokojeni, rektor Stanislaw Pienkow-
ski pa se bo moral zagovarjati pred sodi-
ščem, ker ni pozval policije, ko so se spo-
padli narodno-demokratski in Pilsudskemu
zvesti dijaki. Ti ukrepi so zbudili v Var-
šavi veliko senzacijo. Utemeljujejo se z
zakonom, ki ga je izdala vlada pred dve-
ma mesecema. Kakor znano, je v sredo
prišlo do ogorčenega spopada med pristasi
Pilsudskega in opozicijskimi dijaki. Eden
izmed dijakov je bil ubit, 20 pa hudo ra-
njenih. V spopadu, ki je trajal skoraj dve
uri, so se posluževali revolverjev in nožev.
Policija je bila šele pozvana, ko je eden
izmed dijakov obležal mrtev na tleh.

Naši kraji in ljudje

Na povratku iz Ankare in Aten, kjer je s svojim obiskom zelo učvrstil prijateljstvo Turčije in Grčije do Romunije in s tem do Male antante, se je romunski zunanji minister Titulescu ustavil v Beogradu. Na sliki sta (levo) naš zunanji minister g. dr. Bogoljub Jevtić in g. Titulescu v razgovoru o uspehih Titulescovega potovanja.

Za vseučiliško knjižnico

Nujna zahteva našega kulturnega napredka

Vprašanje vseučiliške knjižnice v Ljubljani je nujno vprašanje našega kulturnega razvoja. Zadeva postaja z vsakim letom akutnejša: tesni prostori sedanje Državne študijske knjižnice se neizprosno polnijo, še malo in največja slovenska biblioteka bo postala sploh nemobilna. Knjižnično življenje uspeva samo tam, kjer je knjižnica smotrno urejena, a smotrna ureditev ni mogoča v prenatrpanih prostorih, ki dobivajo vedno bolj podoben knjižnega skladišča. Državna študijska knjižnica v Ljubljani je v prvih petnajstih letih obstoja Jugoslavije narasla skoraj za 10.000 števk, kar pomeni, da se je njen obseg povečal za četrtino. Ko so pred 25 leti stavili njene sedanje prostore, so imeli pred očmi deželno knjižnico v majhni, provincialni Ljubljani, v mestu brez univerze in drugih znanstvenih zavodov. Zato so n. pr. sedanji čitalniški prostori manjši kakor so bili celo v stari liceji. Danes ima Ljubljana univerzo in celo vrsto novih kulturnih naprav, je upravno središče banovine in slovensko kulturno središče, njen pomen v državi se je dvignil še bolj kakor njen obseg in število prebivalstva. Zaradi tega je popolnoma nevedrno, da bi mogla današnja vseučiliška Ljubljana imeti še dolgo časa samo Državno študijsko knjižnico z njenimi — 18 sedeži v čitalnici! Promet v knjižnici je vedno večji, čitalniški prostori so včasih tako napolnjeni, da otežkočajo mirno študiranje.

Treba je resno misliti na zgraditev novega knjižničnega poslopja, in ta misel ne sme utihniti niti v teh težkih časih, ko gospodarska depresija ovira kulturni razvoj, brzda porast mest in otežkoča vsako zasebno in javno podjetnost. Novo poslopje, ki se vanj ne bi smela vseliti stara Državna študijska knjižnica, marveč že novo imenovana Vseučiliška knjižnica, ni niti za sedanje čase pretirana zahteva. Ob dobri volji vseh odločilnih krogov bi se dal uresničiti krasni načrt mojstra Plečnika, ki je nedavno izšel tudi v tisku in ki bi obogatil Ljubljano za monumentalno poslopje, kakršnih ima malo.

Nova knjižnica, zgrajena po vseh načelih in izkušnjah sodobne tehnike, bi za nedogledno dobo omogočala razmah in polno funkcijo naše centralne biblioteke, zlasti če bi se med tem srečno rešila interna vprašanja naših knjižnic. Sem sodi predvsem zakon o vseučiliških knjižnicah, vprašanje njih dotacij in organizacija knjižniškega znanstvenega dela. Danes nimamo zaradi pomanjkanja osebja in delno tudi zbog pretesnih prostorov niti cen-

tralnega kataloga ljubljanskih znanstvenih knjižnic. V Ljubljani imamo le po število manjših bibliotek, ki služijo študijskim namenom (n. pr. seminarne knjižnice in biblioteke raznih institutov), v njih so knjige, ki bi jih marsikdo potreboval, a jih v Državni študijski knjižnici zamašne išče, drugod pa so mu bodisi nedostopne, bodisi neznane. Tak centralni katalog bi bil tedaj nujno potreben, toda v sedanjih razmerah je neizvršljiv. Še manj je mogoče misliti na skorajšnjo sestavo centralnega kataloga za vso Jugoslavijo, in vendar ga razvoj znanstvenega dela v naši državi, dela, ki ga garvažnosti se vsi zavedamo, nujno zahteva. Dokler niso urejeni osnovni pogoji takega velikopoteznega organiziranega dela in dokler se velika osrednja slovenska knjižnica tesni v sedanjih prostorih, ni mogoče, da bi se v tem pogledu ganili dalje.

Vprašanje vseučiliške knjižnice in njenih bodočih prostorov je akutno vprašanje, o tem si bodimo vsi na jasnem. Rešitev tega vprašanja ne bi pomenila samo kompletacijo naše uni-
verze tam, kjer je taka izpopolnitev neizogibna, marveč bi pomenila tako velik napredek za kulturno življenje izven ožjega vseučiliškega kroga. Knjižnice ne potrebujejo samo vseučiliški profesorji in njih raziskovalci, marveč tudi srednješolski profesorji, učitelji, praktični pravniki, novinarji in intelektualci sploh. Neizogibno in nujno je, da pride današnja Ljubljana do take knjižnice, ki bo ustrezala potrebam vseučiliškega mesta in kulturnega centra. Moderno urejena biblioteka pa naposled sodi tudi med našo kulturno reprezentanco. Na nji sta zainteresirani vsa banovina in ljubljanska občina. Novo poslopje naše centralne knjižnice po Plečnikovem načrtu bi bilo obenem velika estetska pridobitev Ljubljane.

Naloga stoji pred nami: Kdaj bo izvršena, je vprašanje, ne sme pa biti vprašanje naša volja, da jo izvršimo čim prej in po vseh močeh, ki so nam na razpolago. Razveseljivo je, da so se akciji za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani pridružili naši vseučiliški dijaki in pravkar ustanovili posebno društvo, čigar namen bo, opozarjati vedno znova na to nikakor ne utopično, marveč prepotrebno in nujno kulturno nalogo.

Vprašajte

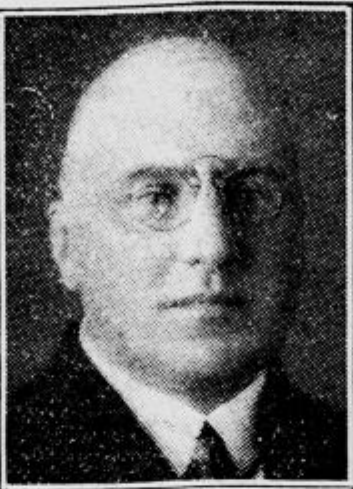
naše stare odjemalce, ako so z našo postrežbo zadovoljni. Odgovor, ki ga boste dobili, je nam v ponos. — Tudi vam ustrezemo!

JOS. ROJINA, Ljubljana
Aleksandrova cesta 3.

va na bojnem brodu. Naša vojna mornarica proslavi ta dan vsako leto na najsvetanejši način.

Milan Paternoster na zadnji poti

Ljubljana, 28. oktobra. Pogreb nenadno preminulega g. Milana Paternostera, finančnega svetnika in šefa računovodstva finančne direkcije, ki je podlegel kapi, je bil danes ob 15. urah veličasten. V Gorjupovi ulici se je zbrala zelo velika množica občinstva, vsi pokorniki tovariši s finančne direkcije, obdela ostalega državnega uradništva, bila pa je tamkaj tudi častna vojaška četa in pa lepo število oficirjev, ki so spremlili pokojnega iz. kapetana I. stopnje na zadnji poti. V sprevodu je korakala takoj za križem vojaška godba, ki je igrala žalostinke. Sledili so nosilci številnih vencov, ob vozu s krsto pa je korakalo ob vsaki strani četvero vojakov z golimi sabljami. Za potrtimi sorodniki je korakal v spre-

vodu finančni direktor dr. Ljudevit Valjavec s številnimi visokimi uradniki finančne direkcije, divizionar general Vladimir Cukavac z zborom oficirjev, nato pa nepregledne vrste občinstva. Sprevod, ki je zavil po Rimski cesti in Vegovi ulici čez Marijin trg po Miklošičevi cesti in dalje proti pokopališču Sv. Križa, je zaključila zopet častna četa vojakov.

Pokojnik se je rodil v Ljubljani 1875. Po maturi je služboval nekaj časa v Trstu in nato v Gradcu, odkoder je ob prevratu

Jugoslavija v očeh čeha

Napredek na vsej črti — Lepota Južne Srbije in nje priključitev Zapadu

V praški reviji »Slovansky Jadrane« je priobčil naš sodružnik, ugledni češki publicist in organizator bivše Mafije g. Jan Hajsmán članek »Kako je v Jugoslaviji in na Jadranu«. Njegova izvajanja utegnjo zanimati tudi naše čitatelje, zato jih pri-
našamo v prevodu.

G. Hajsmán piše: Letos sem prepotoval Jugoslavijo križem kračem: od Triglava do Banata, od Zagreba preko Bosne in Skoplja vse do Ohrida; morje od Sušaka tja do Kotora. Prepotoval sem kraje, ki leže tako daleč na jugu kakor v Italiji, Neapel in Capri in ki so oddaljeni drug od drugega kakor Praga od Pariza. Še večje od prostorninskih razdalj so razdalje zgodovinskega razvoja, tradicije, kulture. Marsikje živi ljudstvo tako kot pri nas in kjerkoli v civiliziranem svetu; marsikje pa človek živi, dela, misli in doumev tako, kakor je to videl in opisal Herodot, drugod tako, kakor so živeli Slovani v pradomovini ali v času Cirila in Metoda. Dobri sem neki pojem ne le o velikosti države, o njenem bogastvu in o dalinosežnih možnostih v bodočnosti, marveč tudi o neizmerni nalogi današnjega vodstva države: zediniti deželo in narod in ju priključiti zapadni civilizaciji.

Letos sem potoval po železnici, ki so prav take, kakršne imamo mi, enako udobne in združene z enakimi težavami, kakor jih imamo na potovanju koderkoli po svetu. Vozil sem se z zelo dobrimi avtobusi ali avtomobili, kakor kjerkoli drugod po svetu, in vozil so jih ob albanski in grški meji enako kot ob avstrijski meji spet, ni, izborni šoferji, kakor pri nas; vozili so po cestah, ki so enako dobre, ponekod celo boljše od naših. V vseh delih države, celo v najbolj zakotnih koncih, je potovanje prav tako varno kakor v katerikoli kulturni državi. Najudobnejše in najlepše potuje v Jugoslaviji z ladjo; na parnikih imaš vzornejši red in večje udobje nego nekoč pri tržaskem Lloyd ali pri Ungarokroaciji, nas Čehi pa imajo tam še prav posebno radi.

Jugoslavija je prizadeta z enako gospodarsko krizo kakor vse ostale svet. Ljudstvo pa tudi v tem položaju dela. Koderkoli se voziš po tej zemlji, povsod vidiš skrbno obdelana polja, nekateri kraji pa

so kakor en sam vrt. Tudi tam, kjer človek v potu svojega obraza izpreminja ledinjo v rodovitna tla, v razmerah, ki so neprimerno slabše od naših, tudi tam ljudje delajo pridno, vztrajno in z dobro voljo. S te strani mi je vzbujala največje občudovanje Dalmacija, nič manj pa nisem občudoval Južne Srbije, onih krajev, ki jim je še pred dvajsetimi leti vladal turški sultan iz Carigrada.

Pred pet in dvajsetimi leti sem bil v Splitu. Bil je majhno primorsko mesto, zaradi svoje zgodovine in narodnostnih boj je pomembno za domačina, sicer pa do kaj nezanimivo. Danes se razvija v novo, nemara najlepše mesto na Jadranu; čez nekaj let bo nedvomno že prekosil Trst. Večji del Dalmacije je bil prej strahotna pustinja vselega kamenja. Danes vstajajo iz sive pustine obsežni zeleni nasadi, tu in tam žari že zlato zelenilo odraslih pinjivih gajev ali sivina obnovljenih oljčnih sadovnjakov. Na otoku Braču sem se bil ustavil pri človeku, ki je ob najhujši solni pripeki prekopaval pusta, kamenita tla, zrasla z bodičevjem, glogovjem in trnjem. Kos posestva je že obdelal: tu je bil bujni, od življenja kipeči vrt z vrstami mladih cepic: jabolka, višnje, breskve, marelice, mandlji, smokve in oljčne mladice. Staro dreve je bilo po vsem zemljišču, tudi tam, kjer tla še niso bila obdelana, skrbno okopano. V obdelanem delu zemljišča so bili zasajeni artičoki, zelenjava, repa, potem na Braču razširjeni buhač (neke vrste kamilice, iz katere izdelujejo za ves svet prašek zoper mrčes). Dal sem se v pomekan s kmetom. Z vidnim veseljem in zadovoljstvom mi je pripovedoval, kako je nedavno (ob izvedbi agrarne reforme v Dalmaciji) kupil 4 ha pustinja in jo sedaj prekopava kos za kosom, kolikor je pač v njegovih močeh; najprej je poskrbel za stare oljke in smokve.

Dela vedno sam, z ženo; govedo mu ti ne more pomoči, samo človeška moč je kos tej sto let neobdelani skali. Nekoliko drevje je bil dobil od bližnje šole; deli jih učitelj kmetijstva, ki hkrati svetuje, kako naj sadi ali seje; dobivajo jih zastoni, brez protekije, ne glede na to, ali je kmet organiziran v kateri politični stranki ali ne.

Čemu bi se mučili, če se da drugače napraviti!

Schichtov
RADION
pere sam

To je prednost Schichtovega Radiona. In v tem tiči njegova skrivnost: na milijone kisikovih mehurčkov, se razvije med kuhanjem (vsaj 15 minut) v raztopini Schichtovega Radiona in poganja milno peno skozi tkanino. Tudi povsod tam, do kamor nikdar ne seže krtača. V 15 minutah Vam je perilo belo ko sneg, ne da bi ga bilo treba drgniti in mencati. Prizanesljivo in hitro opravi Schichtov Radion za Vas delo, kadar imate žehto, če uporabljate Schichtov Radion!

Takih delavcev je po otokih in na obrežju zelo mnogo, in ko se človek vozi po morju, vidi iz daljave na Braču, Hvaru, Korčuli, Visu in drugod, kako so ploskve mrtvaške sivine presekanke z zelenimi oazami pravkar obdelanih vinogradov, vrtov in njiv — spodaj na ravnicah, na obrežju enako kot zgoraj med skalami. Kakšno težavno delo je to, koliko moči in vztrajnosti — ne samo telesne, marveč tudi duševne — je pač treba, da človek iz pustine napravi tla rodovitnega življenja! Na šestnaest sto kilometrov dolgi črti dalmatinskega obrežja se poraja nov svet, nastaja en sam vrt!

Se večjo čudo sem bil opazil v južni Srbiji. Ni še dolgo, kar je bila ta pokrajina del Turčije in vendar srečujem ondi večji napredek kakor kjerkoli v državi: zares je to nova dežela, ki se je priključila Zapadu! O vojnem opustošenju ne najdem niti sledu. Vse je zopet urejeno in vrnjeno življenju. Ceste, mostovi, železnice, postaje, vse je izpopolnjeno, razširjeno. Na Kosovu, tam, kjer je bila prej najhujša pustinja, je njiva poleg njive in na vseh mirno delajo domači Srbi poleg Arnavta z belim fesom in kolonijati, ki jih je največ. Tu vidiš velike komplekse kolonizirane zemlje kakor kje v Banatu, v Vojvodini: Pred nekaj leti so bile v teh krajih, v južni Srbiji enako kot v Dalmaciji, samo ceste, ki so jih zgradili stari Rimljani; vodo so imeli samo ondi, kjer je cesar Dioklecijan postavil vodovod. Danes vozijo po vsej južni Srbiji udobni in ceneni avtobusi, ceste so moderne in v kratkih medsebojnih razdaljah vidiš čiste, kamene vodnjake z ledeno vodo; napisi ti pravijo, da so bili postavljeni »pod vladjo kralja Aleksandra« l. 1929, ali pozneje.

Videl sem na vsej državi, da se povsod dela in povsod je napredek očiten. S takimi sredstvi in v težkih razmerah, kakor so v Jugoslaviji, ne bi mogli ne nemški birokratje in ne Roosevelt storiti nič več nego so storili v tej deželi.

In kakšne nezane, neslutene lepote so se odprle svetli! Južna Srbija: elika za sliko, panorama za panoramo kaže lepše in bolj vznemirjajoče partije kakor najlepši alpski predeli: človek mora neprestano kaj občudovati! Dostaj še nisem videl nič lepšega od Ohridskega jezera ali ob obrežja pri Kotoru in dalje na jug. In povsod te pozdravlja prijetno, pošteno ljudstvo, ki bi ti hotelo dati kar srce iz sebe. Na potovanju na tej deželi ne živi človek med natakarnji, sluci, nastavljenici, marveč res med brati!

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnega »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko izboljšanje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenih organih. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jubilej Jožeta Volavška

70letnico rojstva je včeraj obhajal v Mariboru gosp. Jože Volavšek, izvršni urad, v p. Mariboru. Po rodu je iz Jesove pri Koziem. Do svoje upokojitve v okto-

bru 1929 je nepretrgoma služboval nekaj nad štirideset let. V arčnem zakonu z gospo Betko se mu je rodilo dvoje sinov in troje hčera, ki sta jih rodila najstarejša hči, ki jim vsem lepo ugleda pot v življenje. Ob lepem jubileju pridružimo čestitkam željo: Na mnoga leta!

Pokret Jadranske straže v Mariboru

Pokret »Jadranske straže« se tudi v Mariboru razveseljuje širi. Najnovejša v njem je nedvomno ustanovitev mornarske sekcije, katera je imela ustanovni občni zbor 13. t. m. Soglasno je bil izvoljen prvi odbor, ki ga predstavlja slika. (Od leve proti desni sedijo gg. Josko Kokot odb., Franjo Jarc podpredsednik, Karl Salomon odb., Drago Jug predsednik, Julij Jereb odb., Slavko Rosman tajnik in Janko Zagovec, blagajnik. Namen mornarske sekcije je: voditi evidenco vseh odsluženih mornarjev, združiti vse bivše oficirje, podoficirje in mornarje, ki so služili v mornarici, v propagandi za Jadransko

morje, katerega pomen za naše narodno gospodarstvo in za tujski promet se pri velikem delu našega naroda žal mnogo premalo ceni. Nadalje ima mornarska sekcija namen svoje člane vezati v medsebojni družabnosti, nuditi jim predavanja, potrebnim moralno in gnotno pomoč, gojiti vodne panoge sporta (veslanje, plavanje itd.) ter pritegniti mladino, zlasti tako, ki ima namen posetiti naše mornarske podoficirske šole, ter ji vcepiti osnovne pojme pomorskega življenja.

Mornarska sekcija bo slavila 4. novembra mornarsko slavo, obletnico dneva, ki je prvič zaplapolala jugoslovenska zasta-

Za svoj
denar

hočete imeti svetlobo, če kupite žarnico. Ne kupite žarnice neznanega izdelka. Samo svetovna znamka Vam jamči za ekonomično razsvetljavo in najmočnejšo svetlobo.

TUNGSRAM

Skozi tržaške zapore v kaznilnico v Kopru

Zgodba dveh novoporočencev, ujetih na meji

Nečuvana aretacija uglednega gradbenika inž. Dedka me je napotila, da popišem svoje vtise, ki se najbrž ne bodo dosti razlikovali od njegovih, vsaj kar se tiče načina, kako so takrat, l. 1920., ko so ujeti tudi mene in mojo ženo, postopali s »težkimi« osumljenci. A. A.

Dve leti po vojni. Na frontah se ni še posušila kri, grobovi so zevali med razsekanimi židnimi ovirami, porušeni naselji, veletok človeških strasti se je prav polagoma vračal v deloma nove struge.

Na italijanskem konzulatu je bilo treba čakati mesece in mesece na »pašaportec«, midva z ženo sva pa hotela izkoristiti politične in pohititi k teti v Vrhopolje, ki naj bi nama prišla gospodinjiti. Mladi ljudje, posebno sveže opraneženi, imajo prav malo smisla za prozične reči, kakor je takile »pašaportec«, njim se mudi dalje, romantično navdahnjeni se dajo hitro prepovoriti, če se jim obeta hitrejša izpolnitev želja. Tako ni bilo prav nič čudno, ako sva verjela nekemu trgovcu iz Planine, da ima med italijanskimi mejnimi stražniki dobre znanke, ki nas bodo sigurno spustili čez mejo. Kdo bo čakal dva meseca! Šli smo z njim. Za Borovnico smo se vtihotapili na skrivne steze, ko je mrak že legal med molčeče grape. Vse je bilo sila romantično za naju. Po dolgi uri naporne poti smo prilezli do stražnice, boječo ženko sem moral povleči za seboj med male financarje z dolgiimi peresi za kloubkih in umazano zelenimi našitki pod vratom. Trgovca je razložil naš poset, prigrvarjal in dokazoval, a oni so odkimali in nas radovedno motrili. To je pomenilo — nič. Kar odleglo nama je, kajti resnica je le preprosto drugačna, kakor si jo človek nariše. Trgovca se je gostobesedno opravičil, naš košček poti spremenil in zdaj sva korakala že sama nazaj, domov.

Pa je prišlo le drugače. Šla sva ob žični meji, za dva sežnja široki, pa je že usoda na ono stran postavila negibnega stražnika s puško, ki nama je diskretno požvižgal in pomahal. V svojo nesrečo sem se bil med vojno navadil par drobec blaženega jezika. Postavil sem se pred ženo in vprašal onega, kaj hoče. Če bi šel rad čez? Seveda, sem rekel. Če imam kaj tobaka? Imam, sem odgovoril. Vrzi sem. To bi bil izhod, sem si mislil in mu zagnal pet paketov turškega (od mojega vojnega plena iz Gorice). Molče nama je pokazal skrit prehod skozi ovire, molče mi je potem preiskal žepe, molče šel z nama in menadoma, zopet molče stopil za naju, naperil puško in siknil:

»Avanti!«

Še preden sem si bil na jasem, smo bili pred znano stražnico in zadnji pogled, ki sem ga vrgel nazaj, je ujel v trdem mraku vtapljajočo se glavno cesto proti vipavski strani, živo sliko najinega upanja. Ženka se je stiskala ob mene, ko sem dokaj zgornjoro motril zabrtnega mačka, ki je razlagal komandirju znamenite podrobnosti junaške aretacije. Če bi bil sam, bi jo ucvrl skozi vrata, prebrl pri prijateljev in padel kakor kamen v mračno gozda, ki je s svojimi vejami kakor uklenjen prijatelj trkal na malo okence zakajene stražnice. Vendar časih kakšna drobna stvar človeka preveč močno, usodno priklene nase.

Še dokaj vpludno so nas spremili v drugo stražnico, opuščeno kmečko hišico, kjer naju je prevzel vljuden financar, pripravil ženci nekakšen divan, meni pa postregel z egiptovski cigareti. Na stolu sem zakinkal in sanjal, kako trgam mačkom glave...

Uklenjen

Drugo jutro se je začela Kalvarija, ki je svoj živ dan ne pozabili. Prva instanca: karabinjer bikovske postave, veličasten v okolici sobice, po stenah razstavljeni samokresi, slike, zemljevidi. Vpraša me, kdo sva, kaj iščeva tukaj in zakaj. Zde sinoti sem moral podpisati obtožnico, da so me ujeti 300 korakov za mejo. Dobri financar mi je to svetloval, kajti če bom trdil svoje, bom obtožen žaljenja armade, slaba mi bo predla in kar je takih prijetnih reči. Silno zaupno sem razložil karabinjerju, da sem pač — zašel, kaj pa drugače. Oblastno je pihnil in rekel: bomo že videli, podpisal neki akt, zapечатil, odklenil miznico in privlekel železne zapestnice s ključavnicno na šklop. To je razburljivo celo za pravčatega zločinca, zato sem začel ugovarjati, da pri nas uklenjeno samo roparje in morilce. Moje ravnanje, ki sem ga ves čas kazal svoji ženi, je utrpelo zdaj občuten pretres, neke oči so se napolnile z grozo, ki se je začela kopati v junaško zatajevanih solzah. Špijona sta, je zatulil, jaz pa sem udaril po mizi, da se ne dam ukleniti. Učinek je bil nepričakovan: strogi mož je hlastnil po revolverju na steni, narkar sem podal roke.

Da, podal sem roke in objokana ženka je drhtela vlača čez nje svoj pisani plet, da bi bila sramota manj očitna. V spremstvu dveh karabinjerjev sva s pogledom v tla korakala proti Rakeku, kjer so naju do mačin potajno potolažili, naj si ne teživa srca, tukaj da vklepene vse, kar količkaj nosi hlače... Prisopihal je vlak od Ljubljane, pozdravil bi ga, ljubega znanca, a tu je spremenil svoj obraz, sam ne vem s čim: težak in sovrašen naju je odpeljal proti Trstu. Ljudje v vlaku se niso menili za naju in to nama je bilo v uteho. Vsakdanja reč, niti malo zanimiva zanje, zgubila je s tem celo svojo stvarilno vrednost. Pri nas, sem pomislil, bi se nabralo radovednih ljudi!

V tržaške zapore!

Kras, ti ubožno, golo kamenje med samemajojim brnjem in bela naselja sredi nizkega drevja, z vetrom od morja, odrgan od živga telesa! Dan se je jasen in mil, da sem skojen komaj spoznaval običje domovine, razlezel čez valovito pokrajino, po kateri je topotalo trdo kolesje vlača, puščajočega za seboj grivo sivga, štrnatega dima.

Trst! Kolikor sem mogel ujeti iz pogovora, sta najina varuha pričakovala, da nas bo odvedel jetniški voz, a slednjič smo le odšli peš. Pošva skozi obhuden Trst, uklenjen, s povitima rokama in jokajočim otrokom ob strani. Izpod čela sem opazil,

da se tudi tu nihče ne zmeni za nas. Lakota se je oglašala, saj je moralo iti že na večer, pa zisva užila razen neke kave še nič užitnega. Kam naju le peljejo, sva se molče spraševala. Zavili smo nekam proti staremu mestu, v ozko ulico, skozi velika vrata v neprijazno, štiri ali petnadstropno veličastnost hiše, ki je že kar vnaprej delala po stenah, smeteh in »pašti šutic, neki krasni jedi, kjer igrajo glavno vlogo voda, plesnivi makaroni in neprebavljivi paradizniki, jedi, s katero so ustrojavali najzakrknjšega zločinca, ker je enostavno po preteku par dni ni mogel več uživati. Tu je mrko stolovala druga instanca: Via Tigor. V pisarni sem krasnemu tipu, ki se je imel za ravnatelja, ka-li, povedal generalia in predstavil svojo ženo. Tu sem se istočasno seznanil z ekonomom Šubljem z Ježice, ki so ga privedli zaradi enake pregrehe. Poslušal sem zanimivi in poučni pogovor.

Kako da se zove, je vprašal oni škilavec. — Šubelj, je prostodušno odgovoril ta. — Cosaaa? je strupeno siknil. — Nu, Šubelj, Šubelj, je poudaril končno črko. Ravnatelj je vprašal: Niente Šubelj (glej si, kako krasno izgovarja naš »š«, gotovo je rene-gat!) — Šubelli, Šubel-ili, z glasom, ki ni trpel ugovora.

Med zločinci in osumljenci

Tako je Šubelj prestal, kakor pozneje je tiščali naših ljudi, na hitro roko spremembo svojega imena. Med tem je neki miličnik že zgrabil možo ženo in jo vleklo do vrat; na njen krik sem se že ugnel okreniti, skočiti korak za njo, da sem jo ujel v slovo za prste, pred nosom so mi zaloputnili vrata in naju ločili za osem in dvajset dni. Njo so vrgli med ženske vsake baže, polovljene na racijah, mene pa med cvetober iz tržaških zakonitih ulic v četrto nadstropje, kamor me je pospremlil zajeten miličnik po temnem, od čevljev izbrusenem stopnišču in me pahnil v zatohel zaboj. Spodtaknil sem se ob trupla smrčočih ljudi, ki so začeli kleti in bokati kar na slepo. K sreči me ni nihče zadel. Obstal sem kakor prikovan in počakal, da so se pomirili, potem sem pa z roko tipal in kjer sem našel za dlan prostora, tjakaj stopil in se privlekel do zamreženega okna. Tam je stala, za čudo, nezasedena miza. Zlezal sem nanjo. Pod glavo sem položil krajec neuzitnega komisa, čezenj pogrnil robec in skušal zaspati. Ponesrečena izdaja tržaške burje se je zaletavala v lesene oknice, razbijala z njimi ob okrušene stene hiše pravice, prinašala iz mesta melanholične glasove stvari, ki se je z njimi zabaval svobodni človek. Kako je zanimiva še tako majhna reč z onega sveta zunaj omrežja! Zdelo se mi je, da v dolgih in težkih dihalih vase skrčen kakor kosmata zver počiva ogromen čelovč-hiša v Via Tigor, spi, ker hoče spati, čeprav se vanj zaglavlja cvileča burja sem od morja...

Osumljen volonstva

Naslednji dan so me čakala nova razočaranja. V celici, kjer bi stale na tesnem štiri postelje, se nas je gnetlo kakih petdeset ljudi. Nekaterim se nisem upal niti približati — ljudje iz kriminalnih romanov. Dobre volje, s pogledi, ki te slečejo do kože, nesramni, kakor jih je pač življenje skovalo. Srečal sem primorske Slovence. Čakali so sodbe zaradi malenkostnih deliktov, tihotapanja in takega, a tudi čisto nedolžni, kakor n. pr. — jaz. Koliko časa že čakajo? štirinajst dni. — Nemo-goe! Mene bodo takoj izpustili. — Kaj da se mi sanja! Najmanj tri tedne bom čakal.

S to mislijo se nisem mogel posebno tolažiti. Gotovo pretiravajo, škodočeljni so, sem se jezil na tihem. Povsod pa, kjer sem vprašal, so me vznemirjali s slabimi napovedmi. Ne, to mi ni šlo v glavo. Za tak nič! Vse dopoldne sem se oziral skozi zamreženo okno, kje bi videl ženo. Vame so strmela omrežja visoke rumene stene, neke spodaj, gotovo daleč je moralo ležati umazano tlakovano dvorišče, polno papirja in pljunkov.

Okrog polдне sem bil zaslišan, to se pravi, najmanj stotič sem moral ponoviti, da nisem špijon, da nimam orožja, da ne kadim, kaj vem kaj, da, da, da... Da je moja žena moja žena, ne pa sestra, kakor so trdili. Pred vrati se mi je vpludno predstavil neki advokat. Da me takoj ven spravi, če imam zadosti list za kolke in posredovanje. Skušajva stran! Nimam! V celici sem bil zvedel, kako je s temi advokati. Dokler čuti pri tebi denar, te molze, in tako se zgodi, da časih sediš in čakaš delj časa, kakor uboge cerkvene miši, ki jih nihče ne more molziti. Nova pridobitna panoga vitezov paragrafa. Na povratku v celico so iz raznih kotov kar stopali pred me z vedno manjšimi zahtevami, manjšim svetla imena, ki so zadovoljna z manjšim koščkom kruhka.

Jetnišnica v samostanu

Na večer so me spet uklenili in odgnali v drugo jetnišnico, v opuščeni jezuitski samostan. Znamenito ime: Via Gesuiti. Zgrajba s štirioglatim dvoriščem v sredi in umazano latrino. Na dvorišče gleda obokan hodnik, lokasti predihl med arkadami so zadelani z debelimi železnimi palicami. Na notranji strani hodnika leže prav tako zavarovane celice kakor levje kletke. Po hodniku straže z nasajenimi noži. Iz kletke me je sprejel huronski koncert, za hip sem res mislil, da sem prišel v zverinjak. Gibki Kalabreži so plesali med palicami kakor opice, se rogali stražam, oponašali osla in spuščali vodo na hodnik. Ozrl sem se, ker sem zaslišal slovensko besedo. Poleg mene je stal umazan pometeč z metlo in mi namignil, če sem Slovenec, naj rečem, da grem k »špacinomu«, sicer me bodo vtekli med Italijane. Še preden sem si bil na jasem, kaj je špacin, se je oni že spustil v razgovor z dobrovoljnimi karabinjerji, ki me je privedel. Kazal je naje. Debeluhar me je nekaj vprašal, oni zadaj mi je pa nujno priki-

maval, da naj pritrdim. Pozneje so mi razložili, da sem se javil za pometeča.

Družba slovenskih pometečev

Prišel sem v njihovo celico, na čiste slamnjače, med Slovence, ki so si pomagali s tem »švindlom«. Ponoči so nam pustili gorati električno luč, kar je pomenilo mir pred stenami. Trikrat na dan smo pometali hodnike in dvorišče, snajžili latrino in kar je takih prijetnosti, uživali smo nekakšen ugled in olajšavo, da smo si lahko za denar naročili hrano od zunaj. Tu sem se spoznal z učiteljem Vivodo iz Istre, ki je bil pozneje obsojen na dvajset let težke ječe na podlagi falzificiranih dokazov, da je strejtal na italijansko stražo in enega ubil. Zveseli sem se kolega Mihelčiča iz Selc, ki je sedel za isti prestop kakor jaz. Tako se je začelo in nadaljevalo čakanje na znameniti »kaj bo z nami«. Ščasoma nam je postalo še celo prijetno, le da ne bi imeli skrbi zaradi svojcev! O ženi nisem ves čas zaporazvedel niti trohe. Zabavali smo se z vragolijami sosednjih tovarišev iz vročega italijanskega juga in bi prekorali okvir tega članka, če bi se spuščal v zanimive podrobnosti. Pretepi, revolucionarne pesmi, zasmejevanje straž — nekaj vsakdanjega, nihče jih ni mogel krotiti. Ostalo je pač med stenami, zunanji svet je bil daleč in ena svinjarija več ali manj na gnoju se dosti ne pozna.

Minil je teden. Minila sta dva in še en dan. Vsak hip smo pričakovali odrešenja: poklica pred sodišče, pred Tribunale di guerra. In milostne sodbe. Otopeli smo in se vdali.

Še za mraka so nas neko jutro zbornali, po dva in dva uklenili roko k roki, postavili v parih dveh za drugega in uklenili še po sredi z dolgo verigo. Zlezli smo morali na visok tovorni avto, da smo se odrgnili zapetja. Četa vojakov nas je molče gledala in pomagala s kopiti.

Kam? Zdrveli smo skozi zapuščene ulice proti severu. Dobro še spite! Mesto je utonilo za nami, v negotovi jutranji mrak so bobneli štirje težki kamioni proti — Kopru.

V veliki kaznilnici

Že mnogo dni sem zaprt v podstrešju velike kaznilnice. Ostrigli in obrili so nas docela, okopali pod prhami, odvzeli obleko in nam dali spodnje perilo in ruho. V podstrešju je čisto, brez golazni, niti bolhe nisem zasledil ves čas, celih dolgih štirinajst dni. Do dvorišča je treba skozi nešteto vrat iz debelih železnih palic, prav

pod zaokroženi strop segajo. Dvorišče je prostrano, vsak dan se tam sprehajamo v krogu. Ne smemo pogledati nazaj, ne levo, ne desno, najbolje če strniš v tla, tako si videti ponižen, skesan, usmiljen je bližje.

Temu pravijo: aria — zrak. Ko odidemo pridejo drugi za nami. Zraka ne morejo vzeti nikomur. To je odvisno od okoliščin. Zgoraj vidim skozi ozko rešetko sinjo ravnino. To je morje. Nad solinami se zibljejo koketni galebi. Vsak dan pride potniški parnik od Trsta in zgine. Solnce se leskeče v morju, kakor bi se tamkaj zibala bleščača ptica, vsako peresce je migotaje zrcalce. Čas je pribit, nikamor več se ne gane. Le hrepenenje razjeda. Dolg, dolg je čas. Pašta šuta, voda z jeshom in obratno. Pravice pa od nikoder. To bo že kmalu mesec dni. Kako je vse to brez kraja in konca! Da bi vsaj kje našel bolho, nekam krajši čas bi bil z njo. Tako sem pa sam in nekaj bolečih misli je med menoj in ženo, ki je daleč, ali pa morda nič več. Tako se začnjenja obup...

Na izprehodu sem videl šublja. Oba čaka, da naju pokličejo. Saj vsak dan pride kdo iz pisarne z listom in čita imena srečnih, ki pridejo jutri pred sodišče. Ali popuščam. Strašno: zakaj me ne postavijo pred sodišče! Časih bi se nad tako mislijo zgrozil.

V Trst — pred vojni tribunal

Vendar! Poklicali so šublja. Stelkel je v sredo krožeče verige kaznjencev in se zastrel čez paznikov hrbet v brzojavko. Paznik je prečital drugo ime — Cidamio! — Nihče se ni oglašil. Šubelj mi je začel na vso moč dajati znamenje, naj se oglašim jaz. Skočil sem tja. Če sem jaz Cidamio? — Si, signor! sem odvrnil. V resnici sem bil misljen jaz, le da so črko A zapisali z okrnjenim gotiskim a-jem. Tako je nastalo spakedrano ime.

Zarana so nas spet uklenili in odvedli na postajo. Koper in Trst veže ozkotirna železnica. Mislim, da ni nikjer počasnejše vlaka kakor je ta. Človek se pelje svobodno naproti, nikjer pa ni silneje stvari kakor je hrepenenje, ki prvi daleč pred človekom.

V Trstu. Na zapetju se še poznajo lise od prvega transporta, zdaj si vnovič odrgnemo roke. Kamion rohni skozi ulice, komaj lovimo ravnotežje. Videvamo ljudi, pravcate ljudi v lepi obleki, s palicami v roki, rokavicami, ženski svet v prosornih barvah, vroče oči, eh! švignemo skozi ozko ulico, samo za nas je še prostor, stoje skoraj gledamo v prva nadstropja.

In zdaj! Kdo je tam pri obokanih vratih? Moja žena! Pričakala me je, in teta je z njo. Zdaj še ni čas na smeh, ne za jok, naprej pred sodbo! Tu je zadnja postaja: vojno sodišče. Tribunale di guerra!

Stojim pred strogimi sodniki. Okoli treh miz sede častniki z visokimi odlikovanji. Temno zro. Brezbrizno zro. To je že vse naprej določeno. Zaradi lepšega vprašajo: Ste čuli obtožnico? Čuli, dobro. Imate kaj pripomniti? Ne, dobro. Se čutite krivega? Da? Dobro. V imenu... na dve leti pogojnega zopora. Avanti! Naslednji.

Torej sodba v pičli minuti — a čakati sem moral nanjo dolgih osem in dvajset let. Da, let! Časih je namreč dan kakor leto — in še daljši...

Čez mejo nazaj v svobodo

Svidenje z ženo in teto je družinska zadeva. Nu, kajpak, nad vse prisrčno. Gotovo. Vse bi bilo v redu, ali propustnice nam niso dali nazaj, denar je pa tudi skopnel, a slednjič se je dobilo tudi to, le kdo bo čakal dva meseca na dovoljenje. Počitnice so se bližale koncu. Tako nam ni preostajalo drugo, morala sva zopet preko zakona. Čez mejo brez dovoljenja. In če bi naju pri tem ujeli, bi romala nazaj in brez sodbe v ječo za dve leti! Dolgih osemnajst ur smo šli po skritih poteh s teto in vsakom do meje, vsak šum gozda nas je do smrti preplašil. To je nekaj za živce!

Nekje stoji mala cerkva, prav tik meje. Nedaleč je hišica z vrati k cerkvi. Tam so nas čakali prijatelji. Napeto smo iz skrivališča opazovali, kdaj se bodo vrata odprla, kar je pomenilo, da je odšla straža, da je prehod prost.

Slednjič! Zavrhilo je v tečaju, nekdo je prišel na plano, odšel in pustil vrata na stežaj. Naprej! Stekli smo sto metrov. Čez pot se je vlela tenka žica — meja. Skočil smo preko v — svobodo. Tekli v okrilje gozda in ko smo se ozrli, sta se že vračala financarja s peresi. Za pol minute smo jih prehiteli! Zavriskal sem od veselja, da sta se ustavila. Nama z ženo pa je zaduhel gozd, zasijalo solnce, bila sva srečna, da bi objela vse svet. A za enkrat sva imela s seboj dosti opravka.

Razumljivo, da sva domačin napravila skrbi. Zanje sva se udrla v zemljo, vsa polzvedovanja so bila brezuspešna, sled ni vodila nikamor, šla bi prav tako lahko na luno. Ampak brez potrebnih stroškov ne gre pri človeku tako lahko.

Arnošt Adamič

Plače v uradih socialnega zavarovanja

Pojasnitve po sporu med zdravniki in SUZORjem v Zagrebu

Ljubljana, 27. oktobra. Zaradi namestitve in honorarjev je nastal spor med zdravniki in OUZD v Zagrebu. Vse to se je obravnavalo tudi na seji Zveze zdravniških zbornic 22. t. m. v Beogradu. Sprejet je bil predlog zagrebških zdravnikov, naj se bojkotirajo razpisi zdravniških služb zagrebškega OUZD. Na zdravniških sejah in posvetovanjih so padle razne izjave, ki jih sedaj Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu zavrača z obširno spomenico, iz katere navajamo zaradi splošne važnosti naslednje ugotovitve:

Ker so zdravniki v Zagrebu in tudi na seji v Beogradu navajali podatke, ki so pozneje prišli tudi v javnost po časopisju, ugotavlja SUZOR (Srednjišnji urad za osiguranje radnika), da se povprečno število zavarovancev od leta 1930 stalno znižuje in da se je število zavarovancev v tem času znižalo za 123.438. O enakem stanju zavarovancev ne more biti torej niti govora, a kljub temu število zdravnikov delavskega zavarovanja ni bilo znižano, marveč celo zvišano. Ob koncu 1930 je bilo nameščenih pri uradih delavskega zavarovanja 1315 zdravnikov, leta 1932. pa je naraslo to število na 1404 in je danes nameščenih 1447 zdravnikov pri uradih socialnega zavarovanja. Od obstoja OUZD v Zagrebu ni bil reduciran niti eden zdravnik zaradi varčevanja. Pač pa je zagrebški SUZOR razpisal zopet štiri nova zdravniška mesta dasiravno je od leta 1931. do danes izgubil preko 12.000 zavarovancev. Iz vsega tega je razvidna tendenca zvišanja števila zdravnikov. To dokazuje tudi sklep ravnatelja centralnega urada v maju letu, naj bi se na tisoč zavarovancev namestil po en zdravnik, dočim uradni pravilnik zdravniških uradnikov sistemizira po eno zdravniško mesto na 1400 zavarovancev.

SUZOR naglašja dalje, da so zdravniki boljše honorirani kakor v vsaki drugi javni službi. Uradi delavskega zavarovanja niso še nikdar stremeli po znižanju honorarjev svojih zdravnikov ter so jim celo preko uradnega pravilnika povišavali prejemke. Splošna gospodarska kriza je zmanjšala dohodek delavskega zavarovanja za preko 60 milijonov na leto in je zaradi tega seveda razumljivo, da se morajo uradi brati vseh prebremenitev. Odločno se zavračajo trditve, da se veliko več izda samo za administrativne zgradbe kakor pa za zdravstvene ustanove. SUZOR je na področju vse države izgradil in urenil 135 ambulanc, 11 kopalnic in zavojev za fizikalno terapijo, cskrbuje pa tudi 24 lastnih sanatorijev, okrevališč, bolnišnic in podobnih ustanov za zdravljenje, v katerih je normalno na razpolago 1267 bolniških postelj.

Neki predstavnik zdravniške organizacije je govoril, kako v Berlinu bolniška blagajna, ki ima 5500 članov, opravlja vse administrativne posle z 18 uradniki. SUZOR pa ima na razpolago točne pregledne tujih zavarovalnih ustanov, med katerimi ima največja v Berlinu okrog 500 tisoč zavarovalnih članov in okrog tisoč nameščenecv. Ta zavarovalni zavod pa vodi samo zavarovanje za primere bolezni, dočim vodijo naši okrožni zavarovalni uradi tudi zavarovanje za primer nesreč ter zbirajo prispevke za borzo dela in delavske zbornice. Naše socialno zavarovanje zaposluje v vseh svojih uradih, ambulancah, bolnišnicah, sanatorijih in lekarnah skupno 1699 administrativnih uslužbencev, med katere pa so všeti tudi vsi sluge in dnevnariji. Med vsemi temi nameščenici ima največjo plačo generalni ravnatelj, ki je diplomiran pravnik s 30 leti službe. Njegova temeljna plača znaša mesečno 5462 Din, s funkcijskimi dodatki in rodbinskimi dokladiami pa pride mesečno na 8832 Din. Od vseh 1699 uslužbencev jih je samo 61 z mesečnimi prejemki nad 3200 Din, 1336 pa jih ima mesečno prejemke pod 1900 Din.

Od 1447 zdravnikov, nameščenih v uradih socialnega zavarovanja, je 234 zdravnikov uradnikov, ostali pa so pogodbeni in tako plačani tudi po številu zavarovanih članov njihovih področij. Od 234 uradno nastavljenih zdravnikov jih je 193, ki imajo mesečne dohodke preko 3000 Din.

Dnevni delovni čas pa je uradnim zdravnikom določen dnevno na dve do tri ure, dočim delajo administrativni uslužbenci 6 do 8 ur. Zdravniki socialnega zavarovanja, razen glavnih zdravnikov, pa imajo poleg tega še druge službe in izvršujejo tudi zasebno prakso. Niti ravnatelji okrožnih uradov nimajo toliko mesečnih dohodkov kakor glavni zdravniki njihovih uradov. Najkrajša plača glavnega zdravnika iznaša mesečno 5208 Din, največja pa 7579 Din. Najnižja plača ravnatelja OUZD pa imaša 3847 Din, največja pa 5800 Din. Socialno zavarovanje daje svojim glavnim zdravnikom večje prejemke zaradi tega, ker jim je odmerilo dnevni delovni čas od 4 do 6 ur in ker po zakonu ne smejo izvrševati zasebne prakse.

Proslava 45letnice »Sloge«, društva ljubljanskih višjih realcev

V soboto 21. t. m. se je zbralo na ljubljanski glavni postaji 30 »Slogovcev« raznih letnikov, ki so se odpravili s posebnim železniškim vozom na Vrhniko. Tam so jih pričakali vozovi in avtomobili znane narodne rodbine Lenarčičeve in jih popeljali na pokopališče na Verdu, kjer počiva ustanovitelj »Sloge«, l. 1891 umrl Fran Kotnik, poleg svojega očeta Franca in brata Karla.

Ime Kotnikov je dobro znano tudi širši slovenski javnosti, saj je bila ta rodbina vedno vrlo narodna in je tudi njena velika zasluga, da se je svoječasno iztrgala Vrhnika iz nemškutarskih krepeljiv. Kotnik Franc starejši je dal brezplačno vse parkete za Narodni dom v Ljubljani, Kotnik Franc mlajši, ustanovitelj »Sloge«, je pa volil v svoji oporoki 100.000 zlatih kron za razne narodne namene (Družbi sv. Cirila in Metoda, dijaškemu podpornemu društvu »Radogojec«, dalje ubožni ustanovi za delavce in dijaškim ustanovam). Prav tako je Kotnik Karel, ki je bil tudi večletni predsednik »Sloge« in jo je gmotno vedno podpiral, dopolnil ubožne ustanove in je oporoki precejšen dar. Vsa ta dejstva je naglasil v svojem nagovoru ob grobu Kotnikovih »Slogovcev«, neumorni Ciril Metodar, inž. Janko Mačkovec. Glede Kotnika Franca mlajšega je pa še posebej poudaril njegovo zaslugo za prubodo bivših slovenskih realcev, ki so bili na ta način rešeni potujevanja. Z vzklikom: »Slava Kotnikovemu spominu!« je položil lep soplek na grob ustanovitelja »Sloge«.

Po slikanju ob tem grobu je povabil znani narodni borec g. Josip Lenarčič vse »Slogovce« v svojo gostoljubno hišo na Verdu, kjer jim je dokazal pravo slovensko gostoljubnost. Imenljane so se razne misli in obujali so se spomini na narodne boje in na prejšnje sestanke »Slogovcev« inž. Rudolf Zajec, inšpektor pri banski upravi v Ljubljani, v lepih besedah zahvalil rodbini Lenarčič-Kotnikov za njeno gostoljubnost. Odgovoril mu je v imenu rodbine g. Josip Lenarčič, ki je v mladeniškem zapisu orisal svojaesno borbo s kranjskim nemškutarstvom in je povabil »Slogovce«, da pridejo še in še pod njegov krov.

Nato se je napotila vsa družba k spomenku bivšega »Slogovca«, pisatelja Ivana Cankarja na Vrhniki. Bivši »Slogovce«

inž. Jakob Turk, direktor kemičnega preizkuševališča v Ljubljani, je v svojem govoru naglasil, da smo kot popotniki priromali k spomeniku popotnika, našega bivšega člana, da se poklonimo njegovemu spominu. Poudaril je, da slavimo bivši realci Ivana Cankarja ne le radi njegovih velikih literarnih del, temveč tudi zato, ker je s temi deli dokazal, da je realistična naobrazba enakovredna s humanistično. Položiši k spomeniku lep šopek z napisom: »Svojemu odličnemu članu Slogaši 21. X. 33«, je pozval govornik navzočne, naj zakličejo Cankarjevemu spominu: »Slava!«, kar se je pietetno zgodilo.

Tudi ob Cankarjevemu spomeniku so se »Slogovci« slikali, nato so pa odšli v salon gostilne »Pri Nacetuc«. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzočne »Slogovce« bivši večletni predsednik Josip Skalar, višji računski svetnik v pokroju v Ljubljani. Omenil je zanimanje bivših »Slogovcev« za ta sestanek, kar se izraža v dokaj številnem obisku, pa tudi v raznih pisemnih, brozovanih in telefonskih pozdravih zadržanih tovarišev. Prečital je seznam bivših »Slogovcev«, došle dopise in brozave, nato pa so sklepali navzočni o tem, kaj naj se zgodi s še preostalo knjižnico (velik del knjižnice je bil l. 1911. poslan za ustanavljanje ljudskih knjižnic na Koroskem) in z arhivom. Glede knjižnice je bilo sklenjeno, da se podari knjižnici I. realne gimnazije v Ljubljani, arhiv pa spravi do nadaljnjega »Slogovce« Alojzij Vernik, poštni ravnatelj v pokroju v Ljubljani. Ker je v arhivu tudi več Cankarjevih literarnih del, morda celo njegovi prevenci, bi bilo nanj opozoriti literarnega historika, da arhiv pregleda. Na predlog »Slogovca« Franca Pustoslavca, višjega kontrolorja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, se je izrekla narodni rodbini Mikuzevi v Ljubljani, Kolodvorska ulica, ki je dolgo let, tudi med vojno, ko so bile preiskave pri tej rodbini na dnevnem redu, čuvala in očuvala našo knjižnico in arhiv, iskrena zahvala. Na predlog inž. Rudolfa Zajeca so nabrali »Slogovci« za Družbo sv. Cirila in Metoda 320 Din ter so tudi na ta način počastili spomin svojega ustanovnika Franca Kotnika, velikega podpornika te naše prepotrebne šolske družbe.

Še preden je bil celotni program izčrpan, so morali »Slogovci« na vlak, da si ogledajo zanimivo spominsko razstavo v ljubljanskem Narodnem domu. Z zanimanjem so ogledovali »Slogovci« stare zapisknike sear, blagajniške knjige, zapisnike knjižničarjev in drugo. Pa tudi razna predavanja so bila razstavljena, dalje svoječastni list »Zabavnik«, razne slike in drug material, nanašajoč se na »Slogovce«.

Zvečer se je vršilo pri »Slamičev« nadaljevanje popoldanskega zborovanja, kate-rega se je udeležilo 26 »Slogovcev«. Bivši član »Sloge« Franc Ahčin, tajnik pri banski upravi v Ljubljani, je podal izčrpno poročilo o delovanju »Sloge« od njene ustanovitve 7. aprila l. 1888. do l. 1912., to je do dobe, za katero so ohranjeni zapiski. Zatem se je razvila zanimiva debata o nadaljevanju dela »Sloge«, katero je sprožil nekak ustanovitelja in bivši predsednik inž. Milan Lenarčič, veleindustrialci v Josipdolu. Imenljane so bile mnoge misli glede narodnoobrnjenega dela naših tovarišev onstran mej. Inž. Mi

BRITVICE z dolgim prerezom so znatno popolnejše od britvic s tremi luknicami. Prepričajte se sami o tem svojem aparatu s tremi klini z uporabo

MEM DE LUXE

Naš domači marmor

Ljubljana, 28. oktobra. O lepoti domačega marmorja javnost skoro nima pojma in misli, da lepe vrste dobivamo vse iz tujine, v resnici se pa naši domači kamni s svojo plemenito lepoto kosajo tudi z najdražjimi in najslovesnejšimi tujimi marmorji. V Ljubljani je že znan predvsem temni podpeški kamen, ki je iz njega tudi spomenik kralja Petra in več drugih plastičnih del; zlasti je pa z njim obloženi sten po naših novih poslopih, kakor na primer veža nebotičnika in stopnišče Zbornice za TOL. Malokdo ve, da je popolnoma črni marmor, ki je z njim obložen portal trgovine Samec na Mestnem trgu, z Drenovega griča pri Vrhniki. Znano pa tudi ni, da so stene kavarne na nebotičniku pokrite z zlahko »kraško rožo«, ki jo lomijo sicer na naših tleh, vendar pa

v tujini. Še elegantnejši je temnejši kraški marmor. Imamo pa tudi dosti belih in rumenkastih marmorjev, zlasti na Pohorju in ogromne množine na otokih Braču in Hvaru. Na Pohorju imamo bel marmor, ki tekmuje s slavnim marmorjem iz Carare, gotovo pa nič ne zaostaja za odprnejšim marmorjem iz Lasa na Tirolskem, ki je pri nas splošno v rabi. Precej modroreče pisanih kamnov imamo od škofjeloškega Kamnitnika po Poljanski dolini in proti Kropi, a tudi dosti zelenih in rdečih marmorjev imamo vedno na izbiro po kamnolomih naše domovine, da nam bi jih sploh ne bilo treba uvažati. Le s težavo bi drugje dobili tako apartno rjavkast marmor, kakor je novomeški, ki je večkrat po barvi in risbi silno podoben polirani orehovi ali jesenovi korenini. O granitu ni treba niti govoriti, saj je Ljubljana tlakovana s pohorskim granitom, ki ga pa prav mnogo vidimo tudi obdelanega po pokopališčih. V barvi nam je naš granit in naše najlepše marmore predočilo v svojem obilno opremljenem albumu kamnoseško kiparsko podjetje F. Kunovar pri pokopališču Sv. Križa v Ljubljani. Črni, beloskolkasti in črnoskolkasti in podolgoti školkasti svetlozelenkasti kraški in modri beljaški marmor spoznamo razen črnebole pohorskega granita v barvah, a na 32 straneh tega sijajnega umetniškega albuma vidimo najrazličnejše moderne nagrobne, ki dokazujejo, kako visoko smo tudi na tem področju umetnostne obrti in kiparstva. Predvsem moramo omeniti veličastne spomenike dr. Zerjavu, gasilskemu organizatorju Barletu, na grobišču lazaristov, na Turkovi grobnici in na grobovih družin Kalinove, Batageljeve, Turkove, Obradovičeve, Ahlinove, Golobove, Zalaznikove in Strojanskove, ki spadajo med najpomembnejša dela naše plastike, občudovati moramo pa tudi arhitektonsko prvovrstne preproste nagrobne, ki odkrivajo najboljši okus ambicioznega podjetja.

Kajnov zločin v Trojanah

Žalostne ugotovitve o umoru Valentina Trdina

Tone Trdin, brat pokojnega Valentina Trdina, ki je nagovoril svojega svaka Jožeta Herleta k umoru.

Zanimanje za Malijevo razpravo ni postavilo v trojanski okolici v ozadje razglabljanja o umoru nad poštenim in splošno priljubljenim posestnikom Valentinom Trdinom. Nasprotno, sama se vsiljuje primera med enim in drugim grozodejstvom. Mladi posestnik je postal žrtev tako strašne zarote svojega brata Antona, svaka Herleta in svoje žene, da si prebivalstvo ne more misliti, kako so se znašli tako ostudni zločinci v mirnem kraju, kjer

že 40 let ni bilo nobenega uboja ali kakega drugega večjega zločina. Zločini so v teh krajih prenehali takoj po iztrebljenju rokovnjačev v Črnem grabnu. Razburjenje prebivalstva je seveda razumljivo, miroljubni kraj pa ne more trpeti na svojem starem in velikem ugledu zaradi zločina, ki je plod neuganih strasti.

Ljudstvo najbolj obsoja umorjenčevega brata Antona, ki je svojega svaka Herleta dolgo časa nagovarjal k izvršitvi zločina. Izkoristil je njegove gmotne zadrege in je v svak naposled podlegel skušnjavi, ko mu je ponudil za umor pet tisočakov. Tudi orožje je skrbno pripravil brat Tone. Zarotni

Tudi v tem zločinu je bila ženska središče dogodkov in glavni vzrok zarote. Antonija, žena pokojnega Valentina Trdina, s katerim je bila štiri leta poročena, je na glasu lepote.

ka sta se dogovorila, da bo Herle ubil svojega svaka na rožnovo sredo nedeljo. Šele potem, ko Herle takrat dogovorjenega zločina ni hotel izvršiti, je Tone poskrbel za strelno orožje. Najprej je izročil Herletu majhen samokres ter pripomnil, da ni gotovo, če bo tak malokalibrski samokres zanesljivo opravil svoje delo. Priporočil je Herletu, naj kupi še en samokres. Tri dni pred umorom je Herle od nekega svojega prijatelja kupil vojaško pištolo in 26 nabojev za 150 Din.

— Še drugi dan, je pripovedoval Herle po razkritju zločina orožnikom, sem dobro oborožen še vedno vtrgal pri svojem sklepu, da Valentina ne ubijem in da obdržim tri Tonetove tisočake. Pa spet je prišel Tone in me

pregovoril, češ, da je že vse pripravljeno in da ne bo nihče vedel, kdo je spravil Valentina na oni svet —

Herle se kesa svojega zločina. Že v zaporu sodišča na Brdu je očital Tonetu, da je on vsega kriv in da bo že skrbel, da ne uide roki pravice. Tudi v ljubljanskih zaporih je Herle ves obupan. Mnogokrat joče, joče pa tudi Valentina žena Antonija, ki pa še vedno taji vsako udeležbo pri morilski zaroti.

Tonetovo premoženje cenijo na 100 tisoč Din in na dan je prišlo, kako je živel v Holandiji na račun drugih. Ko je ugotovljeno, da je ogoljufal enega samega gostilničarja za preko 20.000 Din, je jasno, da si je poiskal še druge žrtve in to v prvi vrsti med rojaki.

Na domih udeležencev zločina vladala silna žalost in pobitost. Na domu Antonije je več sester, ki so zelo potrte, mati pa bridko obžaluje, da ni bolj pazila na razmere v hiši ter zatrjuje, da bi bila sama že davno napravila obračun, če bi bila le kaj slutila. Pri Herletovih v Kotrežu je več otrok, bratov in sester in vsem je tako hudo, da jih ni mogoče potolažiti. Očeta nimajo več, mati pa tarna, češ, da je že od nekdaj slutila, da bo sin v svoji trmi napravil sebi največje zlo, vsem pa veliko sramoto. Herletova žena Marija, sestra umorjenega Valentina, prebiva v novi hišici ter zatrjuje, da ni niti slutila, kaj se pripravlja. Z vso pozornostjo pričakuje ljudstvo posrednih ugotovitev v preiskavi in glavne razprave pred ljubljanskim velikim senatom.

Smernice vzajemnega dela med slovanskim ženstvom

Ljubljana, 28. oktobra.

V četrtak popoldne se je vrnila češka delegacija »Jednote slovanskih žen« a predsednica gospe Smolafova - Čapkova v Prago. V Ljubljano so prišle skupno z Bolgaricami, Poljakami, Ukrajinko in Srbinkami s polovanja po Dalmaciji, kamor so potovale po končanem kongresu v Beogradu. Delegatke so se vse, razen Čehinje, vratile že v sredo zvečer, odnosno ponoči, le češka delegacija je še podaljšala svoje bivanje v Ljubljani, ker so predstavnice ženskih društev izrekli željo, da bi imele v četrtak popoldne konferenco, na kateri bi podala ga. Smolafova - Čapkova informacije o društvenem delu Jednote slovanskih žen. Naše ženske so se sestanka polnoštevilno udeležile, čeprav se je vršil popoldne, ko je večina zaposlena v poklicih.

Gospe predsednica je najprej poudarila svoje veliko veselje, da se tudi slovensko ženstvo tako intenzivno zanima za njihovo delo in je pripravljeno sodelovati pri delu Jednote slovanskih žen. Nato je podala nastopne informacije:

Jednota slovanskih žen je bila ustanovljena v Pragi leta 1929. Društvo politiko povsem izključuje. Namen mu je gojiti slovensko vzajemnost, gojiti slovanski čut. Doseči močno Slovanstvo, to je smoter, zanj deluje društvo kulturno in socialno. Upravičeno politične razmere posrednih narodov, in ravno zato imajo Čehinje svoje kolonije v Kraljevici, da bi dosegle lažje stik z našimi sestrami in brati onstran meje. Saj je glavni cilj društva: narodna obramba proti tujcem. V Pragi je Jednota slovanskih žen v stalnih stikih z Društvom prijateljev Lužice. V svojem ciklu iger slovanskih avtorjev je Jednota v letošnjem letu »prizorila lužičko igr« Pan a robotnik« (»Gospod in služabnik«).

Jednota prireja sedaj v Pragi že drugo razstavo slovanskih ilustriranih časopisov. Gospe Smolafova - Čapkova je navzočnim damam pokazala fotografijo razstave, na kateri se vrše tudi informativna predavanja. Slovanski ilustrirani časopisi so v splošnem dobro zastopani, saj so na razstavi do

Pri vsem domačem delu lepe, negovane roke,

če uporabljate pri pranju blago učinkujoče in močno peneče

ALBUS-terpentinovo milo, ki varuje Vaše roke, varuje tudi Vaše perilo.

bile svoj prostor celo »Novinec«, glasilo Prekmurja. Gospe predsednica je izrazila željo, da bi se tako razstava vršila tudi v Ljubljani. Čehinje bi nam preskrbele polsko in češko gradivo.

V prihodnjih dneh bo priredila Jednota v Pragi potujočo razstavo slovanskih kopališč, mest in prirodnih krasot, in to v znamenju 15letnice obstoja Českoslovaške republike, Poljske in Jugoslavije. Tudi ta razstava bo prihodnje leto prišla v Ljubljano. Pri našem morju pripravljajo Jednota dom za cele obitelji, kar naj bi tudi služilo medsebojnemu spoznavanju in utrjevanju slovanske zavesti. Čehinje imajo tudi v načrtu, da bi se izmenjavale deset učiteljev, odnosno učiteljic, ki bi bivali en teden v Brnu, drugi teden v Boleelavi, a zadnji teden v Pragi. Sekretarka »Društva kneginje Zorke« gospe Grasellijske je z odobrivanjem gospe predsednice Tavčarjeve takoj ponudila Čehinjam v zamenjavo prenočišče in hrano v svojem kolegiju. Tudi so predstavnice naših ženskih društev odločile na pobudo gospe Smolafove, da bodo ustanovile slovensko knjižnico. Sprejet je bil predlog gospe Govekarjeve, da se pridruži slovenska knjižnica že obstoječi knjižnici Splošnega ženskega društva. Predlagalo se je še, da bi vsaka narodnost pošiljala seznam priporočljivih knjig, ki bi jih naša založništva kupila in potem za znižano ceno prodajala našim ženskim društvom. Tudi bi jih o priliki dajala v dar in tako širila slovan-

sko knjigo. Poleg tega naj bi se vršila še medsebojna izmenjava časopisov. V olajšanje izmenjave naj bi se zaprosilo ministrstvo pošt za znižanje poštne pristojbine. Z velikim odobrivanjem je bil sprejet apel gospe Kokalj - Zeljeznove, da se Jednota zavzame za emigrante v Ameriki, ki so odrezani od vseh kulturnih stikov s Slovanstvom.

Gospe Smolafova-Čapkova

Naše žene so se se seznanile z glasilom Jednote slovanskih žen »Vestnikom«, ki izhaja približno štirikrat na leto, in listom »Pohoden Slovanstva« (Plamenica Slovanstva), ki je tudi v tesnih vezeh z Jednoto slovanskih žen in izhaja v vseh slovanskih jezikih. Društvo Jednota slovanskih žen je zanimivo tudi v tem pogledu, da so v njem vključeni ne le posamezniki, temveč tudi društva in to celo moška, ker društvo ni feministično.

Gospe Tavčarjeve se je gospej Smolafovi-Čapkovi zahvalila za njene točne informacije. Naše žene pa so s konference s češkimi delegatkami odnesle svetel vzor češke marljivosti.

Vera Dostalova

Gotovo. Sedaj pa NIVEA

S tem na lahno natrite. To zadostuje. Za hišnimi posli ne ostane nikaka sled. Vaše roke dobe nežen žametno mehak in negovan izgled. Vedno se boste radovali nad tem.

Nivea krema pronikne popolnoma v kožo, a ne ostavlja nobenega bleśka na površini.

Nivea je poceni! Doze 3.50, 6.—, 12.— in 25.— Din.

KULTURNI PREGLED

Koncert v proslavo češkoslovaškega praznika

Ljubljana, dne 28. oktobra.

Jugoslovansko - češkoslovaška liga je priredila slavnostni koncert v proslavo državnega praznika bratskega češkoslovaškega naroda. Sodelovali so: operni orkester z dirigentom ravnateljem Poličem na čelu, altistinja Vilma Thierry - Kavčnikova, tenorist Ivan Franci in pianist dr. Danilo Svava. Uvodoma je orkester zvočno odigral Smetanova simfonično sliko »Výšehrad«, nakar je povzel besedo poslovovali deči podpredsednik lige dr. Egon Starý ter v daljšem, vznemirjenem govoru očrtal pomen dneva. Sledile so državne himne, ki jih je množestveno občinstvo poslušalo stoje. Prvo polovico sporeda je zaključil Smetanov finale iz opere »Libuša«, ki ga je pela ga. Thierry-Kavčnikova s spremljavo orkestra.

V drugi polovici sporeda je nastopil z zanimanjem pričakovani tenorist Ivan Franci, ki je bil doslej na našem koncertnem in opernem odru še neznan. Uvedel se je to pot prav dobro z interpretacijo dveh slovanskih (Lajovic, Pavčič) in treh hrvatskih pesmi (Gotovac). Njegov glas se ni docela izenačen ter prost, nagiba k

baritalni legi, vendar ima podlago, da se bo razvil v pravi junaški tenor, ki bo naši operi gotovo tudi dobrodošel. S svojim nastopom je želi naravnost ogromen aplavz, kar naj mu bo v vzpodbudo za nadaljnje smotno delo in študij. Naslednja točka sta bili dve slovaški narodni v priredbi skladatelja V. Nováka, ki ju je zapela ga. Thierryjeva z nje lastno prepevalno interpretacijo. Obna solista je spremljal pri klavirju operni kapelnik dr. Danilo Svava s finim razumevanjem in prilagoditvijo. Po teh nastopih je drugi del sporeda zaključil operni orkester, ki je pod vodstvom ravnatelja Poliča podal noviteto tega večera, »Legendo« skladateljice Amerike Berana. G. Beran, ki je mnogo let deloval kot naturaliziran Čeh v Mariboru, sedaj pa deluje na drž. konservatoriju v Ljubljani kot profesor za violončelo, je kot skladatelj bil doslej pri nas znan le v ožjem krogu znanimcev. Prav je, da se je s snoci izjavljal vsaj ena njegovih številnih skladb za orkester, in prilika proslave bratstva vseh narodov je bila kar najprimernejša. Skladba je pisana v romantičnem slogu, odklikujejo jo svežost v invenciji, barvitost v instrumentaciji in dobra, dramatična zgrajenost. Skladatelj je bil deležen živahnega aplavza vsega občinstva. Dvočakov uvertura »Karneval« je bistra, zajemljiva skladba,

ki zavzame poslušalca s temperamentom in ognjevitostjo. Tudi to skladbo je dirigiral ravnatelj Polič zanosito in temperamentno ter ji pripomogel do navdušenega uspeha.

Koncert je poleg zastopnikov civilnih, duhovnih in vojaških oblasti ter konzularnega zbora posetilo jako veliko številno občinstvo, ki je veliko unionsko dvorano napolnilo do kraja in celotnemu sporedu sledilo z živahnim zanimanjem in odobravanjem.

L. M. Š.

Galerija. Mesečnik Internacionalne umetniške fotografije. Otokar Hrazdira v Ivanu pri Varazdinu je prijetno presenetil ljubitelje umetniške fotografije z jugoslovansko izdajo mednarodne revije »Galerija«, ki izhaja že v nemškem, angleškem, danskem in italijanskem jeziku. Pravkar je izšla prva številka jugoslovanske »Galerije« z vsebino in ilustracijami internacionalnega značaja in s posebnim domačim dodatkom. Jedro časopisa tvorijo dvajset reprodukcij na finem krednem papirju. Zastopani so fotografiji amatelji iz različnih del sveta, izmed jugoslovanskih O. Hrazdira. Mimo tega prinaša prvi zvezek »Galerije« članke: »Položaj fotografije med umjetnostima« (Paul Fripp, Anglija) in »Pokret umjetniške fotografije u Poljskoj« (Josef Switkowski). Umetniško fotografsko gibanje je - zbirano po vsem svetu. Bilo bi površno in napak, če bi vi-

dell v njem samo prehodni val močne norosti. Gibanje se je pričelo že v minulem stoletju in je bilo vedno vezano s svojim časom in naslonjeno na njegove potrebe. Umetniška fotografija; ki kaže vsa obeležja resnega prizadevanja in ki vztrajno išče tal, kjer bo lahko popolnoma izžvele vse svoje posebne umetniške možnosti, se razvija v samostojno umetnost, ki jo morada čaka še lepa bodočnost. Za pospeševanje razvoja te nove umetnosti je bil ustanovljen mesečnik mednarodne umetniške fotografije »Galerija«, ki s svojo mednarodno organizacijo združuje prizadevanja fotomaterjev vseh dežel in omogoča uspešnejše iskanje posebnih, fotografij lastnih umetniških možnosti. Tako se bo kmalu pokazalo, da smoter fotografije ni posnemanje slikarstva, a še manj je njen namen, da se izgublja v goščavi raznih izumov. Fotografija je že po svoji naravi taka, da mora podajati samo realno vsebino; nje značilnost je prav v tem, da pri nji umetnostni subjekt ne prihaja go besede, a poglavito in edino vlogo ima umetnostni objekt. Fantazija in formalistična vlada sta v fotografiji nemogoča in odvč. Subjekt je samo posredovalec, ki izbira vsebino in podajanje te objektivne vsebine je in ostane umetnostno področje fotografije. Tako čitamo v izjavi uredništva te revije. V meritorno stran izjave se ne spuščamo in bodi poklicanim strokovnjakom prenuščeno, da razčistijo vprašanje, ali je mogoča umetnost živega objekta, kakor jo izpovedujejo teoretiki fotoma-

terskih prizadevanj. Jugoslovanska izdaja »Galerije« prica, da so naši fotomaterji dosegli že evropski sloves in prehiteli marsikak večji narod. Zeleti bi bilo, da bi v tej mednarodni reviji prišli do zadostnega izraza slovenski fotomaterji, med katerimi imamo nekoliko vzornih mojstrov tako zvane umetniške fotografije.

»Naš rod«. Pravkar je izšla prva številka novega letnika mladinskega mesečnika »Naš rod«, ki ga v redakciji Josipa Ribičiča izdaja ljubljanska sekcija JUU. Lično opremljeni zvezek prinaša iz neizčrpe ostaline pokojnega pesnika Srečka Kosovele dve ljubki mladinski pesmici, črtno Franceta Borka »Dediščina«, začetek daljše povesti Kriste Hafnerjeve »Simnov Lipe« z ilustracijami M. Gasparija, pesem Zdravka Ocvirka, črtno Bogomira Magajne »Kaj bi rekel Italijancem Marjanček Mariani«, članek Lave Čermelja »Z barhatskimi ribici na nočnem lovu« in več krajsih esevstavkov o morju in Jadranu strazi. Dalje ima v zvezku članek Marije Kmetove o samouku, letalekem konstruktorja Franceta Prelnarja iz Kranja, pesem Marije Grošljeve »Soča joče« in razno gradivo v rubriki »Čicibanov rod«. Številko zaključujejo kratka poročila o aktualnih dogodkih in jubilejih ter prispevki najmlajših soljudnikov. Na plačnicah so uranke.

»Finances communales en Yougoslavie« je naslov obsežne studije, ki jo je spisal dr. N. Barjakotović in ki je dne 28. oktobra v Parizu.

Škoda, da nisem prej vedel...

vzklikne vsak, kdor prvič poskusi toaletno milo

„RIVIERA“

»Florida Speciale« — »Myralis« — »Gentlemen« — »Special Borax Milk« so nedosegljive specialitete. — Dobe se v drogerijah in boljših trgovinah. 235

Domače vesti

• Citatelje »Jutra« opozarjamo, da začne izhajati prve dni novembra v »Domovini«, prevod svetovno znanega Vossovega romana »Dva človeka« Ljubzen in zaobjubac, ki je zbudil pred dvema letoma kot zvočni film tolikšno pozornost. »Domovina«, ki izhaja vsak teden, stane za vse leto 36 Din in se naroča pri upravi, v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

• Oseba vest. Od banske uprave je razrešen kot član sreskega cestnega odbora v Krškem g. Franjo Černe, trgovec v Radečah. Na njegovo mesto je imenovan g. Albert Moser, posestnik v Radečah.

I. MAČEK, Ljubljana

Aleksandrova cesta 12

NAJVEČJA IZBIRA SUKENJ, POVRŠNIKOV in oblek za gospode in deco.

• Izpremembe v železniški službi. Premešeni so: Mihailović Dragič, prom. uradnik, iz Ljutomerja v Zidani most; Nečemer Jožef, pom. prometnik, iz Ljubljane v Laze; Wallas Josip, pom. prometnik, iz Laze v Dravograd-Mež; zvančniki I. kategorije: Podraž Anton, račun. odeljenje; Feldin Rafael, prometni zvančnik, iz Carevdarja v Medvode; Šušteršič Janez, prometni zvančnik, iz Hrastnika v Ljutomer; zvančniki II. kategorije: Gostenčnik Simon, kartant, od promet. komerc. odeljenja direktorije v Ljubljano glav. kol.; Robič Jakob, kretnik, iz Jesenice v Celje; Purkart Stefan, kretnik, iz Jesenice v Medvode; Pavlec Franjo, kretnik, iz Dobja-Mojstrane na Jesenice; Kovačič Ivan, kretnik, iz Kočevja na Vič; nameščeni so za uradniške pripravilnike: Ostroveršnik Jožef v Črnomlju; Windisch Bruno v Vuhredu Marenbergu; Bežalj Dario v Ljubljani glav. kol.; Popov Jovan v Trbovljah; Rabič Jožef v Slov. Bistrici; za zvančnika I. kategorije: Leskovec Franc, za nadzor. voz, v kurilnici Ljubljana I. gl. kol.; za služitelja: Vidmar Pavel, pri gradbenem odeljenju direktorije; administr. izpit za I. kategorijo uradnikov je položil uradnik VII. položaja skupine Irčić Ignacij, od strojnega odeljenja direktorije; izpit iz gradbeno tehnične stroke: uradniški pripravnik Kavšek Budislav v Velenju; Vičič Franjo v Kočevju; Stefanec Slavko v Kočevju; Brankovič Borivoje v Prevaljah in Stojkanović Vukašin v Prevaljah.

Za 25% ←

večjo kupno moč ima Vaš denar, ako kupite blago za obleke, plašče, suknje in sploh manufakture pri nas

Novosti za jesen so ravnokar dospеле. Velika krasna izbira. Izredno ugodne cene.

Specialna trgovina

NOVAK

Kongresni trg 15.

nasproti nunski cerkvi.

• Seja sreske organizacije JNS za zadovoljilni srez, ki je bila sklicana za jutri popoldne, je preložena, ker je minister n. r. in sreski poslanec g. Ivan Mohorič neodloljivo zadržan. Sklicanje bo pravočasno razglašeno.

• Službeni list dravske banovine, objavlja v 87. letošnji številki: uredbi o sodnih depozitih, o izdajanju denarja in denarnih vrednostih in o postopanju z vrednostnimi pošiljkami, poslanih sodiščem, razpis o uvoznih ekspedicijskih blaga iz štev. 172. carinske tarife, odločbo o izvozu svežih postrežev brez potrdila o zavarovanju valute, seznamke strojev in strojnih delov, izdelanih v državi in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933.

• Sprememba radio-programa za danes. Drevo bo nastopu operne korepeticije ob 20 pevski solistični koncert g. Marjana Rusa.

• Pouk slovenščine med ameriškimi rojaki. Direktorji Slovenskega narodnega doma v Clevelandu se je odločil, da bo tudi letos nadaljeval pouk slovenščine v prostorih Narodnega doma. Tudi vsem šolam slovenskih župnij v Clevelandu je iz sredstev Slovenskega narodnega doma dovoljen potreben kredit za uveljavitev slovenščine kot obilnega predmeta.

Pri isihjasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

„Zaščita“

reg. zadruga o. z. v Ljubljani

vpisana v zadrugni register glasovni Službenega lista 77/33, ki za svoje člane posreduje med dobitniki in upniki, daje gospodarske nasvete vseh vrst, vrši inkaso, zbira in daje informacije ter urejuje knjigovodstvo, — posluje v Ljubljani, Masarykova 14, II. nad., palača »Grafika«. 11257

Hočem, da nosim krono točenja najboljših vin.

Včeraj sem pripeljal ob 3. od najbolj renotiranih vinogradnikov iz Gadove peči cviček in portugalko. Čudil se bo vsakdo ob originalni nesladkani kvaliteti mošta. Poleg velikanske izbire vsakovrstnih jedil vasko soboto in nedeljo tudi domače krvave klobase, pečene in na razlju pečeni odojček. V soboto in nedeljo zakurjen salon! Priporočila se

hotel in restavracija KAJFEŽ.

11240

Ljubljana, Florjanska ulica.

so izginili skoro povsod obrambni nasipi in voda ima z naprejem prosto pot, da prične svojo uničujočo delo, zlasti na številnih industrijskih podjetjih, med katerimi so nekatera že v veliki nevarnosti. Ako ne pričnemo s takojšnjo regulacijo, bo lahko že takoj prva večja poplava katastrofa za vso industrijo ob Bistrici. To bi bilo usodno tudi za ves kamniški srez, saj dajejo industrijska podjetja vzdolž Kamniške Bistrice zaslužiti delavstvu okrog 27 milijonov dinarjev letno. Da očistimo to industrijo in zagotovimo tiščin delavcev zaslužek, moramo takoj pričeti z regulacijo bistriške struge. Za prvo silo bi bilo potrebnih 2 in pol milijona dinarjev, celotna regulacija Bistrice od Stran do Domžal pa bi zahtevala še nadaljnjih 12 milijonov. Ker je ta problem življenjskega pomena za ves kamniški srez, saj moramo posvetiti največjo skrb. Upamo, da bo tudi na merodajnih mestih akcija vseh zainteresiranih občin ob Bistrici našla polno razumevanje in da bo v najkrajšem času nakazan prvi kredit za regulacijo Bistrice. Čimprej bomo pričeli z deli, tem manj bo tudi stroškov, kajti Bistrica nadaljuje svoje uničujoče delo brez usmiljenja...

Brez šumne in drage reklame so

DAMSKI PLAŠČI

najelegančnejši in najcenejši pri

K. PUČNIKU

Šelenburgova ulica 1, nasproti kavarne

Zvezde.

Za gospode po meri vsakršna oblačila. —

Krasna izbira vrhnih sukenj. — Za sport

izgotovljene specialitete. 240

• Razid društva. »Naš stanc«, društvo

državnih železničarjev v Novi vasi pri Mariboru, se je prostovoljno razšlo.

• Nalezljive bolezni v dravski banovini.

Na področju dravske banovine je v dobi

od 1. do 7. okt. za nalezljivimi boleznimi

obolelo 112 oseb, in sicer: za davico 52,

za škrlatinko 17, za grizo 16, za tifuzom

in za ošpicami po 8, za šenom 9, za krev-

vito odrevenelostjo in za otročičjo vroč-

ico pa po 1 oseba. Umrlo pa je za nalez-

ljivimi boleznimi 10 oseb, in sicer za da-

vico 9, za grizo pa 1 oseba.

• Blagoslovljen motorne ladje »Vitez«.

Nova tovarna motorna ladja naše rečne

plovbe »Vitez«, ki je pred nekaj dnevi

prilpila v beograjsko savsko pristanišče

je bila v petek slovesno blagoslovljena, pri-

hodnji teden pa bo uvrščena v stalni

tovarni promet na progi Beograd-Regens-

burg.

• O aferah zadruge »Edinosti« prihajajo

poročila iz mnogih pokrajin in bodo za-

prti ravnotežju morali položati težke raču-

ne za množestvile prevarne članov. Tudi

v Brodu je imela »Edinost« svoje glavno

zastopstvo za srece Brod, Požeja, Nova

Gradiška, Vinkovci, Brčko, Djakovo, Tu-

zla in Derventa. Na tem področju je bilo

okrog 150 članov, ki so vplačali v zadrugo

okrog 200.000 Din, na posojilih pa je bilo

izdano samo okrog 46.000 Din in je še

večji del te svote odpadel na neko brod-

sko tiskarno. Člane, ki so prosili za po-

silo, je glavno ravnanstvo z mnogimi

okrožnicami tolažilo od meseca do meseca

• Obledela obleke barva v različnih bar-

vah in plisiru tovarna JOS. REICH.

ZDRAV HOČES BITI IN KREPAK?

Potem ne oklevaj in pij redno našo

ZDRAVILNO ROGAŠKO SLATINO, ki

ti bo v kratkem očistila notranje orga-

ne, da se boš čutil popolnoma preroje-

nega in zadovoljnega.

znamenju križa

Film razkošja, bede in trpljenja v starem Rimu. Neron zažge Rim. Cirkus Maksimusa. Smrt kristjanov v areni. Divje zverji. Zmaga križa.

Predprodaja vstopnic od 11. do 13. — Rezervirajte prostore!

Predstave danes ob 3., 5., 7. in 9 1/2 zvečer.

Kljud ogromnim nabavnim stroškom cene običajne!

Elitni kino Matica

Telefon 21-24.

Pred nakupom KRIZANTEM

si ogledjte mojo veliko zalogo v cvetličarni na Miklošičevi cesti 7 ali pa na domu Kolesarjeva ulica 16.

Ivan Bizovičar, vrtnarstvo

• Gospodinjini koledar za 1934 (urednica Uta) izide ta teden. Cena 20 Din, poština 2 Din. — Naroča se: Ljubljana, Mirje 27.

• Dekleta in žene, pripravljajte se za smučanje. Šerite danes tozadevni članek v sportni rubriki!

• Pomožnemu odboru za poplavljenice v Dobropoljah so nadalje poslali darove: veletrgovci z vinom Kristijan Čermelj iz Ljubljane 100; Petrič Ivan iz Vidma 30; Jožko Veber iz Škofje Loke 100; zbirka članov želez. pevskega društva »Sloga« z Jesenice 400; odvetnik dr. Janje Novak iz Ljubljane 100; družba »Oleum« iz Ljubljane 50; Leon Pavlin, parna žaga iz Straže 100; tovarna žime Knific iz Strazišča pri Kranju 100; notar Anton Koder iz Murske Sobotne 200; kr. o. RK iz Trbiča 2748; Urška Pogorelec iz Trbiča obloke; Marija Jarčeva iz Trbiča, obloke; tovarna bučnega olja Hochmüller iz Maribora 20; Stefan Brodar iz Ormoža 50; gozdni urad Aueršperga iz Kočevja 3000; trgovec Krašovec iz Zalcia 100; trgovec Ivan Rojnik iz Slovenjgradca 50; par. pek. J. Ravnik z Bleda 200; tv. ošterič, Petan & Erker iz Ljubljane 100; Marija Jerebova iz Trebnjega 1 vreo obloke; Milan Vrtovec z Teharja 1 vreo obloke; Ivanka Šmačeva iz Ljubljane 12 moških klobukov; Fran Woschnag in sinovi iz Šostanja 60 parov usnenih podplatov; Metka Erzinova iz Ljubljane 1 vreo (85 kg) moke; tvrdka »Išak« iz Kranja 1 zaboj triko-perila in nogavic; trg. Jos. Kobe iz Novega mesta 1 zaboj testenin; trgovec Franc Gorjanc iz Kranja 1 vreo (85 kg) moke. Bodi plemenitim darovalcem v imenu najbednejših poplavljenic v Sloveniji izrečena prisrčna zahvala! Ponovno se obračamo na vso slovensko javnost, naj prisloži na pomoč z denarjem ali pa za obloke. Zima je tu, ljudje pa so brez živil in brez obleke.

• V sklad osrednjega pomožnega odbora za poplavljenice dravske banovine so darovali: vodstvo in uradništvo tovarne Sladkem vrhu in mladina sladkovrške šole skupaj 920, učiteljstvo in učenci šole na Humu 920, županstvo na Humu 80, industrialec Fran Bonac v Ljubljani 2005, »Papierosa«, veletrgovina papira in pisarice pribora Nunčič, Fürst in drugi iz Zagreba 500, šola Neračle pri Ptuj 50, pomladnik RK na osnovni šoli na Primskovem pri Kranju 100, učiteljica Malja Ana na Primskovem 50 Din. Iskrena hvala!

• Pomorska biblioteka Jadranske straže.

V svrhu razširjenja propagande za naše morje in primorje je izvršil odbor Jadranske straže sklenil, izdati letno gotovo število knjig, ki naj bi med ljudstvom vzbudile močno pomorsko zavest in prepričanje, da je morje velike važnosti za naš narod in državni organizem. Prva zbirka teh knjig izide v začetku decembra tega leta in bo vsebovala naslednje knjige, o katerih smo kratko že pisali: 1. Ferdo Šišić: »Predvojna politika Italije in postane londonskega pakta«. 2. Djirometa Hubert: »Življenje našega Jadrana«. 3. Jadranski »Zader in okolice«. 4. Vlado Ivlič: »Spomini iz pomorskega življenja«. 5. Johan Bojer: »Poslednji Vikingi«. — Ni dvoma, da bo pomorska biblioteka Jadranske straže, našla razumevanje in odziv širši javnosti, ker obravnava različna vprašanja v zvezi z atraktivnim elementom, kakor je morje. Preko pomorske biblioteko bo naša javnost dobila večje razumevanje za morje in njegove probleme, njegove koristi in važnosti in tako razumevala stalen boj našega naroda, da to morje obrani državi za vselej. To bo privedlo do tega, da se bo marsikdo zamislil na besedo »morje«, in bo v svoji duši iskal in sledil našel način, kako podpreti stremženja Jadranske straže, katere geslo je »Čuvajmo naše morje«. Naročnina znaša 70 Din letno, ako bo plačana v celoti do 1. decembra. V primeru, da se članarina ne bi takoj plačala, se zviša na 80 dinarjev. Na račun naročnine je treba pri naročilu plačati 20 Din, ostanek pa do 1. decembra, ker se bodo knjige sicer poslate po povzetju. Denar je vpsolati v naprej. Naročnino in vse tozadevne informacije sprejema Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani (Tyrševa c. 1a-IV.).

• Nalivi in nevihte. Okrog Ogulina divjajo že nekaj dni nevihte s silnimi plohami. Reka Dobra je močno narasla ter poškodovala na svojih bregovih več mlinov. Nevihte spremlja tudi močno grmenje. Ko v dolinah še vedno dežuje, pa je vrhove gora pobelili sneg in temperatura je v vsej pokrajini močno padla. V petek so besnele hude nevihte tudi okrog Sušaka in je v Podhumu strela zanetla nekaj gospodarskih zgradb. Sušaki gasilci so preprečili večje nesreče.

• Rudnik Strahovlje-Semnik. Rudnik v Semniku je prišel letos v last novih podjetnikov. Zanj se je nekaj časa zanimala tudi TPD, od prevzema pa ni prišlo, četudi je ta rudnik v zvezi s trboveljskim rudnikom obratom v Kisovcu. V rudniku je zaposlenih preko 40 delavcev, dnevna produkcija pa znaša tri do štiri vagonce. Zasluzek je sicer skromen, a je za enkrat še stalen. Delavci se pritožujejo, da se v rudniku dela s čim manjšimi stroški in najbolj šteti pri časovrstnih varnostnih napravah, zaradi česar je delo nevarno.

• Pozor pred vlomilci! Blagaine vseh vrst, tajne tresorje, pulte za juvelirje, omare za knjige in ročne kasete, varne pred ognjem in vlomom, tehnično dovršene ključavnice in ključke izdeluje Tovarna blagin, d. z. o. z., Maribor, Koroška 31. Zahtevajte prospekte gratis.

• Novi sledovi pred poldrugim letom izvršenega umora. V Zagrebu je bila pred poldrugim letom umorjena prostitutka Elizabeta Ripp. Morilec je svoj žrtvi odnesel dragocen kožuh in neke drugulje ter izginil brez sledu. Policia je tedaj zajela mnogo sumljivih oseb, zločin pa je ostal še vedno nepojasnjen. Te dni je zagrebška policija našla sledove roparskega morila, ki bodo najbrž dovedli do razjasnitve zločina.

CERNETOV POSLOVNI KOLEDAR in POSLOVNI ADRESAR JUGOSLAVIJE 1934 izide 2. novembra. Cena Din 30.—, Stalnim naročnikom bo dostavljen oziroma po pošti poslan. Dobiva se v vseh k. i. garnah. 11245

RIBJE OLJE

vedno sveže, priporoča drogerija KANC, Ljubljana, nebotičnik in židovska ulica. 11258

Privoščite si pitane račke,

gosi, purane in piške. Dobite jih poceni pri V. A. JANEŠ na Aleksandrovi cesti. — Vsako soboto izvrstna pečena perutnina. Izborna vina. — Telefon 34-55.

• Bivši ruski polkovnik Potjehin, ki je pred dvema letoma v Skopju umoril svojo ženo in tačo, svoj zločin pa šele nedavno priznal ter v svojem vrtu pokazal grobove svojih žrtv, se med preiskavo, ki jo vodi policija v Skopju, razkrinka, da kot okorel zločinec in sadist. Vedno bolj se potrjuje tudi sum, da je umoril še neko mlado rusko dekle, ki je nekaj dni prebivalo v njegov, hiši ter potem izginilo brez sledu. Neki Rusi tudi zatrjujejo, da mož sploh ni — Potjehin. Po teh trditvah je bil polkovnik Potjehin invalid brez noge, ki je med begom iz Rusije umrl, in si je zločinec, k. nastopa pod njegovim imenom, prilačil njegove dokumente, ali pa ga morda tudi umoril. Policia vestno preiskuje vse take domneve, jetnik pa trdovratno molči.

• Zalosten roman bivše bogatkinke. Pri okrožnem sodišču v Osijeku se je vršila razprava proti 68letni Marjeti Petretović, ki je bila obtožena, da je umorila svojega slabaumnega 27letnega nečaka Julija Endresa. Obtoženka je bila svojodobno bogata osijska meščanka. Kot vdova pa je preživljala hude gospodarske neprilike. Porabila je svoje prihranke ter zabredla v siromaščino skupno s svojim nečakom, ki je bil raznašalec časopisov, pri čemer je zaslužil mesečno 150 dinarjev. Ko je letos izgubil tudi ta zaslužek, sta oba sklenila, da pojdeva skupno v smrt. Marjeta je kupila dva kilograma oglja in ga zažgala v sobi, kjer ju je zjutraj našla meščanka. Endres je že na potu v bolnico umrl. Marjeta pa je ostala živa. Pri sodišču je izjavila, da je nečak šel prostovoljno z njo v smrt. Sodišče je uvaževalo, da je Marjeta nečaku samo pomagala pri samomoru, ter jo je obsojila na mesec dni zapora. Ker je to kazen že odsedela v preiskovalnem zaporu, je bila takoj izpuščena na svobodo.

PRIZNANO ELEGANTNI

DAMSKI PLAŠČI

v največji izbiri in najsolidnejši ceni pri

A. PAULIN, LJUBLJANA

Kongresni trg 10374

• Po obtožbi zaradi trojnega umora oprostita razsodba. Pred okrožnim sodiščem v Jagodini je zaključen senzacionalni proces proti kmetoma Čedomiru Gajču in Velimiru Milovanović iz meke okoliške vasi. Prvi je bil obtožen, da je letos 15. julija izvršil razbojniški napad na rodbino kmeta Stojanovića v Supski ter umoril gospodarja in njegovo ženo, snaho Natalijo pa nevarno poškodoval. Velimir pa je bil obtožen, da je lani novembra iz zasede ubil nekega svojega nasprotnika v Ivankovu. Glavna priča proti prvemu obtožencu je bila pri razbojniškem napadu ranjena Natalija, ki pa je že večkrat spreminjala svoje pričevanje in so sedaj na razpravi mnogi včasni svedočili, da obtožena obtoženca po nagovoru nekih njegovih sovražnikov. Čedomir je bil zaradi tega oproščen. Drugi obtoženec pa je bil oproščen, ker so obremenilne priče na sedanjih razpravi izjavile, da so se zmotile v oseb.

• Konec nevarnega razbojnika. V okolici Gospiča je povzročil strah in trepet razbojnik Avram Jovančić, kje je s svojo tolo po tekem zadnjih mesecev izropal več kmetij. V terek sredi noči je napadel tudi hišo Marka Plečasa v Brvnju. Ta kmet je nedavno umrl in ker je bil več let v Ameriki, so govorili, da je zapustil mnogo dolarjev. Meneč, da je na posestvu sama vdova, je razbojnik s svojimi tovariši napadel samotno posestvo. V hiši pa so bili tudi zetje in neki drugi sorodniki, ki so na napadale streljali. Po prvih streljih je bila alarmirana vsa vas. Na dvorišču so našli ustreljenega zakrinkanega moža, poleg njega pa vojaško karabinko. V neznanu so kmalu spoznali zločinskega razbojnika Jovančića. Njegovo identiteto je popolnoma ugotovila Jovančeva žena, katero so pripeljali iz bolnišnice, kjer se zdravi zaradi poškodb, ki jih ji je prizadel njen nasilni mož. Spoznala ga je na prvi pogled in je dala duška svojemu ogorčenju s tem, da je mrljica še brenila z nogo. Jovančić je imel več ran, smrtna pa sta bila dva revolverska strela. Ker so se napadeni branili z lovskimi puškami, domnevajo, da se je ranjen razbojnik, ko je videl, da se je načit izjalovil, ustrelil sam, ali pa so ga ustrelili tovariši, da jih ne bi izdal.

• Predor pod Seldo. V Antwerpnu je belgijski kralj Albert pred tremi tedni ob navzočnosti velikega števila belgijskih in tujih odposlancev in strokovnjakov otvoril predor pod Seldo, ki je zgrajen za pešce in za vozovni promet. Predor je s svojo gradnjo in razsvetljavo vzbudil pozornost vseh prisotnih. Zlasti razsvetljava je zanimiva, ker je to nova vrsta razsvetljave, prvič razbljena v to svrhu. Ti se prvič uporabljajo natrijeve svetilke. Svetloba teh svetilk je taka, da ne ovira soferje in ne povzroča težav za promet. K temu načinu razsvetljave so se morali zateči glede na zelo veliki promet, ki se vrši v predoru. Ker so se morali ozirati na ogromni promet, sta se tverdi Pieux Frank in Imaleo, ki sta gradili predor, odločila za natrijevo razsvetljavo. Doseženi uspeh je presegel vsa pričakovanja. Ameriški strokovnjaki so med drugim izjavili, da je razsvetljava tega predora mnogo boljša kakor razsvetljava v NewYorkskem tako zvanem holandskem predoru. Predor je dolg 1769 m in je razsvetljen s 332 Philipsovim natrijevim svetilkami za izmenični tok po 100 w. Razen tega je na prehodu, ki so po 170 m dolgi, montiranih še 78 natrijevih svetilk. Svetilke so v zidu predora. V svrhu sigurnosti v primeru, da se zgodi kakšna škoda v centrali, od katere dobiva predor tok, je vsaka četrta natrijeva svetilka opremljena z navadno električno žarnico, ki dobiva tok iz akumulatorske baterije. Mesto Antwerpen je za vso pot od mestnega središča do vhoda v predor uredilo to novo vrsto razsvetljave, tako da je vsa dolga ulica od predora do središča mesta razsvetljena tako kakor predor.

SPECIALIST ZA USESA, NOS IN GRLO

DR. ŠVAJGER

se je preselil v Gledališko
ulico 16-II (Dukičev blok)ter ordinira od 10.—12. in 3.—4. ure.
11183

• Sport v vsaki življenjski dobi. To na-
čelo dandanes vedno bolj prevladuje, da-
si je še dokaj ljudi, ki menijo, da se sport
ne strinja z njihovim poklicnim delovan-
jem in se zaradi tega rajši vdaajo že v
40 letih naravnih nebelosti, potem pa na-
ravnemu pospešenju žil, srčnim napakam
in napetosti neizbežni astmi. Vseh teh
neprilicnosti in težav pa bi se izognili, če
bi se ravnali po vedno bolj prevladujočem
načelu o gojenju sporta v vsaki življenjski
dobi. Sport ima za vsako dobo eno iz-
brano rano, človeku pa nudi pri-
jeten način življenja ter naravno mirno
in lepo starost brez starostnega boleha-
nja. Kdor se mnogo bavi s sportom, ne
bo postal skrajšen in skrčen stavec. Po
starostni dobi bi lahko v gumenjak takole
razdelili vrste sporta: za dobo 20 let te-
ka atletika, za 25 let nogomet, za 30 let
atletika, za 35 let plavanje, za 40 let, po-
tem pa do 70. leta turizma, ki vedno
osevuje duh in telo. Dokler živi, potre-
buje človek mnogo solnce, zraka in vode
ter duševno in telesno razvedrilo in pra-
vo hrano. Kdor se bavi s sportom, pazi na
svoje zdravje, ne obiskuje zakejnih ka-
varn, lahko se odreče alkoholu, namesto
težkih jedi pa zavzija lahko, dobro pre-
bavljivo hrano, a svoj jedilnik sestav-
lja tako, da tvori zeleno sočivo, maslo in
sadje glavni del prehrane. Če pa svoji
vsakdanji hrani zjutraj in popoldne doda
še po dve do tri žličke Oromaltine, raz-
topljene v skodelici mleka, postane ne-
gova hrana rednejša in bogatejša na vi-
taminih, ki so neobhodno potrebni ljud-
em napornega dela. Zdrav način življenja,
razumna telovadba in gibanje ohrani gib-
nost in odpornost telesa. Pri takem na-
činu življenja so očetje na videz le malo
starejši sportni tovariši svojih sinov.
Torej sport v vsaki življenjski dobi, ker
pomeni sport za vsako generacijo življe-
nje, moč in zdravje!

• Bele ploščice za oblaganje kuhinj, ko-
palnic, štedilnikov v prvostinski kvaliteti
se dobe najceneje pri Material trg. dr. z. o. z.,
Ljubljana, Tyrseva cesta 36. Opozar-
jamo na današnji oglaš.

• Začetek obratovanja. Z moderno
napravo za pokrovanje in poniklanje je
začela obratovati tvrdka »Unitas«. 4n2.
Manda, Selenburgova 7, telefon 291. Obrat-
je v tovarni Ljubljanske komercialne
družbe, Celovška cesta 90a, telefon 29-64.

DAMSKI PLAŠČI

še vedno najceneje pri

TOMŠIČ

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 38.

Oglejte si cene! 11255

Iz Ljubljane

u— Spominska svečanost na vojaških
grobovih ob Vseh svetih. Da izkažemo čast
vojakom iz svetovne vojne in vsem drugim,
ki poživajo v obširnem gaju vojaškega po-
kopališča pri Sv. Križu, je letos prevzel
Združenje vojnih invalidov v zvezi z vsemi
drugimi bojevniki in organizacijami, tako
z Združenjem rezervnih oficirjev in dobro-
voljcev, to običajno prireditel, ki bo na
dan Vseh svetih 1. novembra popoldne na
ljudskem pokopališču. Spored: godba
otvori slavo z religioznim korolom; dru-
ženi pevski zbori zapojejo prvo žalostno;
govor bivšega kurala g. Bonafca; častna
salva padlim v pozdrav; godba zaigra žal-
no koronacijo; duhovščina zapoje »Reši me,
o gospod! pevi zapoje »Oj Dobrodober in
godba zaključijo slavo. Začetek bo po kon-
čanih molitvah pri križu, ki se začne ob
15. Vsi oficirski zastopniki in celokupni
zastopniki rezervnih oficirjev in dobro-
voljcev te proslave. Zastopstvo naj se zbere
pri začetku okoli vojnega spomenika. Dru-
ga dne, 2. novembra, pa se bo brala žal-
na maša za vse padle in umrle vojske in
vojne žrtve ob 9. v frančiškanski cerkvi
Občinstvo naj se tudi maše udeleži v čim
večjem številu.

u— Žalna spominska svečanost Sokola I.
bo v sredo 1. novembra ob pol 14. v veliki
dvorani Sokolskega doma na Taboru. Spo-
minski govor za umrli brati in sestrami
in umrli svojci društvenih pripadnikov,
žalne fanfare, žalostinke. Poleg članstva
so vabljivi tudi svojci umrlih bratov in se-
ster.

u— Združene skupine bojevnikov Ljub-
ljana - Mozile, Ljubljana - Sv. Peter in Hu-
šica, Bizovik, Štepanja vas priredijo v sredo
1. novembra žalno proslavo v spomin v
vojni padlim in umrli vojakom šentpet-
terske fane. Ob pol 11. bo v šentpeterski
cerkvi žalna sv. maša, nato pred vojnimi
spomeniki molitve za umrle, govor in
petje žalostink. Pri maši in pred spome-
nikom bodo pili združeni pevski zbori
»Zvezda«, »Mostec«, »Hugolin Sattnere«
iz Most, »Danica« iz Bizovika, »Skrajnec«
iz Šmartnega, »Sava« iz Štepanje vasi ter
člani-pevci šentpeterske skupine. Vabimo
vse, da se udeležijo žalnega dne in tako po.

časte spomin borcev. Svojce padlih in umr-
lih, pa tudi druge župljane pa prosimo, da
okrase ta dan spomenik in da prižgo ob
njem svečice.

u— Napredovanje. Za višjega nadzor-
nika policijskih agentov v VII. skupini je
postavljen na dosedanjem službenem me-
stu pri policijski upravi v Ljubljani gosp.
Matko Močnik.

u— Preporodovci! Danes ob pol 10. do-
poldne bo članski sestanek s predavanjem
dr. Janžeta Novaka o socialni borbi delav-
ca in kmeta. Udeležba strogo obvezna. Va-
bijo se tudi člani SOP.

u— Koncert učiteljskega pevskega zho-
ra, ki bo v ponedeljek 6. novembra, otvo-
ri Gallussova Moteta 56. Poleg celotnega
učiteljskega zbora, ki šteje 70 članov, so-
deluje pri tej skladbi tudi zbor državne
učiteljske šole ljubljanske s 60 pevci. Isti
kombinirani zbor nastopi tudi pri sklepi
točki, to je Tajčevičevih: »Četiri duhov-
na stih«. Ženski zbor iste šole poje tudi
part otroškega zbora Matičeve skladbe:
»Čače moje. Tako bomo imeli v teh treh
točkah sodela na koncertnem odru naš
najstevnejši zbor pod vodstvom Srečka
Kumarja. Ostale točke sodela poje pa
sam učiteljski pevski zbor. Predprodaja
vstopnic v Matičini knjigarni.

u— Na violinskem koncertu Karla Rupla
je zastopal skladatelj Fran Lhotka z dva-
ma jugoslovanskima rapsodijama. Prva
ima naslov »Slepčak«, pesem slepca in je
zgrajena na dveh narodnih motivih. Prvi
je zloji ritmični ter imitira monotono
spremljevanje na kuse, drugi motiv pa je
peven, a precej deklamatorski, ker posne-
ma guslarjevo zateglo petje. Oba motiva
se preliva drug v drugega ter se pojav-
lja v različnih tempih zdaj na violini,
zdaj zopet na klavirju. Druga rapsodija se
imenuje »Zetelčak«, pesem o žetvi. Tuji
je na izredno zanimiv način obdelan
narodni motiv. Uvod je kakor recitativ,
prvi in glavni del je pesno kolo, kar
predstavlja veselo rajanje ljudstva ob ča-
su žetve, drugi del je prošnja, četrti pa
zahvalna pesem. Poleg teh dveh rapsodij
izvaja umetnik Rupel in Zarnikova še
Logarjevo arijo, ki je napisana v klasič-
nem stilu.

u— Film »V znamenju križa«, ki se
predvaja v Elitnem kinu Matiči, je v Ljub-
ljani naletel na velikanski odmev. Iz vseh
strani, tudi s podeželja, prihajajo ljudje
gledat to znamenito delo. Menda se nobe-
no delo ni tako privlačilo ljudi kakor prav
ta film. Vredno je, da si ga vsakdo ogleda.

u— Film o vohunski aferi polkovnika
Redla, znanega iz špijske afere iz leta
1913, se že dva dni predvaja v Ljubljani.
Film je sestavljen po zapisnikih tajnega arhi-
va dunajske policije in se točno drži ta-
kratnih ugotovitev. Predvaja ga danes ob
11. in jutri ob 15. ZKD v Elitnem kinu
Matiči.

u— Pouk na kromatični harmoniki. Po-
novno opozarjamo, da poučuje na šoli
Glasbene Matice kromatično harmoniko
državni prvak in virtuos na tem instru-
mentu g. Pillich. Prijazilo se je lepo šte-
vilu gojencev, sprejemajo se še novi. Pouk
se vrši lahko dopoldne ali popoldne
vsak dan v tednu. V šoli sta na razpolago
tudi 2 instrumenta. Instrumente je dala
na razpolago domača tvrdka Kucler. Pri-
jave sprejema pisarna Glasbene Matice.

u— Smuško-gimnastične vežbe v pri-
redbi SPD bodo letos v telovadnici gimna-
zije na Poljanah. Vhod iz Ciril-Metodove
ulice. Prijave sprejema pisarna SPD pala-
ča Grafike (Masarykova cesta 14-1), od-
nosno pred telovadnimi urami na mestu.
Tečaj bo trajal sedem tednov ob sredah
in petkih od 20. do 21. ure (prvič v petek
3. novembra). Udeleženci naj prihajajo k
vajam točno. Obлека lahka, najbolje telu-
vadna, predvsem pa copate.

u— Društvo »Skrb za mladino« v Ljub-
ljani priredi kakor vsako leto tudi letos,
šestje obiskovalcev grobov. Vse obiskoval-
ce prosimo, da v svrhu kontrole vržejo v
nabiralnik vsaj en novic, saj bodo s tem
storili mnogo v pomoč najsiromašnejšim,
društvu pa v bodrilo k vztrajnemu delu.

u— Društvo izloženih aranžerjev drav-
ske banovine v Ljubljani priredi 5. no-
vembra pod pokroviteljstvom Združenja
trgovcev v Celju tekmo izložb. Istočasno
organizira društvo izlet članstva in ljubitel-
jev lepih oken v Celje, in sicer v primeru
zadostnega odziva z avtobusom (za
ceno 45 Din), v nasprotnem primeru pa
z vlakom (za ceno 65 Din). Prijave in in-
formacije pri gošč. Smrečnikovi, Nova za-
ložba, Kongresni trg.

u— Preizkušnja gasilnih aparatov. V tri-
kotu na travniku poleg veleseminšča v Ti-
volju se je vršila včeraj dopoldne zanimi-
va preizkušnja gasilnih aparatov raznih
znakov. Preizkušnja se je vršila glede na
odredbo banke uprave, da morajo biti od
decembra dalje opremljeni vsi avtomobili
in avtobusi s takimi aparati, da se zavaru-
je varnost poljučega občinstva pred
ognjem. Zastopniki aparatov raznih znakov
so se potrudili in v veliko večino izvedli
demonstracije pred komisijo, ki so jo sestav-
ljali zastopniki banke uprave, mestnega
gasilskega urada in Avtomobilskega kluba.
Gasili so gorč bencin, z oljem prepojene
cunje in druge. Poizkusi so se dobro obne-
li, vendar pa se bo komisija šele odločila,
katero znamko bo priporočila avtomobil-
stom.

u— V kopališču OUZD so znatno znižane
cene. Pršne kopeli stanejo od torka
do petka 4 Din, kadne 7 Din, ob sobotah in
nedeljah pršne 6 Din, kadne 10 Din. Pri
abonentstvih blokih pa je še posebej po-
pust.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3.
temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5.
smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10
7 padavine v mm, 8. vrsta padavin.
Temperatura: prve številke pomenijo naj-
višjo, druge najnižjo temperaturo.

28. oktobra 1933

Ljubljana: 7. 756,4, 6,2, 88, NE1, 10,
26,4, dež; Ljubljana: 13. 756,6, 8,4, 89,
SW1, 8, —, dež; Maribor: 7. 755,2, 5, 90,
mirno, 10, 7,0, dež; Zagreb: 7. 756,7, 2, 90,
E2, 10, 21, dež; Beograd: 7. 757,0, 9, 90,
ESE3, megla 10, 8,0, dež; Sarajevo: 7.
757,3, 8, 90, mirno, 5, 2,0, dež; Skopje: 7.
759,4, 11, 90, NW3, 5, 3,0, dež; Split: 7.
756,3, 14, 75, ESE5, 5, 0,1, dež; Kambor:
7. 757,2, 15, 80, E2, 7, 0,4, dež; Rabor: 7.
758,2, 12, 80, SSE6, 5, —, —
Temperature: V Ljubljani —, 4, v Ma-
riboru 6,6, 2, v Zagrebu 8, 4, v Beogradu
21, 9, v Sarajevu 13, 8, v Skoplju 19, 8,
v Splitu 19, 13, v Kumboru —, 14, na Ra-
bu —, 10.
Solnce vzhaja ob 6.32, zahaja ob 16.55.
Luna vzhaja ob 14.47, zahaja ob 0.54.

Kdor je Kiki počuti se bolje,
Kdor je Kiki ta je dobre volje.

Kiki čudo osevuje, ugaja, prija.

IZDELEK: UNION, ZAGREB

u— Fotografске aparate je kradel. Pred
dnevi je bil ukraden fotografu Francu
Hudniku na Celovski cesti fotografski apa-
rat. Tat ga je zanesel v zastavljalnico,
kjer ga pa niso hoteli vzeti. Ponudnika pa
so si dobro ogledali, kar je znatno pripo-
moglo k aretaciji tatu v osebi brezposel-
nega fotografskega pomočnika 20-letnega
Antona L. Zdal je usotovljeno, da je mla-
denček ukradel tudi aparat iz fotografskega
oddelka Jugoslovanske knjigarnice na Mi-
klošičevi cesti. Antonu L. je pri tatvinah
pomagal 19letni Jakob G. iz Ljubljane.

u— Izredno drzen vlom v stanovanje. V
stanovanje bivšega stražnika Vidaka, stu-
novega v poslopuj Kunčeve tovarne na
Poljanskem nasipu, je bil izvršen v petek
dopoldne skrajno drzen vlom. Kmalu po
9. so opazile stranke v III. nastropju,
kjer stanuje Vidak, ki je tedaj že odšel po
poslu, Bosanca Omera M. in njegovo pri-
leznico Mimico J. Obadva sta tedaj že
odhajala iz hiše in je Vidak vlom opazil
še le opoldne. Vlomilski par je odnesel iz
stanovanja nad 7000 Din gotovine in zlato
verzičko. Ko je bila zadeva prijavljena po-
liciji, so pričeli varnostni organi takoj
zasledovati oba zlikovca, ki sta za zaen-
krat odnesla pete. Odpeljala sta se v sme-
ri proti Zagrebu.

KUPUJTE

DAMSKÉ PLAŠČE

pri

DRAGO GORUP & CO.,

MIKLOŠICEVA CESTA ŠTEV. 16, I. n.
Ljubljana. 11238

u— Od četrtega do devadesetega leta
starosti je v Ljubljani dandanes vsakomur
mogoče, da se nauči igrati na harmoniko
ali na orglice. Pouk se prične z novem-
brom, sestane vseh interesentov pa bo v
ponedeljek 30. t. m. zvečer ob 20. na Bel-
vejski cesti 21. Pridite odrasli, ki se ho-
čete naučiti igrati, — pridite pa tudi star-
ši z otroki, ki žele postati virtuosi na har-
moniko ali orglice. Vsekakor naj pridijo
tudi tisti starši, ki so otroke naj prijavili,
a jih k dogajanju začetnemu pouku še
ni bilo. Pogovarjali se bomo o vseh po-
drobnostih, pogojih, urah in o pouku v
skupinah. Dame so seveda v bodočem zho-
ru ljubljanskih harmonikarjev še posebej
željene.

u— Labud je odletel z ribnika v Tivoli-
ju včeraj okrog poldneva. Kdor ve kaj o
usodi zanimivega prebivalca našega par-
ka, naj to javi mestni vrtnarji.

Prepričajte se o kvaliteti blaga in naj-
nižji ceni damskega, moškega perila in dru-
gih modnih potrebščin pri M. PIRNAT,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 22. 244

u— Plesna šola TKD Atene otvorila svo-
je tečaje v početku novembra. Vršili se
bodo ritmični tečaji za otroke, posebn-
ritmični tečaji za deklice in žene, plesne
vaje za same deklice (primerna priprava
za kasnejše plesne vaje z dijak) in dru-
žabni tečaji za moderne plesne za odrasle.
Tečaje bodo vodili priznani strokovnjaki.
Vsak tečaj, ki bo trajal 10 zaporednih
vaj, stane 100 Din za osebo. Vse podro-
bnosti se dobe v beli dvorani Uniona od
17. do 19. v ponedeljek, dne 30. t. m.
Vaje se bodo vršile edelno v licejski
telovadnici, delno v beli dvorani Uniona.

u— Plesni zavod »Jenke« - Kazina: Ne-
deljski popoldanski tečaj ob pol 3., po-
sebn-začetniški pouk, in od pol 4. do 7.
večja in novosti. Vsak ponedeljek zvečer
ob 20. začetniški tečaj z osnovo. Nove pri-
jave in posebne plesne ure vsak dan.

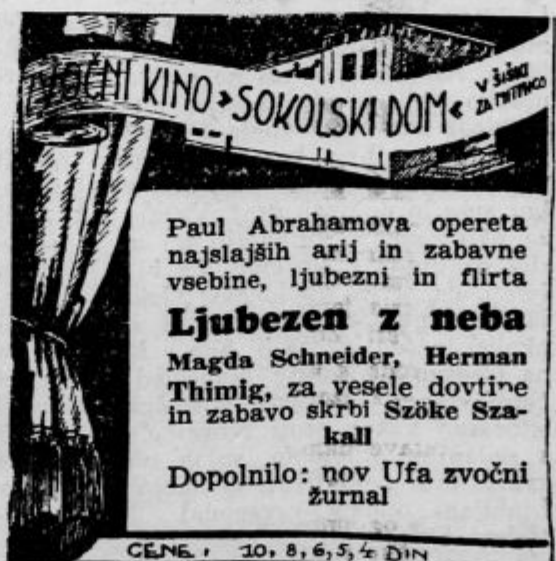
u— Dr. Dereani, Kongresni trg 14, zdra-
vi zopet redno očesne in ušesne bolezni.

Iz Celja

u— Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek ob
20. bo predaval v risalnici meščanske šole
g. inž. Kukovec iz Maribora o duševni kul-
turi Danske s posebnim ozrom na tamor-
nje ljudske univerze. Zanimivo predava-
nje bodo spremljale sklopitne slike ter
danske narodne pesmi in himne na gra-
mofonskih ploščah.

u— Skupna vaja za petje na pokopa-
liščih. Združeni moški zbori CPD, »Ojlike«
in »Celjskega Zvona« bodo imeli v pone-
deljek ob 20. v Narodnem domu skupno
pevsko vajo za nagrobnice, ki jih bodo pe-
li 1. novembra popoldne na celjskih po-
kopališčih.

Tel. 33-87

Predstave: Nedelja ob 3. 5., 7. in 9. uri,
ponedeljek ob 1/2, in 1/2, 9. uri
Pride! Muzikalna veselolga NOČ PRED
POROKO 10396

e— Opozorilo hišnim posestnikom.

Davčna uprava v Celju opozarja hišne po-
sestnike, da obenem s prijavo dohodkov
od zgradb za davčno leto 1934. vložijo tudi
»Spisek najemnikov«.

e— Igralska šola v gledališču bo otvor-
jena danes ob pol 11. dopoldne s preda-
vanjem vodje šole režiserja g. Milana Ko-
šiča o vzgoji glasu in govora z dihalno
tehniko.

e— Opereto »Hmeljsko princeso«, uspe-
lo delo učitelja g. Radovana Gobca, bodo
ponovili žalcani danes ob 15.30 v Robleko-
vi dvorani v Zalcu. Sodeluje nad 30 igral-
cev in 14članski orkester. Zvezje na vse
strani z vlaki so ugodne.

e— Tatvina koleca. V petek je nekdo
ukradel upravitelju zaloge piva g. Dragu
Naprudniku iz veže njegove gostilne na
Lavi črno pieskano kolo znamke »Waffen-
rade«.

e— Premoten slepar. V četrtek dopol-
dne je prišel k nekemu trgovcu z meha-
ničnimi potrebščinami v Celju neki moški,
se predstavil kot šofer Ivan Zorčič, usluž-
ben pri veleposestniku Baumanu pri Sv.
Lovrencu na Dravskem polju. Ogledal si
je razno blago in izjavil, da bo pri trgov-
cu kupoval blago za svojo tvrdko, ki ima
več avtomobilov. Možak je naročil pošiljko
motornega olja in prosil trgovca, naj jo
pošlje na naslov Ivana Baumanu v Sloven-
sko Bistrico, kjer ima Bauman svoje av-
tomobile. Trgovec je res poslal blago na
označeni naslov. V petek pa je nekdo iz
Slovenske Bistrice telefoniral trgovcu, da
je prejel naročeno motorno olje, in naro-
čil, naj mu pošlje tudi avtomobilski plašč,
ki si ga je bil šofer Zorčič prejšnji dan
pri trgovcu ogledal. Oni, ki je govoril iz
Slovenske Bistrice, se je izdajal za vele-
posestnika Baumana in je sporočil, da bo
blago skupaj plačal. Omenjeni celjski trgo-
vec je v njegova kontoristinja pa sta spo-
znala po glasu, da telefonira oni moški,
ki se je prejšnji dan v trgovini izdajal za
šofera Zorčiča. Trgovec je nato takoj tele-
foniral na pošto pri Sv. Lovrencu in iz-
vedel, da tam ne poznajo nikakega vele-
posestnika Baumana, da pa je šofer Zor-
čič morda identičen z nekim delomrže-
nem Ivanom Baumanom iz istega kraja.
Ko je hotel trgovec preprečiti ustavitve
pošiljke motornega olja, je izvedel, da je
neki Ivan Bauman na podlagi legitimacije
že dvignil pošiljko v Slovenski Bistrici in
jo poslal v Maribor. Sedaj je trgovec na-
stavil sleparju past. Poslal je naročni
avtomobilski plašč v Slovensko Bistrico in
se peljal sam tja, da bo možaka prijel,
ko bi prišel zopet dvigniti pošiljko. Ne-
znanca pa ni bilo. Telefonirali so v Ma-
ribor, naj ne izroči poslane pošiljke motor-
nega olja iz Slovenske Bistrice. Včeraj je
prišlo sporočilo, da so možaka, ki se
je izdajal za veleposestnika Baumana, vče-
raj aretirali v Mariboru.

e— Nabavite si nove srečke razredne
loterije, ki jih dobite v podružnici »Jut-
rat« v Celju.

e— Kino Union. Danes ob 16.15. 18.30
in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 zvočna
opereta »Sezona v Kairu« in zvočna pre-
dgra.

Iz Maribora

u— Prve občinske seje v okolici so se
vršile pretekle dni. V Studenčih je pris-
toval sreski načelnik g. Makar. Kraljev-
skemu domu, ministeskemu predsedniku.
Nikoli Unzuonovi, ministru dr. Kramerju
in banu dr. Marušku so bile odposlane
vdanostne in pozdravne brzojavke. Obši-
ren delovni program občin je bil vzet
z zadovoljstvom na znanje. Zunan Kaloh je
zaprisekel 30 odbornikov. Sreski načelnik
se je zahvalil za izraze vdanosti in zvesto-
be domovini ter je pozval občinski odbor
k složenemu delu. V pet občin, narodu in
državi.

e— Kino Union. Danes ob 16.15. 18.30
in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 zvočna
opereta »Sezona v Kairu« in zvočna pre-
dgra.

Iz Maribora

u— Prve občinske seje v okolici so se
vršile pretekle dni. V Studenčih je pris-
toval sreski načelnik g. Makar. Kraljev-
skemu domu, ministeskemu predsedniku.
Nikoli Unzuonovi, ministru dr. Kramerju
in banu dr. Marušku so bile odposlane
vdanostne in pozdravne brzojavke. Obši-
ren delovni program občin je bil vzet
z zadovoljstvom na znanje. Zunan Kaloh je
zaprisekel 30 odbornikov. Sreski načelnik
se je zahvalil za izraze vdanosti in zvesto-
be domovini ter je pozval občinski odbor
k složenemu delu. V pet občin, narodu in
državi.

Krom je odporen

Krom se ne spreminja

Krom se ne lušči

Kroma ni treba čistiti

zato pustite vse kovinske predmete po-
kromiti pri 11179

Mariborski Afineriji

Zlata

Orožnova ulica 8.

u— Lep uspeh marijivosti. V petek je
bil diplomiran na ekonomsko-komercialni
visoki šoli v Zagrebu z odličnim uspehom
g. Franjo Mačus, uradnik Mestne hranil-
nice v Mariboru in načelnik mariborske
Sokolske župe. Iskrene čestitke!

u— Vazno vinogradniško predavanje.
Mariborska podružnica Kmetijske družbe
bo priredila danes dopoldne v Velejevi go-
stilni v Koških predavanju o ravnanju pri
sladkanju m.osta. Predaval bo kmetijski
svevnik g. Kureš. Vinogradniki, pridite pol-
noštevilno!

u— Darujte za poplavljenec! Slovensko
žensko društvo v Mariboru si je nadelo
hvalevredno nalogo, pomagati poplavljen-
cem. Agline članice bodo pobirale prispevke
na dan Vseh svetnikov, ko se bomo z
lubeznajo spominjali svojih dragih rajni-
kih.

u— Trg za seno in slamo v Mariboru
je bil včeraj slao založen. Prodanih je
bilo nekaj stotov sena in slame. Na pro-
daj so kmetje postavili 4 voze sena po 30
do 33 Din in voz ržene slame po 25 Din
stot.

u— Tržni dan preložen. Mariborsko trž-
no nadzorstvo obvešča občinstvo, da je
tržni dan v sredo 1. novembra zaradi praz-
nika preložen na torek 31. t. m.

u— Pogojni odpust kazencev. Iz ma-
riborske kaznilnice je bilo včeraj dopol-
dne odpuščeni na pogojni odpust 24 kaz-
encev, ki so se obnašali pri odsluževanju
kazni zgledno in disciplinirano. Večina
kazencev je bila iz južnih krajev naše
države.

u— Danes popoldne bo v gledališču otro-
ška predstava vlezabavne pravljicne igre
»Pastirček Zlatin« in kralj Briljantina.

u— Šala z žalošnim koncem. V četrtek
zvečer okrog 23. se je popotnik Maks Ru-
pik ustavil v neki gostilni v Laznici pri
Limbušu. S seboj je pripeljal psa Družba
fantov mu je hotela za šalo psa vzeti, če-
sar pa Rupnik ni pustil in so se nazadnje
sprili. N.iki fant mu je zagnal v obraz pe-
lenk ter ga hudo ranil na desnem licu in
na čelu. Rupnika so prepejali v bolnico.

Trde vode iz vodnjaka ali iz vodovoda
je za pranje neprimerna. Če dodate tej
vodi pred »Henko« nekaj prgišč Henka,
postane pranje hitro in učinkovito. Henko
pospešuje pranje, s čimer se milo bolj
izkoristi, ter vam tako olajša pranje.

u— Nesrečen padev. V Zikarjih pri Ma-
riboru je padel 44letni kovaški pomočnik
Jakob Budja tako nesrečno, da si je ne-
varno poškodoval desno ključnico. Zdravi
se v mariborski bolnišnici.

Gospodarstvo

Izvoz proizvodov naše živinoreje

Ljubljana, 28. oktobra. V petkovi številki smo objavili zanimive podatke o našem izvozu v septembru 1933. V prvih treh četrtletjih letošnjega leta. Če bomo v nekaj potezah označili karakteristiko razvoja našega izvoza, naj povzamemo, da je bil letos naš izvoz po količini za 31% (t. i. za 50.600 vagonov) večji nego lani, izkipek za ta izvoz pa se je povečal za 250 milijonov Din ali 12,5%, in to navzile okoliščnosti, da smo letos izvozili za 150 milijonov Din manj tabaka nego lani (letos za 32, lani pa za 186 milijonov). Po treh letih stalnega padanja izvoza se je torej letos obrnilo zopet navzgor.

Povečanje vrednosti izvoza je pripisati predvsem obilnemu izvozu kornice, ki nam je prinesel v državo skoro 300 milijonov Din več nego lani. Nadaljnji 105 milijonov smo letos več prejeli od izvoza lesa, skoro 50 milijonov pa nam je letos več donesal izvoz proizvodov živinoreje, o čemer prinašamo v naslednjem podrobnejšem podatku.

Naš izvoz živine se je letos povečal zlasti po količini. V razdobju januar-september zadnjih treh let smo izvozili naslednje število glav živine (v 1000 komadih):

jan.-sept.	konji	gov.	evinje	drobnica
1931.	22,0	74,0	199,0	342,3
1932.	13,9	21,0	194,0	183,6
1933.	25,8	41,7	156,2	314,4

Gornji podatki nam kažejo, da se je letos v primeru z lanskim letom izvoz konj podvojil (povečal se je od 13.857 na 25.837 glav) in je bil celo večji nego v prvih treh četrtletjih leta 1931. Znatno je bil tudi izvoz žrebet (1116 glav, lani 740, predlanskim 227). Prav tako se je podvojil izvoz goveda, ki je bil lani izredno slab. V prvih treh četrtletjih l. 1931. smo izvozili še 73.989 glav goveje živine; lani v istem razdobju je izvoz goveda silno nazadovoljal na 21.042 glav, letos pa se je zopet dvignil na 41.717 glav. Telet smo letos izvozili 9521 glav, lani v prvih treh četrtletjih pa 10.979 glav. Izvoz svinj pa je bil zaradi znanih težkih manjši; znašal je 156.217 glav nasproti 194.019 glavam v istem razdobju lanskega leta. Tu pa je treba upoštevati, da se je lani izvoz svinj skoro obdržal na višini kakor v letu 1931, ko je bila dosežena rekordna količina. Končno se je v prav običajni meri dvignil izvoz drobnice, namreč od 183.585 glav v prvih 9 mesecih preteklega leta na 314.369 glav letos; letošnji izvoz drobnice tudi ne zaostaja mnogo za izvozom v l. 1931.

Izvoz ostalih važnih pridelkov naše živinoreje prav tako ni bil slab, kakor nam kaže naslednja primerjava izvoza za razdobje januar-september zadnjih treh let (v vagonih):

perutn.	meso	mast	jajca	kože
1931	588	887	69	2433
1932	496	772	58	1484
1933	711	785	82	1597

Perutnine smo letos izvozili še 711 vagonov, to je mnogo več, kakor lani in predlansko. Celotni izvoz mesa se je navzile oviram nekoliko dvignil na 785 vagonov, izvoz masti pa je bil pri količini 82 vagonov.

Neuspeli poizkusi Roosevelta

Sredi preteklega tedna je gibanje tečaja dolarja znova zbudilo splošno pozornost gospodarske javnosti. Kakor znano, je bil zadnje tedne ameriški dolar zelo čvrst in se je sredi oktobra začel nazadovoljati na 3,75 švicarskih frankov za dolar nasproti najnižjemu tečaju v septembru od 3,25. Okrepitev dolarja seveda ni bila v skladu z valutno politiko Zedinjenih držav, ki so z intervencijami dosegle, da je tečaj nekoliko popustil. Sredi preteklega tedna pa je prišlo nenadoma do močnejše oslabilosti dolarja. Od torka na sredo je v Curihu dolar zdrknil od 3,60 na 3,43. Ta nenadna oslabilost je bila posledica novih ukrepov, ki ga je uvedla ameriška vlada glede nakupa zlata z namenom, da prepreči okrepitev tečaja na inozemskih deviznih tržiščih.

Po proglasitvi prepovedi izvoza zlata v aprilu letošnjega leta je ameriška vlada uvedla prislilno ceno za zlato po teoretični zlati pariteti, to je 20,67 dolarja za unco. Posledica tega je bila, da je nastala pri splošno naraslih cenah produkcija zlata v Zedinjenih državah nerentabilna, ker ameriški producent proizvedenega zlata ni mogel izvoziti in je bil primoran ga prodati po uradni ceni 20,67 dolarja. V avgustu letošnjega leta je ameriška vlada spoznala nevedržnost tega položaja; zato je prišel zakladni urad kupovati od ameriških producentov zlato po cenah, ki so bile dnevno določene v soglasju s cenami na svetovnem trgu glede na tečaj dolarja. To je ameriškim producentom omogočilo, da so znova prišli s produkcijo zlata. Pretekli teden pa je ameriška vlada znova ločila ceno zlata od svetovne paritete, toda v nasprotnem smislu, da preko dnevnega določanja nakupne cene za zlato vpliva na zunanji tečaj dolarja, ki naj postane neodvisen od inozemskih vplivov, ki so zadnje mesece povzročili znatno fluktuacijo dolarja. V sredo je bila namreč uradna cena zlata na mah povišana od 29,80 na 31,36, to je nad svetovno pariteto, kar je izvalo v uvodu omenjenih nenadni padec dolarja na evropskih tržiščih od torka na sredo. V četrtek pa je bila ta cena znova povišana na 31,54 dolarja za unco zlata.

Ti dogodki kažejo, da Roosevelt s svojimi ukrepi za manipuliranje valute doslej ni uspel tako, kakor si je želel in da skuša sedaj na drug način regulirati dolar z namenom, da se v Zedinjenih državah dvigne cene. Poizkus e kreditno inflacijo tudi ni prinesel zaželenih rezultatov. Izkazi ameriških novčanih bank to najbolj potrjujejo. Obток bankovcev še vedno polaga na nazadnje. Dne 18. oktobra je bilo v obtočju za 2994 milijonov dolarjev bankovcev, nasproti 3221 milijonoma dne 24. maja in 215 milijonov dne 8. marca t. l., ko je bilo doseženo najvišje stanje obtočja v zvezi z ukrepi za likvidacijo denarnih zavodov, ki so ustavili izplačila. Od 8. marca do 18. oktobra se je torej obtočje bankovcev skrčilo za 219 milijonov dolarjev. Ameriške novčane banke so v zadnjih mesecih pokupile na trgu mnogo državnih papirjev, da bi na ta način vsilile denar v promet. Od 24. maja do 18. oktobra se je portfelj držav-

nov večji nego zadnji dve leti. Izdelkov od mesa smo letos izvozili 24 vagonov (lani 21, predl. 32). Še razmeroma ugoden rezultat smo zabeležili pri izvozu jaje, če upoštevamo, da smo bili letos več mesecev v carinski vojni z Nemčijo, kjer smo prej plačevali 20 — 25% našega izvoza jajc, in da smo šele nedavno dobili od Nemčije izvojni kontingent. Navzile tem oviram je izvoz jajc dosegel 1597 vagonov, to je nekaj več kakor lani, seveda pa še vedno precej manj nego predlansko.

Posebno zanimiv razvoj kaže letos izvoz sirovih kož, ki se je glede na čvrsto gibanje cen na vseh svetovnih tržiščih povzpela na 319 vagonov, to je za 181 vagonov več nego lani in za 94 vagonov več nego leta 1931.

Vedno pomembnejšo postavko tvori v našem izvozu tudi perje od perutnine, saj se je ta izvoz letos dvignil že na 49 vagonov nasproti 31 vagonov v prvih treh četrtletjih lanskega leta. Izboljšanje pa je zabeležiti tudi pri izvozu kaškaliskih sira, ki se je letos zopet dvignil na 96 vagonov (lani 69 vagonov). Celotni izvoz masla, ki je lani v prvih 9 mesecih padel na 9 vagonov, se je letos navzile težkočim nekoliko dvignil na 10 vagonov. Omeniti le še izvoz svinj, ki je letos znašal 124 vagonov nasproti 126 vagonom lani.

Povečanje tudi po vrednosti.

V splošnem lahko rečemo, da se letos razmere glede izvoza proizvodov živinoreje glede izvozne količine bistveno izboljšale. Izkipek tega izvoza pa se zaradi neugodnega gibanja izvoznih cen seveda ni v taki meri povečal. Navzile temu pa je tudi v tem pogledu zabeležiti povečanje, kakor nam kaže naslednja primerjava vrednosti izvoza (v milijonih Din):

	januar-september	1932.	1933.	
konji, žrebeta	18,7	36,1	+ 17,4	
govoda, teleta	39,2	61,6	+ 22,4	
evinje	185,6	158,5	- 27,1	
drobnica	13,8	17,7	+ 3,9	
perutnina	56,4	63,8	+ 7,4	

Skupaj živa živina 313,7 337,7 + 24,0
meso, izdelki 79,8 80,1 + 0,2
masti 6,2 9,5 + 3,3
jajca 151,6 147,1 - 4,5
sirove kože 24,5 46,4 + 21,9
perje 6,9 10,4 + 3,5
kaš, sir 10,1 10,1 -

Skupaj 592,8 641,3 + 48,5

Izvoz glavnih predmetov iz skupine živinorejskih proizvodov se je torej letos po vrednosti dvignil za 48,5 milijona Din. V primeru z izvozom v prvih treh četrtletjih l. 1931. pa vrednost letošnjega izvoza še vedno hudo zaostaja, in sicer za 490 milijonov, ker so bile pač cene živini in živinjskim proizvodom v l. 1931. še vedno mnogo ugodnejše nego letos. Za primer naj navedemo, da smo letos izvozili po količini za 18% več konj, izkipek pa je bil navzile temu za 20% manjši nego l. 1931. Pri perutnini je bil v primeru z l. 1931. izvoz za 21% večji, po vrednosti pa za 22% manjši; drobnice na smo izvozili za 9% manj, dočim se je izkipek skrčil za 66%.

nih papirjev pri teh novčanih bankah dvignil za preko 500 milijonov dolarjev. Toda ves denar, ki je na ta način prišel v promet, je po drugih potih zopet prišel nazaj v blagajne novčanih bank. Meni-li portfelj je do 18. oktobra popustil za na minimalno večo 113 milijonov dolarjev, medtem ko je marca znašal preko 1400 milijonov dolarjev. Izdane novčane pa so prišle nazaj v blagajne novčanih bank tudi na ta način, da so silno narasle živinjske naložbe privatnih bank pri novčanih bankah, in sicer od 1800 milijonov dolarjev dne 24. maja t. l., odnosno 2194 milijonov dne 24. maja na 2655 milijonov v oktobru.

Kakor je iz gornjih števk razvidno, so rezultati poizkusa indirektna inflacije s pomočjo razširjenja kreditne podlage nezadovoljivi. Navzile padcu dolarja za več kakor eno tretjino zlate vrednosti o inflaciji zaenkrat sploh ni govora, ker kaže obtok bankovcev nadaljnjo tendenco krčenja. Zato je razumljivo, da se je v ameriških gospodarskih krogih znova pojavilo gibanje, da se prične z neposredno inflacijo denarnega obtočja. V ameriških odločitelnih krogih pa smatrajo tako direktno inflacijo šele za zadnjo rezervo v valutni politiki.

Navedenost za novo gospodarsko politiko prezidenta Roosevelta je v zadnjem času znatno popustilo, ker ta politika pač ni prinesla onih uspehov, ki so jih od nje pričakovali. To je dokaz, da ni tako lahka stvar z diktatoro regulirati gospodarsko konjunkturo in da ni mogoče v nekaj mesecih docela odstraniti depresijo. V maju in juniju je bilo sicer zabeleženo prav znatno oživiljenje gospodarske delavnosti, ki pa je slonelo bolj na spekulativni polazi, ker je vse ameriška javnost zaupala v to, da bodo po padcu zlatega standarda odstranjene vse glavnice gospodarske težkoče in da bo prenehal zastoj v gospodarskem življenju. Prvotnemu navdušenju je sedaj sledila reakcija, ki se kaže na različnih poljih. Nivo cen se je sicer še kolikor toliko obdržal, potem ko se je v maju in juniju precej dvignil; toda z visokimi cenami se še ne da ustvariti konjunktura. Deloma pa so cene tudi nekoliko popustile, in sicer najobsejšeje pri žitu in nekaterih drugih agrarnih proizvodih. Zato se tudi nezadovoljstvo z dosedanjim politiko najbolj širi v krogih farmerjev.

Pričakovano, da bo število brezposelnih do konca septembra padlo na polovico, se niso uresničila. Od spomladani se je sicer število brezposelnih zmanjšalo za 3 na pol milijona; pa tudi to nazadovanje je predvsem sezonskega značaja, kajti v primeru z lanskim septembrom je sedaj število brezposelnih v Zedinjenih državah le za trideset milijonov manjše in znaša še vedno okrog 10 milijonov. Reakcija na umer. no povzročeno konjunkturo v maju in juniju se kaže zlasti v industrijski produkciji. Produkcija ameriške železarske industrije, ki je nekaj barometer konjunktura, se je v juniju povzpela že na 60% kapacitete, sedaj pa je padla zopet na 38 odst. in je v septembru znašala le

2,3 milijona ton nasproti 3,2 milijona ton v juniju. Tekstilna industrija je v juniju porabila 700.000 bal bombaža, v septembru pa le še 492.000 bal.

V kakšni smeri se bo v bodoče gibal gospodarska politika Zedinjenih držav je docela nejasno. Glede valutne politike je znova postalo aktualno vprašanje uvedbe indeksne valute na način kakor je to teoretično izdelal znani ekonomist Irving Fischer (tako da bi se razmerje dolarja nasproti zlatu urejalo v skladu z gibanjem v voja cen). Glede oživiljenja gospodarske delavnosti pa upa ameriška vlada še vedno na uspeh s pomočjo kontroliranega razširjenja kreditne podlage in s pomočjo velkopoteznega načrta javnih del. Predsednik Roosevelt je te dni ponovno naglašal, da je glavni cilj njegove politike ponovni dvig nivoja cen, ki mora doseči nivo iz leta 1926. Splošno prevladuje sedaj pri gospodarskih mnenjih, da bo zbolj. šanje gospodarske konjunktura mogoče doseči le polagoma, ne pa z enim samim velikim skokom.

Afera z zadrugami za brezobrestna posojila v Zagrebu

Kakšno veliko škodo lahko utрпи preprosto ljudstvo, če se dopušča brez kontrole in brez zdrave osnove poslovanja raznih zadrug za smoteno štednjo in če se dopušča nesposobnim ali celo brezvestnim ljudem ustanavljati take zadruge, nam kaže ta afeta vseh zadrug v Zagrebu, ki jim je uspelo z mamljivimi obljubami za brezobrestna posojila zvesti od ljudstva težko prištedene milijone, ki so sedaj v nevarnosti.

Že pred 14 dnevi je zagrebška kriminalna policija napravila na razne ovadbe preiskavo pri zadrugi »Edinosti« z rezultatom, da je bil aretiran ravatelj te zadruge skupno z dvema pomočnikoma. Preiskava je ugotovila, da je ta zadruga, ki je bila ustanovljena šele v početku letošnjega leta, v kratkem zbrala od približno 2000 članov okrog 3 milijone Din. Ves ta denar so člani naložili brezobrestno v pričakovanju, da bodo po tem, ko pridejo na vrsto, dobili brezobrestno posojilo. Okrog »Edinosti« so se sukali skoro isti ljudje, ki so bili šele pred meseci v preiskavi zaradi propasti Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru. Zadruga je imela najprej svojo centralo v Mariboru, nato pa je prenesla v Zagreb; kmalu nato pa je proglasila likvidacijo. Navzile obljavi sklepa o likvidaciji je zadruga nadalje zbirala člane. Iz sredstev od hranilnih vlog so krili znatne upravne stroške, predvsem pa so si ravnatelji in voditelji zadrug pustili izplačati provizije od več sto tisoč Din.

Ti dni pa je vzbudila pozornost nova slična afeta v Zagrebu glede zadrug »Unioni«, ki je poslovala na sličen način. Kakor poročajo iz Zagreba je bila tudi pri tej zadrugi izvršena hišna preiskava. To zadrugo so prvotno ustanovili trije Avstrijci iz Salzburga, ki so jim slično početje avstrijske oblasti tam prepovedale. Pri preiskavi je bilo ugotovljeno, da so bili mnogi odlični člani upravne odbora te zadrug izvoljeni proti njihovi volji in je zadruga delala propagando s tem, da je te odlične osebnosti navajala kot člane uprave. Zadruga je od maja meseca, ko je bila osnovana, sklenila posle za 20 milijonov dinarjev. Od strani članov je bilo baže vplačanih 8 milijonov dinarjev. Zadruga je imela silno razširjeno mrežo zastopnikov, in sicer 25 v Zagrebu samem in 55 v ostali državi. V blagajni odnošno pri Poštni hranilnici je bilo ugotovljeno samo 80.000 Din. Gornja dva primera nam kažejo, kako potrebni sta bili oni dve naredbi, ki jih je izdala banska uprava dravske banovine pretekli teden glede poslovanja takih zadrug in glede stroge kontrole.

Allegro
mi je postal neobhodno potreben
pravi svetovno znani komik

Grock
model Standard

družuje v enem aparatu specialni kameo iz umne za brušenje, netri avtomatske vse britvice

Ponikljen Din 200.- — — — — — Din 115.-

NOVO! Allegro! Specialni model — format za potovanja za brivce na dve rozi. — Ponikljen Din 140.-

Dobro se v potovanju in parfumerijah ter drugih trgovinah te stroke.

Gospodarske vesti

— **Pred kongresom Glavne zadrugne zveze.** Letos se bo vršil kongres Glavne zadrugne zveze kraljevine Jugoslavije v Novem Sadu, in sicer 4. in 5. novembra. Dne 4. novembra bo predkongresni delegatov iz vse države; naslednji dan bo skupščina zveze, po končani skupščini pa kongres. — Po podatkih Glavne zveze je bilo ob koncu preteklega leta v Glavni zvezi vključenih 22 revizijskih zvez s 6376 zadrugami nasproti 6004 zadrugam ob koncu leta 1931. Število pri revizijskih zvezah vključenih zadrug je torej lani naraslo za 372. Od vseh teh zadrug je bilo ob koncu preteklega leta 3059 kreditnih, 1363 nabavljajnih in konsumnih in 983 proizvajalnih. Iz skupne bilance vseh zvez je razvidno, da so se poslji zmanjšali. Hranilne vloge pri zvezah so se skrčile od 370 na 314 milijonov Din, ostali upniki pa od 217 na 175 milijonov. Vzporedno so nazadovoljale posojila zadrugam po tekočih računih od 412 na 332 milijonov. Skupni promet pri zvezah je znašal 7,47 milijarde Din nasproti 7,91 milijarde l. 1931. Zveze so skrčile tudi svoje izdatke, ki so znašali lani 49 milijonov (predl. 66), medtem ko so se dohodki zmanjšali na 53 milijonov (72). Število zadrugnikov pri zadrugah je lani naraslo za 132.000, od 747 tisoč na 879 tisoč.

— **Hranilne vloge pri Državni hipotekarni banki** so se v teku septembra povečale za 7,2 na 812,5 milijona Din; od začetka t. l. znaša prirastek vlog 87,6 milijona Din, od začetka l. 1932. pa 196,7 milijona Din.

— **Znatno povečan izvoz lesa iz Poljske in Finske.** V prvih treh letošnjih četrtletjih je Poljska izvozila 44,9 vagonov okroglega lesa (lani v istem razdobju 26.100) in 67.040 vagonov rezanega lesa (lani 38.200). — Izvoz mehkega okroglega lesa iz Finske je letos v prvih treh četrtletjih dosegel 2.015.000 kub. metrov (lani 1.325.000), izvoz mehkega rezanega lesa pa 705.000 standardov (lani 475.000).

— **Rezultat avstrijskega notranjega posojila.** Kakor poročajo iz Dunaja je bilo vpisano v celoti za 240 milijonov šilingov 4 odst. avstrijskega notranjega premijskega posojila. Ker je mogoče to posojilo izdati le v blokhi po 100 milijonov šilingov, bo treba pri večjih vpisnikih reducirati vpise tako, da bosta izdana dva bloka po 100 milijonov.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakani sprejema do 7. novembra ponudbe glede dobave 400 kg krp za čiščenje in 600 kilogramov bombaža, 2000 kg strojnega olja, 400 komadov stauferjevih mazalic, 5 kg laka za solske table, 10 kg sikativ, 100 komadov ključavnic, 1500 komadov žag za kovino ter glede dobave avstrijanskih cevi, vijakov, steklenih mazalic, vodokaznih stekel itd. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 19. novembra ponudbe glede dobave 100 m stekla za okna, 20 komadov zaščitnih stekel za žarnice, 1400 m kabla, 6000 komadov železnih vijakov za les in 30 kg pocinkane pločevine

Hmelj

+ **Zalec,** 28. oktobra. Zadnja dva dni je bilo nekoliko živahnije povpraševanje po hmelju. Kupovalo se je po nespremenjenih cenah od 60 do 68 Din, največ pa po 65 Din. V javni oznamovalnici za hmelj v Zalcu je bilo doslej oznamovanih 1050 bal ro 160 kg.

+ **Zatec,** 28. oktobra. Vzdržujoč nakup po 1700 do 2150 Kč za kg.

Položaj na naših borzah

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 3,79 milijona Din nasproti 3,49, 7,81, 2,36 in 2,23 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Kakor smo že med tednom poročali je deviza Newyork sredi tedna postopila in notira sedaj dolar 48,83 Din srednji tečaj skupaj s premijo), nasproti 51,40 Din ob koncu zadnjega tedna. Na zagrebškem efektom tržišču je bila tendenca ves teden prilično mirna. Sredi tedna se je tečaj dvignil na 247 na 248, potem pa je zopet popustil na 246.

Devize

Curih. Pariz 20.225. London 16.425. Newyork 349. Bruselj 72. Milan 27.215. Madrid 43.20. Amsterdam 208,35. Berlin 123,20. Dunaj 57,50. Stockholm 84,70. Oslo 82,45. København 73,35. Praga 15,325. Varšava 57,85. Bukarešta 3,05.

Dunaj. (Tečaj v priv. klirinju.) Beograd 11,62. London 29. Milan 47,93. Newyork 613,20. Pariz 35,58. Praga 25,73. Curih 175,91. 100 S v zlatu 128 S par

Elektri.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12,98. Trboveljska 11,25. Alpine-Montan. 9,25.

Blagovna tržišča

LES.

Tendencja je ostala tudi v tem tednu nespremenjena živahna. Znatna so povpraševanja po sirovih bukovini, hrastovih podnicah in neobroblih plohib. Zaključena sta bila v celem 2 vagona hrastovih podnic. Cene so ostale nespremenjene.

ZITO

+ **Norovadska blagovna borza** (28. t. m.) Tendencja nespremenjena. Promet 61 vagonov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjebaška, slavonska 101—103; gornjebaška 102 — 104; baška otiška in ladja Tisa 103 — 105; gornjebanatska 100 — 102; sremska 99 — 101; baška latija Dunav, Begej 102 — 104; južnobanatska 93 — 95. Oves: baški, sremski, slavonski 51 — 53. Ječmen: baški, sremski, 64/65 kg 62 — 64. Koruza: baška, sremska 72 — 74; slavonska 74 — 76; banatska 69 — 71; baška ladja Begej 71,50—73,50; ladja Dunav Tisa 72 — 74; baška, sremska, nova, suše na, za oktober, paritela Indija 62 — 64; baška, sremska, za december — januar 54 do 56. Moka: baška, banatska 80 — 82; 195 — 215; 225 — 175; 255 — 175; 265 — 122,50; 275 — 82,50 — 92,50; 285 — 67,50; sremska, slavonska 80 — 82; 185 — 200; 225 — 185; 235 — 145 — 165; 265 — 107,50 — 117,50; 77 — 77,50 do 87,50. 88 — 62,50 — 67,50. Orobi: baški, sremski 48 — 50; banatski 45 — 48. Fižol: baški sremski beli 130 — 135

Sokol

Občni zbor PZMN v Celju. V nedeljo 15. t. m. se je vršil v Sokolskem domu v Gaborju redni občni zbor Prednjaškega zbora moškega naraščaja v Celju, ki že deluje dobro leto. Ustanovljen je bil na pobudo zelo agilnega sokolskega delavca br. Preloga. PZMN si je stavil predvsem nalogo, razširiti sokolsko idejo med najmlajše, med one, ki se šele pripravljajo za vstop v življenje. Tako hoče s svojimi tečaji in s svojimi prireditvami prikleniti vsakega na sokolsko telovadnico in ga usposobiti, da bo znal braniti veliko idejo sokolstva. Tako s pomočjo starejših bratov, ki mu pomagajo, vzgaja dobre in močne moči celjskega sokola. Iz poročil odbornikov so bili razvidni uspehi mladih sokolskih idealistov. Moški naraščaj se je udeležil letos vseh sokolskih tekem bodisi v lahkotletitki bodisi v odbojki. Tudi na raznih izletih so bili naraščajniki zelo zastopani.

Občni zbor je potekel vsestransko lepo in v prvi sokolski disciplini. Navzoči so bili tudi društveni starostar br. dr. Milko Hrašovec, ki je spregovoril nekaj lepih besed, načelnik br. Poljak, prosvetar br. Roš in še več drugih članov, ki se zanimajo za sokolsko mladino. Pri volitvah so bili izvoljeni v upravo sledeči bratje: predsednik Božič Pavel, podpredsednik Vidic Franjo, tajnik Grobelnik Avgust, blagajnik Grohar Ervin, prosvetar in statističar Plajh Avgust, referent za odbojko Majcen Bravnič, referent za plavanje Mirnik Mirko. V revizijski odbor so bili izvoljeni br. Prelog, Subic in Marčič.

Prosvetno delo Sokola v Trbovljah. To nedeljo, 29. t. m. otvoril trboveljski sokolsko gledališče svojo sezono z Bachovo burko »Deviški Jakob«. Vse vloge so v najboljših rokah, glavno vlogo igra br. Robert Playšak ml. Režija je v rokah br.

Revmatizem zamorete zaustaviti

Brez obzira, d-ili so bolečine v mišicah ali sklepih, SLOAN-ov Liniment jih bo odpravil. Brez dvigavanja — takoj prodre, greje in pomirja. Ne sklanjajte — mejte vedno sklenjeno pri roki. Uporabljajte SLOAN-ovo mast proti revmatizmu, ishlasiu, bolečinam v križu, bolečinam v ledjih, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam bolečin mišicstva.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

SLOAN-ov LINIMENT
odpravi bolečine.

Odobreno od ministrstva socialne politike in nar. zdravja S. br. 4497 od 15. marca 1932. l.

Paternosta. Kot drugo noviteto pripravila sokolsko gledališče opereto »Studentje smoc«. Za sokolsko mladino se prirejajo redne otroške prireditve, h katerim ima sokolska deca prost vstop. V ta namen se je ustanovil pri Sokolu mladinski prosvetni odbor, ki mu načeluje br. Pahor. Br. Rude Dolničar je ojačil sokolski salonski orkester, ki sodeluje pri vseh sokolskih prireditvah in bo sodeloval tudi pri opereti »Studentje smoc«, kmalu pa prične z rednimi vajami na novo ustanovljena sokolska godba na pihala, ki bo prvič nastopila na proslavi 1. decembra. Ustanovitev sokolske godbe na pihala je bila za Trbovlje nujna potreba. Večjih nacionalnih manifestacij naša narodna društva niso mogla izvesti, ker se je vsak poizkus razbil od stroškov za godbo. Z ustanovitvijo sokolske godbe je ta zapreka odpravljena. Društvo si je nabavilo tudi filmski aparat za neme filme, ki bo posebno dobro služil pri raznih predavanjih in družabnih večerih, ki jih namerava Sokol urediti v tej sezoni. Naše Sokolove torej lepo napreduje. Zaradi vedno večjega razmaha v vseh sokolskih panogah pa postaja Sokolski dom pretesen in bo treba razmišljati, kako ga razširiti, da sokolsko delo, ki je za našo dolino tako velike važnosti, v svojem razmahu ne bo ovirano.

Novi grobovi

Ugledna, splošno znana ljubljanska družina Pleničarjeva je izgubila mater. Po daljšem bolehan

Iz življenja in sveta

Pol želva, pol netopir

K izumu angleškega „letečega topa“

Pred nekaj dnevi je Angleška preizkusila novo orožje: bojno letalo »Perth«, ki je kot prvo na svetu oboroženo s pravim topom namesto s samimi strojnimi. Temu edinstvenemu prizoru na vežbalnem polju pri Broughu v grofiji Yorkshireski je prisostvovalo le kakšnih 150 ljudi, vojaških osebnosti, letalcev, »kavaleristov« (specialistov za tanke in oklopne avtomobile), uradnikov vojnega ministrstva, ameriški in francoski vojaški ataše, ter nekoliko izbranih novinarjev.

Dan je bil vlažen in mrzel. Med tem, ko je čakalo vse nestrpno trenutka, ko se bo novi zračni orjak dvignil s tal, so privzile na vežbališče cele kolone tankov in oklopnih motornih vozil. Še pred petimi, šestimi leti so ti strašni vojni stroji predstavljali višek vojne tehnike. Tega dne pa so bili namenjeni, da bi predstavljali kot

staro železo

tarčo, na kateri naj bi topniško letalo preizkusilo svojo moč.

Končno so zagrmeli daleč za vežbališčem motorji in s srednjo brzino 200 km na uro je priletela nad tribune jeklena pošast, pol želva pol netopir, ki bi ji na zunanaj ne prisodili brzine in okretnosti, s katero je začela v zraku izvajati najbolj vratolomne figure. Čeprav gre samo za »nerodno« vodno letalo, ki tehta 17 ton, dobiš takoj občutek, da zmore brez težave hitrost

Ribji dvoboji v Siamu

V Siamu se je udomačila nova vrsta živalskih dvobojev, in sicer dvoboji med ribami. Za to priprave ribe spravijo po dve skupaj

v velike akvarije.

ki jih ozvečujejo raznobarne luči. Po večala stekla okoli akvarijev skrbijo za to, da more gledalec slediti vsem fazam boja.

Nasprotnici sta ločeni druga od druge s tenko pergamentno steno. V hipu, ko to steno dignejo, planeta ribi druga na drugo in prične se

boj na življenje in smrt.

Običajno se konča s smrtjo ene izmed bo-

Ljudje so povsod enako krvoločni

ritelj. Zgodi se pa tudi, da se ribi sami umakne na dno akvarija, če so njiju rane prehude. Tu čakata potrpežljivo, da ju strežnik vzame v nogo. V takšnih trenutkih ni niti potrebno, da bi stala med njima ločilna stena. Ribe se po vsem videzu borijo med seboj le tedaj, če čutijo, da nasprotnik ni ranjen ali vsaj ne težko. Kakor pri vseh podobnih »igrah« sklepajo ljudje tudi pri teh

visoke stave.

Boj zasledujejo razburjeno in z veliko nervoznostjo. In vendar z manjšo inteligenco in večjo krvoločnostjo, nego jo kažejo živali sami.

Operetni junak brez domovine

Od „heroičnega častnika“ do državice brez lastne vojske

Franc Lehár, znani operetni komponist, je dovršil novo opereto »Giudetta«, ki se odigrava v Italiji oz. točneje v Tripolitani. Junak je častnik italijanskih kolonialnih čet. Lehár je previden mož, ki si misli, da je denar dober, najsi prihaja od koderkoli, zato je delo poslal pred vpisovitvijo v pregled italijanskemu ministrskemu predsedniku.

Mussolini ga je pregledal in je skladatelju sporočil, da junakova podoba nikakor ne ustreza

»heroičnemu bistvu

častnika današnje italijanske armade« in da bi mu bilo všeč, če bi njegovo narodnost spremenil. Lehár je tej želji takoj

ustregel in podtaknil častniku portugalsko narodnost. Ni pa izvršil dobre zamene, kajti med tem je prišlo o tej stvari že nekaj v javnost in je interveniral portugalski poslanik, da bi skladatelj svojemu junaku še enkrat spremenil domovinsko pravico. Lehár je bil sedaj v zadregi. V neki družbi, kjer je pripovedoval o svoji smoli, mu je nekdo predlagal, naj bi vso stvar presadil enostavno v — Andoro, ki je itak bolj operetna nego prava država. Tudi ni na Dunaju zastopana po svojem poslaniku, ki bi utegnil delati kakšne sitnosti. Lehár je to sprejel, a ko je bil že v polnem delu, se je spomnil, da

Andora sploh nima svoje armade,

pač pa oddelke francoskega oz. španskega vojaštva in ne bi bilo dobro priti v konflikt z obema državama, ki imata na Dunaju seveda vsaka svojega zastopnika. Tako je operetni oficir ostal v tretji brez domovine in njegovemu ustvaritelju ne kaže nič drugega, nego da si izmisli kakšno fantazijsko državo s fantazijsko narodnostjo — drugače z vpisovitvijo nove operete res ne bo nič.

Izmet paša, turški min. predsednik

Življenje na angleškem dvoru

Lady Cynthia Asquith je izdala z dovoljenjem angleškega kralja knjigo o življenju na londonskem dvoru. Knjiga osvetljuje pristrano razmerje, ki vlada med članom angleške kraljevske rodbine. Ljubljenska kraljica Jurijka V. je mala princesa Elizabeta, prvorojenka Yorkskega vojvode in njegove soproge. Princesa sedi v Buckinghamski palači za mizo vedno tik svojega deda, kateremu jemlje s krožnika najslastnejše zalogaje. Nekoč je stopila lady Asquith v dnevno sobo male princese. Našla je tam angleškega kralja na tleh, kajti iskal je neki predmet svoje ljubljene pod posteljo.

Princesa Elizabeta najraje pomete svojo sobo. To ji je najljubše opravilo. Vojvodinja Yorkska uči svoji hčerki sama pisati in čitati, čisto pa tudi sama kuha.

Deset let Kemalove Turčije

Kemal paša

Naš kralj Aleksander z Mustafa Kemalom o priliki poseta v Carigradu

Spomenik Kemala paše v Carigradu

Malenkosti delajo milijonarje

Izumi, ki so prinesli iznajditeljem bogastvo

Naš svet ima preobilico izumiteljev, ki si vsak dan razbijajo glave, kako bi sozumljane presenetili s kakšnim življenjskega spreminjajočim izumom. Ti izumi pa običajno ne upoštevajo luči belega dne in ne prinašajo svojim očetom nobenih koristi. Večina izumiteljev namreč meni, da utegnejo svet preobrniti in si težke milijone zaslužiti samo

z velikimi stvarmi.

dočim je resnica, da so baš malenkosti tiste, ki najdejo najprej pot do ljudi. O tem govorita med drugim dva izuma, ki sta na videz neznatna, a sta v resnici za človeštvo velike važnosti.

Se pred 70, 80 leti se je damam lahko primerilo, da so jim v družbi popokali neštevilni šivi na oblekah. Takšna dama je bila za tisti večer v družbi seveda nemo-goča. Zato se je ženski svet kar oddahnil, ko je l. 1859. zvedel, da je angleški tvorničar Henderson izumil zaponko, ki je sposobna blago vseh vrst v nekoliko sekundah tako trdno pripeti skupaj, kakor ne zmore noben drug pripomoček. To zaponko so imenovali

»varnostno zaponko«

in si je v najkrajšem času zmoglo osvojiti ves svet. Na zunaj je bila tedaj črna lakirana in povsem podobna današnjim varnostnim zaponkam. Mnogi fabri-

kanti so jo hoteli na svoj račun spraviti na trg, ko so videli, kakšen uspeh ima, toda Henderson je s tožbami čvrsto branil svoje pravice in je postal v nekoliko letih velebogataš.

Še v današnjih dneh je izdelovanje varnostnih zaponk zelo dobičkonosno podjetje, kajti poraba stalno narašča.

Se bolj preprost je izum, ki je brihtnega moža napravil za milijonarja. To je valovito lasnica. Pariški frizer Lecroir je moral stalno poslušati tožbe svojih klientk, da navadne lasnice v obliki črke U rade padejo iz frizur in se izgube. Frizer je sklenil, da bo temu odpomogel in si je res izmislil lasnico z

valovito zakrivljeno žico.

O tem izumu je l. 1893. pripovedoval nekemu trgovskemu potniku, ki je takoj zaljubljen. Dal je Lecroiru reči in piši 100 frankov ter prijel patent. Nato je fabrikantom lasnic prodajal licence. Po desetih letih je potnik postal tako bogat, da je ostavil svoj poklic. Pridobil si je kakšnih 7 milijonov frankov.

V ostalem naj tu pripomnimo, da Henderson ni bil prvi izumitelj varnostne zaponke. Ze ljudje v bronasti dobi so poznali podobno zaponko, ki jim je nadomestovala gumbe in gumbnice v oblekah.

Napoleonov koder

Čuva ga neko društvo za zaščito živali

L. 1926. je umrla v italijanskem mestu Faenza neka Ada Scavinjeva, ki je bila vse življenje velika prijateljica živali in je svoje znatno imetje ostavila društvu za zaščito živali v Bologni. Nekaj posebnega pa je ostavila društvu za zaščito živali v Turinu pod pogojem, da bo skrbelo za vse pse brez gospodarja, ki mu pridejo odsej v roke, po vseh pravilih do njihove naravne smrti.

Ta posebna dediščina, ki jo je Scavinjeva dolocila turinskemu društvu, ni bila nič več nič manj nego avtentičen koder z glave Napoleona Bonaparte. Seveda bi društvo tak dar silno rado sprejelo v svojo last, a ko so izračunali, da bi ga z njim zvezani pogoji stali težke denarce, ki jih društvo pač nima, se je, čeprav s težkim srcem, odločilo, da prepusti to dragoceno glavno dediščo društvu za zaščito živali v Bologni. To jo je rado prevzelo, kar pa ni šlo na en mah, temveč se je moralo celih sedem let boriti po sodnih sili s sorodniki pokojne Scavinjeve, ki so zahtevali Napoleonov koder zase. Z veliko slovesnostjo je sedaj ta koder definitivno prešel v last bolognskega društva.

Koder je ohranjen v srebrni, zapečateni posodi v rdeči atlasni skrinjici, a številni priloženi dokumenti izpričujejo njegovo avtentičnost. Med temi dokumenti je posebno zanimivo pismo, ki pripoveduje zgodovino Napoleonovega kodra. Napisal ga

je neki profesor Pasini ob koncu svojega življenja t. j. l. 1863. plemeniti dami Ginevri Strocchi-Loretovi, ki ji je ob enem podaril koder. Ta koder je prešel v njegove roke na sledeči način:

L. 1820. je prešla Napoleonova sestra Paulina v Rimu vest, da je nje brat na otoku Sv. Helene težko obolel. Sklenila je, da ga obišče in je iskala za to dolgo in nevarno potovanje primerne spremljevalce. Oglasil se je omenjeni profesor Pasini, ki je bil prijatelj in velik častilec nesrečnega Korzičana. Priprave za potovanje so bile dolge in baš ko sta se hotela odpeljati, je prišla vest, da je cesar umrl.

Paulina Bonaparte je odšla v veliki bolesi v Pisto, kjer jo je poiskal ob karnevalu l. 1822. neki komornik in zaupnik pokojnega cesarja ter ji izročil po naročilu generala Bertranda nekoliko spominkov na njenega brata, med drugimi tudi ta koder. Koder je princesa podarila Pasiniju v zahvalo za njegove usluge in zvestobo napram mrtvemu cesarju. Pasini opisuje, kako se je po dolgih letih odločil izročiti dragoceno relikvijo plemeniti gospe v Ravenni. Pozneje je ta relikvija prišla v roke Scavinjeve.

Po vseh priloženih dokumentih ni dvoma, da gre dejansko za koder, ki je krasil nekoč Korzičanovo čelo. Malo čudna pa je njegova končna udeležba v preidu društva za zaščito živali ...

ANEKDOTA

Bismarck in stari Wrangel se nista dobro razumela. Pri nekem banketu se je zgodilo, da sta sedela drug poleg drugega. Bismarck se je držal, kakor da Wrangla sploh ne vidi. Temu to ni bilo prav, menjal je po stolu sem in tja, rad bi se s kancelarjem pobotal. Končno se je obrnil sunoma k njemu in dejal: »Sin moj, ali ne moreš pozabiti?«

»Ne!« je odvrnil Bismarck. Wrangel je gledal žalostno in kožarec in iskal novega povoda za zblizanje. Po nekem času se je obrnil spet h kancelarju: »Sin moj, če že ne moreš pozabiti, ali moreš odpustiti?«

Temu Bismarck ni mogel odločiti. S smehom je Wrangelu podal roko in dejal: »Pač!«

Tefik Ruzdij bej, turški zunanji minister

Plesni vagoni

Českoslovaške državne železnice bodo uvedle na progi, ki pelje na Slovensko, plesne vagon, v katerih bo svirala godba. Vagon ima plesni parket, ki počiva na štirih oseh.

VSAT DAN ENA

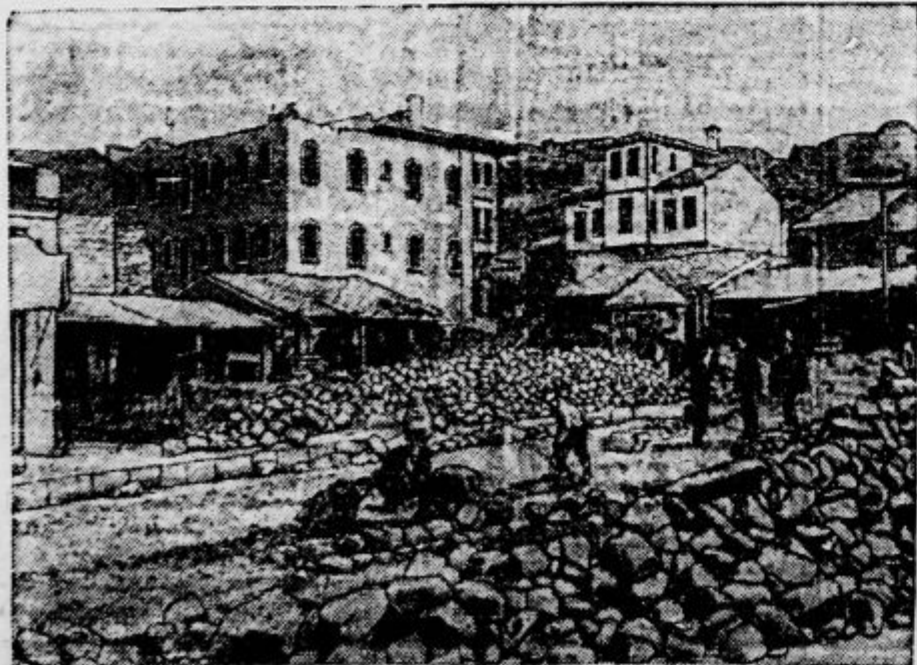

»Kaj me je sinoči Meta pogrešila?«
»Seveda te je.«
»Nu, in kaj je dejala?«
»Hvala bogu, da ga ni.«

Prava dobrota

današnjih dni so izborna oblačila in izvrstni šofci za gospode v tako fini kvaliteti in po tako nizkih cenah kakor jih nudi trdka

Drago Schwab v Ljubljani.

ANGORA, partija iz prestolnice

Kemal paša pri paradi turških čet

ANGORA, palača državnega predsednika

Skupni rezultat volitev v Delavsko zbornico

Pri volitvah v Delavsko zbornico so dobili nacionalni delavci in nameščenci 21 mandatov, socialistični 25, krščansko-socialni pa 14 mandatov

Včeraj smo objavili končni izid volitev v ljubljansko Delavsko zbornico. V naslednjem objavljamo še izid teh volitev na rednih krajevnih voliščih; končne rezultate volitev na obratnih voliščih in pismenega glasovanja smo objavili že v »Jutru« od 27. t. m. Na rednih krajevnih voliščih je bilo oddanih glasov:

v splošni skupini		v nameščenci skupini		v obratni skupini		v pismenem glasovanju	
Volilno	Glasov.	redca	bela	modra	redca	bela	zeleni
Apac	22	4	—	3	2	—	—
Bied	87	16	12	14	1	9	—
Boh. Bistrica	11	2	22	4	—	8	1
Brežice	35	25	39	33	4	7	2
Celje I.	50	38	125	32	59	30	5
Celje II.	48	276	98	76	49	27	3
Celje III.	43	173	65	28	94	25	2
Cerknica	19	40	5	4	1	7	1
Crna	15	33	7	11	3	1	2
Crnomelj	142	32	29	18	1	3	6
Dev. M. v Polju	28	63	30	2	—	2	1
Dobrovo	35	—	4	—	—	1	—
Domžale	72	22	106	16	—	4	8
Dol. Lendava	30	74	12	10	6	5	—
Dravograd	30	23	1	5	5	—	1
Fram	31	24	6	1	—	—	—
Gor. Radgona	90	13	47	21	8	—	7
Grosuplje	92	6	1	11	—	—	—
Guštanje	14	11	8	2	2	1	2
Hrastnik	35	28	6	9	10	3	5
Jesenice	75	43	77	18	13	12	6
Kamnik	90	74	106	19	10	—	11
Kočevje	94	63	49	35	—	—	7
Konjice	84	13	65	18	—	11	6
Kranj I.	44	125	58	35	5	4	17
Kranj II.	47	190	98	52	10	10	15
Krško	136	2	12	23	1	2	1
Laško	104	54	32	30	1	6	2
Litija	60	26	31	21	—	3	5
Ljutomer	44	72	35	17	14	1	2
Logatec	61	2	29	11	4	—	7
Marenberg	27	56	8	6	2	—	3
Maribor I.	222	661	103	213	123	16	65
Maribor II.	31	46	17	12	5	1	2
Maribor III.	26	129	19	15	19	1	6
Maribor IV.	74	262	18	9	11	1	3
Maribor V.	17	19	10	—	2	1	3
Maribor VI.	19	64	5	2	1	—	3
Maribor VII.	117	102	2	9	12	—	13
Maribor VIII.	234	160	43	36	9	1	3
Metlika	30	—	5	9	—	—	5
Mokronog	49	20	3	8	—	—	1
Mozirje	24	4	158	2	—	6	1
Murska Sobota	36	109	59	34	26	10	12
Muta	3	78	2	2	4	1	1
Novo mesto	79	124	133	35	23	4	11
Oplotnica	9	29	10	8	—	—	—
Ormož	38	42	9	20	4	1	5
Poljana pri Sev.	29	3	17	9	—	1	3
Polzela	4	13	7	1	1	—	4
Preddvor	21	43	42	3	—	—	1
Prevalje	7	57	38	2	8	5	1
Ptuj	125	273	38	64	13	5	4
Radeče	71	55	70	22	9	2	4
Radenci	78	35	13	6	1	—	1
Radovljica	106	130	125	15	2	1	9
Rajhenburg	19	2	6	2	1	—	2
Ribnica na Dol.	153	28	44	23	4	—	7
Ribnica na Poh.	15	100	3	1	2	1	—
Rogaška Slatina	32	11	3	5	2	1	2
Rogatec	7	—	12	1	—	6	2
Ruše	18	65	2	12	1	—	1
Sevnica	50	44	44	24	8	18	—
Slov. Bistrica	99	94	9	22	2	1	—
Slovenjgradec	88	102	67	34	1	—	5
Stari trg pri Rib.	35	65	7	9	4	—	7
Sv. Jurij ob J. žel.	27	19	14	13	2	2	3
Sv. Lenart v Sl. g.	104	2	3	25	—	—	1
Sv. Lovrenc na P.	16	59	31	1	1	—	1
Škofja Loka	102	29	258	24	2	4	14
Šmarje pri Jel.	21	7	13	10	—	3	1
Šoštanj	57	28	5	14	7	3	—
Štore	3	7	4	3	—	—	1
Št. Ilj v Sl. gor.	13	15	40	3	—	3	2
Št. Pavel pri Pr.	5	2	—	6	2	—	—
Št. Vid nad Ljub.	18	54	151	3	4	9	23
Toplice	13	48	31	9	2	3	2
Trbovlje	93	38	8	19	6	—	—
Trebnje	35	10	12	—	—	2	—
Trzin	103	202	245	17	2	9	4
Velenje	12	7	29	1	1	—	1
Vel. Lašče	10	5	12	3	—	3	4
Višnja gora	23	7	4	4	—	—	2
Vojnik	11	9	12	1	1	1	—
Vrhnika	48	80	68	18	1	9	3
Zagorje	58	61	35	10	11	4	1
Zalec	38	79	19	21	2	—	1
Železniki	21	3	40	6	—	—	1
Žiri	90	6	41	7	—	—	4
Žužemberk	20	2	25	7	1	—	2
Skupno	6548	7429	5188	2489	946	449	759
							228

Pregled volitev je naslednji:

Na rednih krajevnih voliščih je bilo volilcev v delavski skupini 19.165, v nameščenci 4643, neveljavni glasov je bilo 228, skupaj 24.036 volilnih upravičencev.

Na obratnih voliščih je volilo v delavski skupini 19.769 volilcev, v nameščenci skupini 1307, neveljavni glasov je bilo 374, skupaj 21.450 volilcev.

Pismo je glasovalo v delavski skupini 2392 volilcev, v nameščenci skupini 216, neveljavni glasov je bilo 135, skupaj 2743 volilcev.

Skupno je bilo v delavski skupini 31.326 volilcev, v nameščenci skupini 6166, neveljavni glasov je bilo 737, in je torej volilo v Delavsko zbornico vseh skupaj 48.229 volilcev.

Glasov so dobili:

modri v delavski skupini 12.700, v nameščenci skupini 3606, skupaj 16.306 ali 33,8 odst.; rdeči v delavski skupini

18.848, v nameščenci skupini 1127, skupaj 19.975 ali 41,4 odst.; beli v delavski skupini 9778, v nameščenci skupini 560, skupaj 10.338 ali 21,4 odst.; zeleni v nameščenci skupini 873 ali 1,8 odst. Neveljavni glasov je bilo v delavski in nameščenci skupini 873 ali 1,6 odstotkov.

Mandatov so dobili:

v delavski skupini nacionalni delavci (modri) 15, socialistični (rdeči) 23, krščanski socialisti (beli) 12;

v nameščenci skupini nacionalni nameščenci (modri) 6, socialistični (rdeči) 2 mandata, krščansko-socialni (beli in zeleni) pa 2 mandata.

Skupno so dobili mandatov: nacionalni delavci in nameščenci (modri) 21, socialistični delavci in nameščenci (rdeči) 25, krščansko-socialni delavci in nameščenci (beli in zeleni) pa 14. Vseh mandatov je skupaj 60.

Krvavec v jesenskem solncu

V času, ko pastirji odložijo zadnje črede s planin in na njih mesto prihajajo v višini že zimsko oblečeni gamzji, je za alpinista konec turistickega koledarskega leta, za izletnika turista pa še dolgo ne. Nasprotno! V vsem vročem poletju ne nudi narava turistu toliko krasot kakor prav v jesenskem času. Nimam v mislih one vrste turistov, ki po markiranih in nemarkiranih potih dirajo z urami v rokah na vrhove in si doseženi čas zabeležijo kot uspeh, temveč one, ki z odprtimi očmi in dovtetnimi srci hodijo po božji naravi. Tem bo jesen nudila nečrpen vir čistega veselja in radosti nad lepoto jesenske prirode. Kakšna barvitost v bukovju, kakšna sočnost v zelenih smrekovih gozdovih! Zrak jesenski je čist, ko ribje oko, sonce pa je prijetno greje, kakor bi te božale nežne roke.

Kdo bi hodil v tako meglenih dneh v planine, si misli marsikateri kratkovidnež in neljubešen planinec ter jo zavije v zadetlo kavarno. Toda ne sodite vremena v višini po ljubljanskem! Če bi ljudje v Ljubljani, ki je imela že vse zadnje dni čemerno vreme, vedeli, kak nebeški dan je z menoj vred uživala desetotisoča turistov, ki so bili v nedeljo na naši najimnejši planinski postojanki, v Domu na Krvavcu, bi jih bilo gotovo privrelo iz ljubljanske megle toliko, kolikor jih je ob vesoljnem potopu hitelo pred vodo na višine. Hvaležni smo lahko odboru SPD, ki nam pusti otvorenj ponosni Dom na Krvavcu vse leto in nam nudi priliko, v enem dnevu doseči točko, ki leži s svojimi 1700 m toliko visoko, da ima v jesenskih dneh skoro vedno krasno sončno dnevo. Do 1400 m so bili skriti vsi vrhovi in doline pod plastjo meglenega morja, iz katerega so se tem krasneje in markantne-

je dvigali že pobeljeni vrhovi Julijskih Alp, Karavank, Storiča in Grinčevške skupine. Čisto blizu na obali tega morja pa je stala značilna piramida Snežnika. Termometer je kazal ob 10. dopoldne 29 stop., ozračje je bilo čisto in brez vsakega vetra. Božanskega miru nista kalila nikakr ropot in vpitje, le zamolklo zvonjenje iz Cerkelj in Velesovega nas je spominjalo, da leži pod morjem pogreznjen svet.

Tako zelo srečni smo bili, da smo drugi drugim čestitali k sreči, da smo smeli uživati na tej rajski točki enega takih lepih dni, ki odtehta sto mračnih. Razpoloženje je dvignilo še prvovrstna oskrba, ki smo je bili deležni v domu. Ko smo se proti večeru s težkim srcem poslovili od »svetih« Kamniških planin, nas je na Jezerci že zavila megla, a pod Sv. Ambrožem smo to plast prebili in spet uživali lep razgled po Gorenjski.

Takšno je moje zadovoljstvo še danes, da čutim potrebo, opozoriti vse druge, ki se svojih misli in iščejo lepoto narave na planinah, na krasoto jesenskega izleta na Krvavec. Hvaležen mi bo vsakdo, ki mu bo naklonila usoda le polovico one lepote, ki smo jo videli v nedeljo m.

Kmetijski vestnik

Razkisanje mošta in vina

V zadnjem članku »Ob trgatvi« v »Jutru« sem med drugim omenil, da se prekišati mošti, odnosno vina, kakršnih bo marmarske letos dobiti, lahko omilijo ali ravno z mešanjem z milejšimi vini ali tudi po umetnem potu z dodatkom čistega marmarnega prahu. Ker mi sedaj prihajajo vprašanja, kako se v tem primeru zanesljivo postopa in kje se dobi zanesljivo zadostno sredstvo, podam tu naslednje kratko navodilo:

Čisti marmorni prah ali kalcijev karbonat dobimo v vsaki boljši drogeriji in v lekarnah. Pri naročilu je izrecno pripomniti, da se rabi za razkisanje vina. To pa zato, da se dobi kemično čist preparat brez vsakega postranskega okusa in duha, ki se ga tak preparat, če ni bra-njen v primerljivi prostori in v dobro zaprtih posodah, lahko navleče. Zaradi tega je najbolje naročiti sproti, kolikor se prahu rabi, in tudi sproti porabiti.

Raba sama na sebi je enostavna. Točno odtehtana množina kemično čistega kalcijevega karbonata (marmarnega prahu) raztopimo ali zmešamo v škafu vina ter vlijemo to gosto brozgo z vrčem polagoma pri vohi v sod med vednim mešanjem z malo leseno palčko ali latico, da se ta brozga po vsej notranji tekočini enakomerno razporeši. Po dogotovljenem dolivu zmešamo dobro vso vsebino v sodu še enkrat in sod na rahlo z vohu zapremo. Vehe ne smemo takoj trdo zabiti, ker dodani kalcijev karbonat, ki se spoli pri vlišanju z vinsko kislino, povzroča izhlapevanje ogljikove kisline, ki postane prosta in mora nekje uhajati iz sode, torej pri zgornji od-petini, to je pri vohi, sicer lahko sod raznese, če je poln in trdo zabiti. Ta spajalni proces pa traja le malo časa komaj nekaj dni nato pa sod dopolnimo do vrha in ga zapremo, če je vino že dogotovljeno, lahko trdimo, če je pa še moštno, bolj rahlo ter pustimo, da se polagoma vse sesede in vino očisti. Tozadevno usledno odstranimo še le pri prihajanju normalnem pretakanju, torej lahko čez nekaj tednov. V nekem lastnem takem primeru sem pustil sicer že zrelo vino 3 mesece nepreteto v sodu z 20 hl, ker je postajalo vedno boljše. To navodilo velja za navadna, močna kislina vina.

Za finejša, manj kislina sortna vina je pa umestno, da jih pred razkisanjem pustimo analizirati pri kakšni kmetijski poizkusni postaji na vinsko kislino, da tam kemično ugotovijo, koliko kalcijevega karbonata naj se doda za pravilno razkisanje. Ali pa napravimo poprej vsaj praktičen poizkus z enim litrom dotičnega vina v dveh primerljivi tako, da dodamo 1. vzorcem le 1 gram, drugemu vzorcem pa 1,3 gr. kalcijevega karbonata na liter, vsako steklenico zase dobro premešamo, da se dodani preparat popolnoma raztopi in razporeši, nato pa obe steklenici narahlo zapremo ter pokašamo oboje še le čez nekaj dni, da vidimo razliko v okusu.

Dodatek kalcijevega karbonata mora biti namreč vsebinski vinske kisline primeren, ker utede prevelika množina tega preparata izločiti preveč vinske kisline in tako skvariti pravi okus dotičnega vina. Vsa vinska kislina se namreč ne sme izločiti, ker se sicer ostale važne kisline ne morejo normalno razvijati, zaradi česar postane vino neuravnoteženo. Kemično je namreč dokazano, da se kalcijev karbonat zveže in izloči iz vina le ostro vinsko kislino, kar je v toliko ugodno, ker preobila vinska kislina ovira hitrejši normalni razvoj milejših kislin.

Fr. Gombač.

Kalorije ven!

Prof. Dodde z londonske univerze je izračunal, koliko gibanja potrebuje človek, da spravi iz sebe kalorije, ki ji dajo z zavžitjem kakšne hrane. Če hoče kdo spraviti iz sebe kalorije, ki mu jih je dala čaša piva, mora vsaj pol ure igrati tenis. Čaša šampanjca zahteva samo deset minut tenisa, da se uniči njen učinek. Za čašo whiskyja pa je treba že pol ure teniskega gibanja, kjti to ti da toliko kalorij, kakor dva jajci.

Požar v Hajdošah

Ptuj, 28. oktobra.

V eni zadnjih noči je nenadno nastal ogenj v hlevu posestnika Erlača Jurija v Hajdošah. Hlev in evinjak sta bila zidana in s slamo krita, a kolarnica, ki se je držala gospodarskega poslopja, je bila lesena in tudi s slamo krita. Razen gospodarskega poslopja so zgoreli 2000 kg sena in slame, ena telica, 27 kokoši, vozovi, gospodarsko in poljsko orodje in razni stroji, medtem ko so avinje in dve kravi še pravčasno rešili. Zgorela sta tudi dva sežnja drv. Ogenj je prva opazila gospodinja, ki je bila že v postelji, in je hitro poklicala ostale domače na pomoč. Na kraj nesreče je prihitelo tudi gasilno društvo iz Gredčje vasi. Ogenj je najbrž zanetila zlobna roka.

Kurje perje

nečohano kg po Din 5.— pri najmanjšem odjemu 15 kg razpošilja vsaki čas proti povzetju 10402

VILJEM ABT, eksport MARIBOR

Ljubljanci in Vičani

bodo v soboto in nedeljo postreženi s finimi domačimi krvavicami in pečenicami, zato pomnite vsi ljubitelji klobas, da s takimi klobasami niste bili še nikjer postreženi kakor edino le tu, tako da si vsak lahko za mal denar privoščijo res dobre koline.

Točijo se tudi fina dolejška in štajerska vina že od 8 Din naprej, toči se tudi fini sladki štajerski MOŠT po 10 Din liter. Zato pa pridite vsi na GLINCICE, Tržaška cesta št. 10.

Vas vabi in se priporoča gostilničar 11205

Tone Huč

POZOR!

Proda se več dobro ohranjenih motorjev in koles pri Alojziju Zajcu, trgovina koles. Dev. M. v Polju, Zgornji Kašelj št. 105.

Zične vloge po 109 Din

Zične vloge iz izvanredno urde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, tranko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prost, da se navede natančna notranja mera postelje.

„WEKA“, MARIBOR 9.

Slabotni MOŠKI!

Brez škodljivih

notranjih sredstev, pilul in tablet, more vsak moški — ne glede na vzrok impotence — pridobiti takoj prejšnje popolne moške sile: Neuspeh absolutno izključen! Prospekte pošilja diskretno v zaprtih ovoju brez nadpisa za 5 Din v poštinih znakih trgovina »Satus«, Zagreb — 6/Jo. Savska cesta 10.

Drva in premog

pri

IV. SCHUM

Oslonjska cesta

Telefon št. 2951

VSEH VRST SPORTNI ČEVLJI

vedno na zalogi in izdeluje po meri staropriznana tvrdka

ZALOKAR, Mestni trg št. 19. Popravila se sprejemajo.

Nas preljudi in predobri sin, brat, nečak

Boris Hrovatin

stud. iur. et konservatorist

je, previden s svetotajstvi, zatislil svoje blage oči, strp po neizmerni morilki pljuč, v petek 27. t. m. ob 23. uri na Golniku pod snežnimi planinami.

V hladno posteljo ga bomo s težkim srcem položili danes v nedeljo 29. t. m. ob 16. iz pokopališke mrtvašnice v Kranju.

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d.

PODRUŽNICA LJUBLJANA, Gajeve ulica 6 (Dukičev blok) — Telefon št. 30—20

daje kredit obrtnikom in obrtnim podjetjem na menice in vknjižbo z odplačevanjem na obroke in na tekoči račun.

Hranilne knjižice
Kmetijske doma v Ljubljani, kupimo, prodamo na ogled, oddelki »Jutra« pod »Okrog 60.000«.
40379-14

Knjižico
Mestne hranilnice Ljubljane, prodajo 44.000 Din (originalni) prodajo najvišje ponudniku — evančelijske knjižice na ogled, »Jutra« pod »Ugodno 222«.
40383-16

Udeležim se
rentabilnem trgovinskem podjetju z večjim zmagom. Pisarne posredništvo na ogled, »Jutra« pod »Trgovca 330«.
40389-16

Knjižico
Mestne hranilnice Ljubljane, prodajo 100.000 Din (originalni) prodajo najvišje ponudniku — evančelijske knjižice na ogled, »Jutra« pod »Mestna 1000«.
40423-16

Nakup in prodajo hranilnih knjižic
posredujem hitro in točno. Radolj, Zora, Glediška ul. št. 12.
40431-16

Vlogo
Mestne hranilnice, 60 tisoč Din, zmenjam za knjižico Kmetijske posojilnice ali isto prodam proti gotovini. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »Zamenjava ali donar«.
40436-16

Z 200.000 Din
bi se udeležil pri zdravem podjetju ali industriji. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »Kompanijon z gotovino«.
40435-16

Knjižico
Mestne hranilnice Kranj, približno 10.000 Din kupim proti takojšnji gotovini. Vprašati na ogled, »Jutra« pod »Mestna, Kranj«.
40478-16

100.000 Din posojila
na sigurno vknjižbo, isčem za dobro vrsto do treh let. Ponudbe pod »Prometej na ogled, »Jutra« pod »Maribor«.
40526-16

Posest
Vauka bouda 1 Din; na danje naslova ali na šifro 5 Din. (20)

Posesnik
in gostilničar blizu Ljubljane, samski, 30 let, poroči takoj, postojno delo, ki ima veselo do gostilne in trgovine. Za prospekte pošljite 10 Din »Fortuna« Ljubljana, poštni predal 221.
40441-20

Hišo - vilo
triletno, v Ljubljani, kupim blizu mesta. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »300.000«.
40441-20

Dvostanovna vila
nova, lepa, v vrtu, v Ljubljani (brez posredovalca) napredaj za 450.000 Din. Hipoteka 170.000 Din. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »300.000«.
40441-20

Posestvo
z gospodarskim poslojem, sedem vrtov in nekaj evra, preda Jozefa Weiss, Smarje pri Novi Gorici, 40439-20

Enodružinsko hišo
v vrtu in hišo, ob cesti Radovljica-Močan, za 25.000 Din. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »300.000«.
40439-20

Enodružinsko hišo
z 2 stanovanj in pritlikalnimi predali. Potrpe se isetotam: Glince, cesta XV št. 3.
40443-20

Enodružinsko hišo
novozidano, v Ljubljani, kupim za ceno do 100.000 Din. Ponudbe z navedbo cene in evančelijske knjižice na ogled, »Jutra« pod »Ljubljana 5000«.
40479-20

Pritlikalna hiša
ekoj, nova, z malim vrtom, ugodno napredaj. Potrpe se: gostilna Zedniš, 3 do pri Viču.
40483-20

Hiše — posestva
od 20.000 Din naprej, — gostilne — graščine prodajo. Posredništvo: Maribor, Franciskanska ul. 21.
40491-20

Parcela
cca 10.000 m² pri Kranju, prodajo. Interesni, naj pošlje svoj naslov na: Posredništvo »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Enodružinsko hišo
z lepim sadnim vrtom, vodozvod in električno, 10 minut od centra Ljubljane, ugodno na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Lepo posestvo
z 12 ocalov, delno zasajeno, z izbranim sadjem, 1/2 ure od poselje Brežice prodam. Posredništvo: Zelenišča. — Jozip Zupančič, Peeje, na sta Videm-Krško. 40491-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Stavbne parcele
v Sočah, blizu Dunajske ceste prodam. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »300.000«.
40492-20

Parcela
587 m² velika, ugodno napredaj v Rožni dolini. Poizvedba na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Parcela
napredaj v Zg. Sisk. — stranica ceste za hribom. Poizvedba na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Enodružinsko hišo
z lepim sadnim vrtom, vodozvod in električno, 10 minut od centra Ljubljane, ugodno na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Hišo v Kranju
dvostanovna, v središču mesta, pripravna za obrtnika ali upokojenca, takoj ugodno prodam. Ponudbe pošljite na ogled, »Jutra« pod »Kriški prodajalnice«.
39818-20

2 dvostanovni stanovanji
oddam s decembrom, v celoviti cesti 82 — poleg stare židanske cerkve. Potrpe se isetotam. 39623-21

Lepo parcelo
vlogano, v izmer 550 m², po zmerni ceni prodam. — Posredništvo: Zelenišča. — Jozip Zupančič, Peeje, na sta Videm-Krško. 40491-20

Zidana hiša
s sadnim vrtom in hišo, 1/2 ure od Ljubljane, kupim blizu mesta. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »300.000«.
40441-20

Hiša z vrtom
napredaj. Vam je tudi hranilne knjižice. Javčeva pot št. 67 (pri izhodu iz mesta). 40474-20

Lepo parcelo
in gozd, takoj po ceni prodam. Posredništvo: Ljubljana VII, Cimetarja št. 31. 40497-20

Hiša v Zg. Sisk
s hišo, kuhinjo in vrtom, ugodno na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Posesnik
in gostilničar blizu Ljubljane, samski, 30 let, poroči takoj, postojno delo, ki ima veselo do gostilne in trgovine. Za prospekte pošljite 10 Din »Fortuna« Ljubljana, poštni predal 221.
40441-20

Hiša - vilo
triletno, v Ljubljani, kupim blizu mesta. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »300.000«.
40441-20

Dvostanovna vila
nova, lepa, v vrtu, v Ljubljani (brez posredovalca) napredaj za 450.000 Din. Hipoteka 170.000 Din. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »300.000«.
40441-20

Posestvo
z gospodarskim poslojem, sedem vrtov in nekaj evra, preda Jozefa Weiss, Smarje pri Novi Gorici, 40439-20

Enodružinsko hišo
v vrtu in hišo, ob cesti Radovljica-Močan, za 25.000 Din. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »300.000«.
40439-20

Enodružinsko hišo
z 2 stanovanj in pritlikalnimi predali. Potrpe se isetotam: Glince, cesta XV št. 3.
40443-20

Enodružinsko hišo
novozidano, v Ljubljani, kupim za ceno do 100.000 Din. Ponudbe z navedbo cene in evančelijske knjižice na ogled, »Jutra« pod »Ljubljana 5000«.
40479-20

Pritlikalna hiša
ekoj, nova, z malim vrtom, ugodno napredaj. Potrpe se: gostilna Zedniš, 3 do pri Viču.
40483-20

Hiše — posestva
od 20.000 Din naprej, — gostilne — graščine prodajo. Posredništvo: Maribor, Franciskanska ul. 21.
40491-20

Parcela
cca 10.000 m² pri Kranju, prodajo. Interesni, naj pošlje svoj naslov na: Posredništvo »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Enodružinsko hišo
z lepim sadnim vrtom, vodozvod in električno, 10 minut od centra Ljubljane, ugodno na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Lepo posestvo
z 12 ocalov, delno zasajeno, z izbranim sadjem, 1/2 ure od poselje Brežice prodam. Posredništvo: Zelenišča. — Jozip Zupančič, Peeje, na sta Videm-Krško. 40491-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslojem, vrtom in 10-12 menikov poselje, prodam. Posredništvo: Radovljica, na Goronškem. Natančna poizvedba da se Valjeve, trgovce v Močan, pošta Radovljica. 40498-20

Gostilno s koncesijo
na zelo prometni točki v Ljubljani, s priključnimi posloji, posredništvo: Zelenišča. — Jozip Zupančič, Peeje, na sta Videm-Krško. 40491-20

Majhen lokal
s hišo in 1. januarjem. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Bufet
s trafiko v centru mesta Zagreb, kateri obstoji od 1. 1935, na zelo prometnem kraju zelo ugodno na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Lokal
za trgovino ali posloje na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Manjšo delavnico
v centru mesta isčem na točki. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Skladišče
s hišo in 1. januarjem. Ponudbe na ogled, »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Suh trgovski lokal
oddam blizu mesta, Ljubljana, cesti št. 3 (pri izhodu iz mesta). 40462-19

Lokal
v središču mesta poleg postaje, za točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Vinotoč
ugodno oddam. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Lokale
oddam na Miklošičevi cesti št. 14. 40493-19

Stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Pri dolgem mostu
na Vuku oddam lepa in poceni stanovanja. Potrpe se v gostilni Zajc, Poljanjska cesti. 40319-31

Dvostob. stanovanje
z balkonom, v novi hiši, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Lepo stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Trisob. stanovanje
z velikim vrtom za 650 Din oddam s novembrom ali decembrom. Potrpe se v vilošči Vrhovnik. Vodozvodna cesti 4. 40366-21

Stanovanja
moderna, 2 sob in kuhinje za 450 Din mesečno takoj oddam. Tavor, Kodeljevo — Zadravna ulica št. 14. 40378-21

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Trisob. stanovanje
parkovno, komfortno, s vrtom oddam. Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »Biro »Rosen kupce«.
40492-20

Stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Trisob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Solčno stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Enosob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33. 40438-19

Dvostob. stanovanje
s hišo, kuhinjo in pritlikalnimi predali, na točki odda D. Rovič, Kobiljska ulica št. 33.

Mlad poštni

nameščenec
v letovskem kraju na
Gorenjskem, ki ima ve-
č pogoj za uspešno po-
što, se želi s svojimi go-
stodničarji 20-30 let
a primeram metjem. Po-
nudeb a slika je posla-
na na oglasni oddelk »Jutra«
pod »Srečo« zbiranje.
40369-36

Obrotnik

z laetno hišo na promet-
nem kraju, želi spoznati
gospodino, vdovo, trgov-
ko ali s premoženjem —
radi pomoči. Srečo. Sa-
ma rešila ponudbe a slika
in polnim naslovom na o-
gled »Jutra« pod šifro
»Vesela« bodežnost.
40197-32

Vdovec

opokojenec in hišni po-
stojnik, mirovna značaj-
na, goji gozda brez otrok, a
500-700 Din mesečne po-
krajine, v vrhu skupnega
gospodinjstva. Dopolni na
področju »Jutra« v Ma-
riboru pod šifro »Skupno
gospodinjstvo«. 40175-35

Simpatičen gospod

posvetnik, želi znanja z
gospodino ali vdovo z ne-
kaj premoženja, v vrhu
seveda. Ponudbe na o-
gled »Jutra« v Mariboru
pod šifro »Udobno življenje«.
40200-23

Glasbila

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (36)

Klavirji

planini

Kupujte na obroke

Od Din 400.—

prvo svetovno fabrikate 80

sestrednje, Steinway, For-

ster, Petrof, Händel, Burg-

orig., ki so nesporne naj-

boljši — lahka prouka

mehanka. Prodaja jih v

ključno le sodni inženjer

in bivši učitelj G. Matier-

ALFONZ BREZNIK

Aleksandrova cesta 7

(vzaj. Beethovne ulice)

Gramofon

skoro nov, znamke Ko-

lumbija, in 18 plošč po-

stojno prodam. Pozorje ob

Ob Zelenci jami št. 19.

40300-36

Pianino

moderna konstrukcija, od

10.000, harmonije od

2000 dobavljiva trgovca

IV. Kacin, Domžale.

Zahtevajte cenik!

40493-26

Izgubljeno

Vaška beseda 50 par;

za dajanje naslova ali

za šifro pa 5 Din. (38)

Izgubljena torbica

Prosim samo povračilo le-

gionarja, pred nagrad.

F. Valant, Rodo dolina,

cesta XV št. 30. 40145-28

Stroji

Vaška beseda 1 Din,

za dajanje naslova ali

za šifro pa 5 Din. (39)

2 šivalna stroja

Singer, kvačkaj in kvačkaj

s okroglim šivalnikom,

prav poceni napredaj.

G. Gadaška 8. 40144-29

Dinamo stroj

110-3 KW, 110 W., obojni

in letni v med avto-
matski varni asenat, nab-

ljena, kupni. Obširne po-

nudbe na naslov: Dimitri-

jevič, Mrkopalj — Goreki

kozar. 40044-29

Elektromotor

45 Ks., 220/380, komple-

ten, samojam za motor 25

do 30 Ks. — Josip Kirša,

Celje. 40519-39

Pisalni stroj

prodam. Kupim rano

mizarstvo orodje, mali

(Schraubstock) ter dru-

go orodje za domačo

rabu. Poš. G. Gadaška ulica

št. 5, I. nadst. 40510-29

Informacije

Vaška beseda 1 Din,

za dajanje naslova ali

za šifro pa 5 Din. (41)

Časna izjava

Podpisani Cesar Drago,

praktični KID na Jee-

Mladega foxterlerja

prodam. Naslov v oglas-
ni oddelku »Jutra«. 40042-27

Več malih papir

1 par zlatih fazanov
več parov golobov bolj-
ših pasmi, 5 parov pre-
vrtacev, za Din 130 pro-
da Josip Devetak, hišnik
Ljubljana, Selemburgova
št. 4. 40470-27

Pri nas navada je ta

da ljudi odrati ne
poznajo! To se lahko pre-
pričate v trgovini dam-
skih in moških klobu-
kov. Franc Bernik, Du-
najska c. 12, Slika, Ale-
ševčeva cesta. 40477-30

Flet zastore

dobite v novembru za
280 Din, ročno delo. —
Naročila do torka pri
Korošič, Poljanska 5.
40500-30

Obri

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (30)

Damske plašče

knemke, moške obleke in
zimske suknje po najno-
vnejši modi in solidni cen-
i izdeluje Jakob Smeraj,
Trškaška cesta št. 5.
40500-30

Plašče in kostume

izdelujem od 100 do 130
dinarjev, celotne in ve-
černe obleke 90 do 120
dinarjev. — Sprejem
vsakovrstno popravilo.
Se priporoča šivilja L.
Sternad, Zabajk 7/I.
40494-30

Gumijaste nogavice

in gumijaste, sveže
dospeli pri tvrdki Ade-
la Besednik, Ljubljana,
Selemburgova ul. 6.
40540-30

Dražbe

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (32)

Na dražbi naprodaj

šestdesetdeset letniška,
več pohištva in stroji za
suknje. Dražba se vrši
dne 30. oktobra ob 15. uri
na Rimeki cesti št. 19.
40170-32

Sadje

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (34)

Zimska jabolka

sortirana v zabojkih, in

sadna drevesa

za jemanje sadja, vso-
ka in prirečevalna, dobite

pri Kmetijski družbi v

Ljubljani, Nov. trg št. 3.

39991-34

Pridelki

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (33)

Kislo zelje

novi, prvovrstni rezano
in cele glavice za sar-
mo, v sodih, v vsa-
ki množini dobavljiva po
brezposredni ceni pri
Gustav Erkelj, Ljub-
ljana, Kodeljevo 10, te-
lefon 25-91. 236-33

Mlekarn

napravite ponudbe za stal-
no dobavljanje čajnega

masla in pasteurizirane sm-
tane — pod »Najnižje ce-
ne 1933« na ogl. oddelk
»Jutra«. 39997-38

Prima trapist

polno-mateti, in čajno ma-
slo po zmerni ceni tudi

vzorno mlekarnstvo J. No-

vak, Grubišopolje. 39648-38

Kislo zelje

repo, sarmu

prvovrstno v sodih, po

najnižji ceni dobavljiva.

Homan, Sv. Petra c. 83.

39169-33

Gobe na slanici

maže, sveže in suhe, ku-
puje po najnižji ceni Pate-

šina, Rače. 38610-38

Krompir

lep, odbran, zdrav, vso-
ko količino, po 60 Din

za 100 kg oddaja

tvrdka A. Volk

Ljubljana, Realijska c. 24

40453-33

Vse, kar

želite,

dobite v »Jutrovem«

malom oglasniku

ZAHVALA.

Vsem, ki so z nami sočustvovali in izrekli ustna ali pismena sožalja, ko nas je

prerano zapustila naša srčno ljubljena in nepozabna soproga, mama, stara mama in

tašča, gospa

Amalija Miklič roj. Pospišil

soproga hotelirja

izrekamo nase najiskrenejšo zahvalo.

Izskreno zahvalo dolgujemo č. duhovščini, gg. zdravnikom primariju dr. Jenku in

njegovemu asistentu dr. Brandstätterju, ki sta lajšala zadnje ure blage pokojne,

Zvezi gostilničarskih združenj dravske banovine, Gostilničarski zvezi, gg. stanovskim

tovarišem in tovarišicam, predstavnikom in zastopnikom raznih oblasti, društev in

gospodarskih korporacij, domačemu oboju za polnoštevilno spremstvo in poklonjeni

venec, gg. pevcem okteta »Ljubljanskega Zvona« za krasno žalno petje, godbi »Slo-

gas« za turbo žalostinke, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, končno

vsem, ki so nas tolažili v bridki uri in spremili blago pokojnico v res tako častnem

stevilu na kraj večnega miru.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1933.

Globoko žalujoči ostali.

Vrednote

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali
za šifro pa 5 Din. (35)

Zlatih turških lir

večjo količino prodam. —
Najvišje ponudbe na o-
gled »Jutra« pod šifro
»Feingold«. 38535-32

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

ČERNE — Juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3

Srebrne krone

staro zlato in srebro

kupuje po najvišjih dne-
vnih cenah Mariborske afi-

nerije ulica št. 8. 230-35

Filatelija

Vaška beseda 50 par;

za dajanje naslova ali

za šifro pa 5 Din. (29)

Albumi za znamke

kompletna izdaja, sedaj na

novi izdaji. Zelo prak-

tična, prvovrstna obdela-

na izdaja. Album za

znamke Borne-Hercegovine

Din 40, za znamke Ore-

gora Din 20, za znamke

Srbije Din 40, za znamke

kraljevine Jugoslavije Din

85, poštnina 5 Din. Pri-
ročeno 3 Din več. Denar

v naprej. Izidor Straner,

Zagreb, Masarykova ul. 5.

250-39

Razno

Vaška beseda 1 Din,
za dajanje naslova ali

za šifro pa 5 Din. (37)

Psihografologinja

Madame Tarza v Mariboru,

Prešernova ul. 18/II. deeno.

Honover 30 Din. Odgovarja

na korespondenco. 40176-37

STAMPILJE - ETIKETE

GRAVERSTVO

STAR & SVEČEK

LJUBLJANA - SV. PETROV 18 - TEL. 1234

IGRATI

NA VAŠ INSTRUMENT

JE ZABAVA

Jako pravijo muziki. Oglejte

si torej temeljito naš katalog,

predno kje kaj kupite!

HARMONIKE km. 69-

MANDOLINE - 99-

GITARE - 148-

TAMBUKICE - 68-

Naša specialiteta so kromatice in

klavirske harmonije Ltd.

LAUTENHUTER, BREZPLAČNI KATALOG

TRGOVICA GLASBIL IN HARMONIK

MEINEL & HEROLD

PROD. POD. MARIBOR 101

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

»Zahtevajte katalog«

P. H.:

Življenje — film

Roman

Nato se sunkoma zbere in odide iz kazina. Zunaj piha mlačna morskapa. Iz nekoga plesišča se še oglašaju plesni napjevi.

Milković pokliče automobil, ki pridriži mimo njega, in se da zapeljati. V Nizzu. Drugo jutro vpraša tajnika svojega hotela:

»Ali veste, kje stanuje knežinja Olga Nikolajevna Melikova?«

Ta mu vladno odvrne:

»Ob korzu. V samotni vili na skrajnem koncu, nedaleč od obale. Ne morete je zgrešiti, monsieur.«

»Hvala.«

Pol ure pozneje se odpravi na pot.

3. P O G L A V J E

Mali, nepleti človeček z vdrtim nosom in črnimi, štrnastimi lasmi, ki mu nepočesani visi na čelo, zalepja spet nekaj po rusko in polski glavu. Zda, pa zdaj se pokriza, kakor avtomat.

Uradnik ga porogljivo gleda. Oko mu zleti po siromašno opravljeni sobi. Mo! Bog, takšen je sluga inenitnjega ruskoga gospoda, bivšega polkovnika?

»Da, kakor sem rekel — gospod polkovnik je moral biti takoj mrtev. Časno so ga spravili v posebno sobo kazina v Monte Carlu. Poskrbite, da se uredi vsa reč brez velikega hrupa.«

Mihajlovu, ki je služil svojem gospodu dvajset let, se šele zdaj vrne dar govora. V polkovnikovi hiši je bil že tada, ko je ta še občeval na carskem dvoru, velikaš in lastnik neizmernega bogatstva. Spremljal ga je v svetovni vojni, mu služil, ko se je pridružil novim sovjetskim moćem, in šel z njim, ko je polkovnik Petrov

zaradi poverbe zapustil Rusijo in je jel živeti z ostanki svojega imetja čudno, pustolovsko življenje.

»Zakaj se je ustrelil?« vpraša Mihajlov s hripavim glasom.

»Saj pravim, da je vse zaigral. Iz obupa!«

Mihajlov ga krivo pogleda.

»Ali ni bil s knežinjo Olga Nikolajevno?«

Uradnik vzdigne roko.

»Zdravniška preiskava je dognala samomor.«

Njegov glas je rezek. V Nizzu ne marajo škandalov. Posebno pa ne radi takega pustolovca!

»Nič drugega vam nimam več povedati kakor to, da želita kazino in policijska uprava čimprejšnjo ureditev te mučne zadeve. Pridite takoj. Ako je ranjki, česar skoraj ni verjeti, želel, da bi ga prepeljali v domovino, obvestite pokopališko upravo v Monte Carlu.«

»Razumem, gospod —«

Mihajlov vzravna svoj sključen hrbet.

»In kdo bo plačal vse to? Jaz nimam denarja, gospod —«

»Kazino, to se razume.«

Izraz nekakšnega usmiljenja se pokaže na uradnikovem strogem obrazu. Kakšne sitnosti so časih s tužci!

»Tudi za vašo vrnitev v Rusijo bomo poskrbeli. Dobili boste potnino.«

»Hvala,« zamrmra ta v svoji polomljeni francoščini.

Nato pa njegova vdana lakejska krinka zdajci izgine, in grdo lice se spači v izraz besne zlobe.

»Olga Nikolajevna je vsega kriva,« zakriči. »Vem, da je bila snoči z mojim gospodom. Polkovnik je bil norec. Ali čeprav me je več ko stokrat pretepel kakor psa — moj gospod je bil vendarle.«

Uradnik ga zgrabi za ramena. Ta sluga je bil očividno zračen s svojim gospodarjem. Pameti nima nobene, samo nagon.

»Ose! Molčite! Torej — najpozneje čez uro vas pričakujejo. Svoje misli pa ohranite zase.«

To rekši se zasuče na petah in zapusti stanovanje.

Mihajlov, preprosti kmet z daljne stepe ob Volgi, stori nekaj, česar že dolgo ni storil: misli začne. Prvič v svojem življenju je navezan nase, in ta reč je zanj preključno težka.

Da, to ve: njegov gospod je bil zaljubljen v Olga Nikolajevno. Zaljubljen do blaznosti. Od tistega dne, ko je prišel pred štirimi tedni v Nizzu, da bi poizkusil srečo v tukašnih igralnicah. Mnogo let sta se klatila po svetu. Od ure, ko je zvedel, da živi mlada knežinja s svojo teto v samotni vili ob korzu, je bil kakor iz uma.

»Marja Fedora Melikova! O, saj še pomni: stara gospa je bila takrat, ko se je začelo klanje v Petrogradu in so prijeli celo carja in njegovo rodbino, v svojem gradiču v Nizzu in je tako ušla strašni usodi.«

Zakaj je moral polkovnik Olga Nikolajevno tolikanj ljubiti? Oh, križ je bil z njim. Petrov je bil norec.

Se on, Mihajlov, je že od kraja opazil, da mlada, krasna knežinja sovraži Petrova! On se je pa zanjo uničeval. Kupoval je briljante in bisere, prigraval in zaigral velikanske vsote — vse samo zanjo.

In Olga Nikolajevna se mu je komaj nasmehnila.

Mihajlov ju je nekoč gledal skozi okno. Petrov ji je hotel pomagati v avtomobil. Pa ga je zaničljivo odrinila z roko! In Petrov tega ni opazil?

Oh, Mihajlov je imel oči odprte, čeprav je videti takisto neumen, kakor je grd. Mihajlov sovraži vse, kar spominja na batjuško carja in njegove čase. Ali je Petrov vse to tako zlahka pozabil?

Mihajlov spači obraz.

»Ne bom se peljal na Rusko,« zamrmra. »Zakaj neki? Kdo me more prisiliti? Živa duša ne! V Nizzu ostanem. Olga Nikolajevna je poglala Petrova v smrt. Nemara da bo plačala — več kakor kazino. He, he, poizkusiti je treba.«

Na njegovem obrazu se zrcali sirova podlost. To je pravi obraz polkovnikovega sluga.

LJUDSKE CENE:

Naročila izven Zagreba pošiljamo po povzetju, počešni od 100 Din. Naročila preko 500 Din pošiljamo franko, seveda samo, dokler traje zaloga.

Opisano blago smo dali na trg po ljudskih cenah od:

Cene veljajo samo, dokler traje zaloga oglašene blaga, a pridružujemo si pravico do po količini omejene prodaje.

Vse po 1.- Din

Čaša za vino
Čašica za liker zelene barve
2 kosa toaletnega mila
Krožnik iz emajla, 18 cm
Skodelica za kavu, emajlirana
Zajemalka za mleko
Ščetka za mazanje čevljev
Nož za britje
Žlica za kavu iz aluminija
Izrezovalci za kekse v raznih oblikah
Jajni podstavek iz porcelana
Krožnik za sladkor iz porcelana
2 obešalnica za obleke
5 ščipalk za perilo
2 zavočnika zobotrebcev
Kuhalnica iz javorjevega lesa
2 manjši kuhalnice iz javorjevega lesa
Razne male igračke itd.
Držalke za moške naramnice iz gume
Gumbi za ovratnike
Trakovi za čevlje, črni ali rjavi
Čipke iz sukanca 2 m, širina 1.50
Beli ažurni robček itd.

Vse po 2.- Din

Skledice za kompot iz stekla
Krožnik za kolače iz stekla
Krožnik iz emajla, 20 cm
Skodelica za kavu iz emajla
Lonac iz emajla, 1/4 litra
Zajemalka iz emajla
Skodelica za mlo iz emajla
Jajce za čaj iz aluminija
Zavočnik zobotrebcev (500 kom.)
Strgalnik, okrogel, z raznim rezali
Strgalnik, pločat, z raznim rezali
Tolkač za sneg
Skodelica s krožnikom za črno kavu iz porcelana
Čašica za liker, prozorno steklo
Čaša za vodu
Goba za čišćenje posode iz žice
Prašek za čišćenje kuhinjske posode
Razne igračke, avto, tramvaj, lokomotiva itd.
1 m čipk iz sukanca
Usnjena nožnica za nož
Ročnik za britve (vafri) itd.

Vse po 3.- Din

Skledica za kompot iz stekla
Krožnik za kolače iz stekla
Skledica iz emajla, 14 cm
Lonac iz emajla, 1/2 litra
Kozica iz emajla, 1/2 litra
Skodelica za mlo z rešetko iz emajla
Toaletno mlo, 1/2 kg, duh po citrni
Krtaca za snaženje puda
Čaša za vodu iz aluminija z ročajem
Kuhinjski nož z lesenim ročajem, dolžine 22 cm
Pladenj, papir-mache, 25 cm

Košarica iz papir-machea, 30 cm, za kruh
Mapa pisalnega papirja, 10 komadov
Ščetka za zob
Skodelica s krožnikom za belo kavu iz porcelana
Kanglica za mleko iz porcelana
Sipalo za sol
Frotirna vrećica za pranje v raznih barvah
Goba za umivanje posode, veća
Kanglica tekoćine za čišćenje svih vrst kovin in posode
Prašek za čišćenje kuhinjskih predmeta
Razne igračke, jezdici itd.
Mečkalo za krompir
Samoveznica za dečre
Moške podveze za nogavice iz gume
Moške nogavice
Čipke iz sukanca, 4 cm širine itd.

Vse po 5.- Din

Pladenj za liker iz stekla (za servis)
Steklenica za liker, 3 decilitre
Denarnica za gospode u obliku podkve
Samoveznica za gospode, iz umetne svile
Skledica za britje iz aluminija
Vilice za natikanje mesa
Kuhinjski nož z lesenim ročajem (32 cm)
Smetišnica
Usnjena doza za cigarete
Krožnik, globoki ali plitvi, iz kamene
Doza za sladkor iz porcelana
Steklena stiskalica za citrone
Skodelica s malim krožnikom iz porcelana
Brisača iz krepca z borduro, velikost 35x90
2 komada ženskih robocev, pisanih, macco, 31 cm
2 komada meril (centimetar) za šivilje
Ženske podveze: pas s 4 sponkama za nogavice, v črni barvi
Vrvice gumasta, plisirana, v raznih barvah, 4 cm
Ženske zimske nogavice, dolge, tople, drap ali sive
Rumba čepice svetlih barva za cvetlice, belo opalno steklo, 18 cm
Steklenice za vino 1 liter
Lonac emajliran, 1/4 litra
Kozica iz emajla, 1/2 litra
Ponev za mleko 1/2 litra
Ponev za palačinke iz emajla, 18 cm
Skledica iz emajla, 18 cm
Skledica iz emajla, 22 cm
Lutka iz mase v raznim oblicah, velikosti 20 cm
Manšetni gumbi
Čepica za kuharice, okrašena s čipkama in ažurom
Ženski polupredpasnik iz kretona
Moške gumaste podveze
Moške nogavice, pretkane s svilu u lepih desenh
10 m čipk iz sukanca, širine 1.50
Senčnik iz barvane pločevine itd.

Vse po 10.- Din

Skleda za salato s tremi predel iz stekla
Doza za maslo iz stekla
Ženski klobuki raznih modernih fazonah iz klobučevine
Preproge, tekači, po metru
Svileni beli šal za gospode
Model za kolače, rebrasti, 32 cm
Stiskalica za ocvirke
Stekleno stojalo za pecivo, globoko ali plitvo, raznih barva, rožne, modre ali zelene
Vrč za vodu 1 1/2 litra
Kanglica za črno kavu iz porcelana za 6 oseb
Skledica za salato iz porcelana 24 cm
Skodelica za omako iz porcelana
Frotirna brisača z lepo borduro 40x100
Moderne angleške zimske ženske nogavice iz svile in sukanca u raznih barvah
Ženske gladke podveze, s 4 sponkami, rožne, lila in modre
Ženske in moške zimske rokavice, cele vafri, drap, rjave, sive in črne
1 m dobrega gradla za spodnje hlače
3 komade krp za posodo
Damastni namizni prt
3 komade krp za prah
1 m batist-sifona za perilo
3 komade dezertnih namiznih prtova iz damasta
1 m bombazaste brisače
Doza za sladkor iz stekla
1 m flanelne za obleke u modernih desenh
Lonac 3 litre, emajl
Kozica, 3 litre, emajl
Ponev za mleko, emajl, 2 l
Umivalnik iz emajla, 34 cm
Skleda iz emajla, 26 cm
Lonac iz emajla, težak, 2 l
Kozica, emajl, težka, 2 lit.
Ponev za mleko, težka, 1 1/2 litra
Ponev za palačinke, težka
Škatlica paste 1/4 kg, za čišćenje perketov
Lutka iz tkanine u raznim oblicah, 21 cm
Samoveznica iz umetne svile u modernih desenh
Oprsnik za grudi iz popelina u barvah
Ženski beli predpasnik iz sifona, okrašen s čipkama
Ženski polupredpasnik iz kretona
Ženski predpasnik u naramnicama iz kretona
Ženske flor nogavice u svih barvah
Moške nogavice, polvolnene
Moške podveze iz zelo moćne gume
Moške turistijske palice
Moška denarnica iz pristne gume usnja u obliku podkve
Kockasta madras tkanina za bele zastore, širine 75 cm
Svilen flor nogavice s koničasto petu u raznih barvah
Zajemalka za juho iz aluminija
Pladenj, papir-mache, 25 cm

Vse po 15.- Din

Ženski klobuki u raznih modernih fazonah iz klobučevine
Denarnica z 3 predalčci iz pravoga usnja
Svileni progasti šal za gospode, belo-črni ali belosivi
Gotove vitraže 50x65, bele
Ženski predpasnik u naramnicama iz kretona, okrašen s paspulo
Moški šal iz čiste volne
Viseća svetiljka s senčnikom iz emajlirane pločevine, s porcelanom itd.
Vrč za vodu, 2 litra
Ovalni krožnik za pečenje, iz porcelana, 32 cm
Kanglica za čaj iz porcelana za 6 oseb
Doza za kekse iz porcelana u barvi
Mali krožnik za kolače, steklen, 25 cm
Skledica za kompot, steklena, 20 cm
Skledica za salato, četverogolata, porcelan
Frotirna brisača z lepo borduro 45x100
Ženske zimske spodnje hlače, cele predstavljene, u raznih barvah, vel. 3
Deske volnene nogavice, dolge, rjave, od 8-10 let
Svilenе naglavne rutice u lepih vzorcima
Pisan namizni vrt, vel. 85x85 (bridge)
3 kom. krpe za posodo, bombazaste
Damastna brisača bela
Francoske čepice iz klobučevine, drap, rumenozelene in rdeće
2 m batista u barvah za žensko perilo
2 m plavotiska za predpasnike
Likerni servis za 6 oseb
Lonac iz emajla, 6 lit.
Kozica iz emajla, 6 lit.
Kotlica iz emajla, 30 cm
Kanglica za mleko iz emajla, 2 lit.
Umivalnik iz emajla, 40 cm
Lonac iz emajla, težak, 4 lit.
Kozica iz emajla, težka, 4 l
2 m oksforda
2 m tenisa flanela
2 m flanela u svih barvah za otroško perilo
1 m švicarskega markizeta za zastore, beli ali črni, ekri, 110 cm
Samoveznica iz umetne svile u modernih desenh
Ženska srajca iz batista u barvi, okrašena s čipkama in vezenim
Ženske spodnje hlače iz batista, u barvi, okrašene s ažurom

Ženski predpasnik, bel, okrašen s ažurom in čipkama
Batist enobarvni za žensko in otroško perilo, bel ali ekri
Moške sportne čepice
Moške turistijske palice s patentno konico
Tekaći (preproge) po metru, 50 cm, z rdećo ali zeleno borduro
Gotove vitraže 50x65, bele
Ženski predpasnik u naramnicama iz kretona, okrašen s paspulo
Moški šal iz čiste volne
Viseća svetiljka s senčnikom iz emajlirane pločevine, s porcelanom itd.

Vse po 20.- Din

Ženski klobuki u modernih fazonah iz klobučevine
Likerni servis za 6 oseb s podložkom
Zardinjera za cvetlice
Skleda za pečenje, iz porcelana, 35 cm
Skleda za salato, četverogolata, 30 cm
Garnitura skled, 3 komadi, dekorirani, vel. 10, 15 in 20 cm
Kanglica iz porcelana za črno kavu za 6 oseb
Ogledalo u okvirju, u barvah, beli, modri ali rumeni, vel. 50x34
Skleda za juho s pokrovom iz kamene u dekorom, za 6 oseb
Frotirna brisača z borduro 50x115, težka
Ženske nogavice volnene, u raznih barvah, dolge
Ženske kratke spodnje hlače, zimske, iz dobrega trikoja, cele vafirane, u raznih barvah
Otroške nogavice, volnene, dolge, rjave, 11-15 let
Moške majice, zimske, srednje velikosti
Krpice za posodo, 3 komade, poluplatnane
1 m namiznega prta, belega ali pisanog, šir. 120 cm
3 damastni namizni prt
Lonac iz emajla, 8 lit.
Kozica iz emajla, 8 lit.
Kotlica iz emajla, 38 cm
Kanglica za mleko, emajl, 3 lit.
Skleda za pranje iz emajla, 34 cm
Skledica za vodu iz emajla, 28 cm
Vrč za vodu, 3 lit., iz emajla
Lonac iz emajla, 6 lit., težak
Kozica iz emajla, težka, 6 l
Škatla paste, 1/2 kg, za čišćenje perketov
Samoveznica iz umetne svile u modernih desenh

Ženska srajca iz popelina, okrašena z vezenim in ažurom u barvah
Ženske spodnje hlače u barvi iz popelina in z ažurom
Sportne čepice iz volne za gospode
Moške sportne nogavice u modernih desenh
Preproge po metru u raznih barvah, žakard, šir. 60 cm
Ženske zimske copate
Ženske spodnje hlače iz trikoja, zimske, brez gume
Viseća svetiljka u lepim belim steklenim senčnikom, usjedeno držalo, stranjak iz porcelana
Lepa viseća svetiljka, narodna, pripravna za sobice, predsebe itd.

Vse po 25.- Din

Moške zimske copate, kari-rane
Vatjalnik za testo, vel. 70x50
Garnitura za kolače iz porcelana, bela
Garnitura skled, 3 kom., vel. 12, 17 in 23 cm
Skleda za pečenje iz porcelana, 37 cm
Skleda za testo, okrogla, iz porcelana, 35 cm
1 kg puranske čohanege sivega perja
Frotirna brisača z borduro 50x35
Angleške volnene ženske nogavice u črni barvi
Namizni prt, pisan ali bel, 120x120
3 komade krp za snaženje tal
Platnena damastna brisača z resami ali brez
Garnitura za vino za 6 oseb
Garnitura za vodu za 6 oseb
Lonac iz emajla, 10 lit.
Kozica iz emajla 10 lit.
Skledica za vodu iz emajla, 30 cm
Sportna srajca iz dobrega oksforda u lepih desenh
Spodnje hlače, kratke, za gospode
Samoveznica iz svile u modernih desenh
Noćna srajca iz batista u raznih barvah, okrašena z vezenim in ažurom
Čipkasta draperija bolje vrste
Ženski haljinašni predpasnik iz kretona, okrašen s paspulo
2 m popelina u svih barvah
Pladenj za torte, ponikljan, 25 cm
Okusna svetiljka z belo kroglo, pribor prvovrsten, daje lepe svetlobe, kompl.
Zelo apartna svetiljka s krasnim senčnikom u barvah, komplet itd.

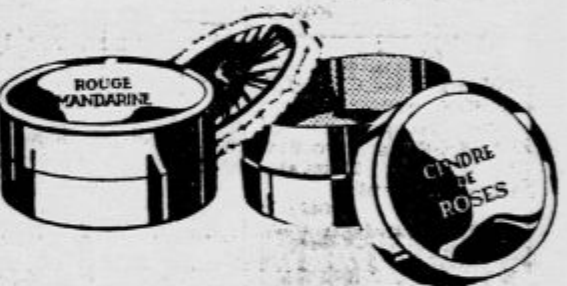
SVETOVNO ZNANI RDECILI ZA OBRAZ

Cendre de rose in rouge mandarine

in nadaljnjih dvanajst prekrasnih nijansa

BOURJOIS
PARFUMEUR - PARIS

pomenijo dovršenost u negovanju lepote moderne dame, ki se nikdar ne dajo doseći. Slabe potvorbe bi vam mogle povzročiti huda razočaranja.

Bourjois - Parfumeur
izdelovalec modernih kreacij parfemov:
SOIR DE PARIS, PRINTEMPS DE PARIS, MON-PARFUM, FIANCEE.

Vendar samo SCHNEIDER GLAZBILA
ker so najpogostejša in najcenejša, pravijo tisoće u tisoće mojih stranika
Violine od 71.- dalje Havajske gitare
Gitare od 148.- dalje klavirske harmonike
Mandoline od 98.- dalje saksofoni, troblje itd.
Harmonike od 75.- po najnižjih cenah
NAJVEĆJA DOMAĆA STROKOVNO ODREĐENA TVRĐKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ
F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠĆINA
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c
ZAHTEVAJTE POUCNI CENIK

Neveste! Gospodinje!

Najlepši okras Vašega doma je perilo, zastore, posteljna pregrinja. — Najfinije in najpogostejše ga okrasite u vezenjem od svrčke

Matek & Mikeš, Ljubljana,

(pog. hotela Struški)
Izdelujemo gumbice, prebavane sablone, pred izdelujemo čisto rno, roč. delo, imamo specijalni oddelek za oblike u volne, šuširamo iz svile, Vaško se ve. da imamo najvećjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vse tudi najbolje potrdimo. 79

Dražba premičnin

Dne 3. novembra t. l. ob 14.9. se vrši u Ljubljani, Stari trg 17, I. nadstropje, sodna dražba u konkurnzi skladu z zapuščine po pok. FR. TRDINI, spadajoćega pohištva, obleke, perila itd. Izdražene predmete je treba plaćati u gotovini takoj u njih tekom 24 ur odstraniti u stanovanja. Za željena pojasnila daje podpisani upravitelj konkurnega sklada.

DR. LOVRENOĆ IVAN, advokat,
LJUBLJANA, Tavćarjeva ul. 12.

11213

MOŠKI, POZOR!
Spolno slabost

odstranite z uporabo neškodljivega sredstva za okrepitev »La Krose«. Deluje u vsaki človeški dobi s presenetljivim uspehom. Vzdružuje seksualno moć do globoke starosti. Na tisoće priznanj. Cena 60 Din, moćniša 100 Din. — Uspeh zajamčen u nasprotnem slučaju vrnemo denar.
Havelkova ordinacija laborator
Praha 65 - Nusle
Božetceva ul. 1035 J. L. C. S. R.

Kastner & Ohler
Zagreb.

Kožuhovina

ELIGIJ EBER, Ljubljana, Kongresni trg 7.

Najbogatejša izbira

polarnih lisic
srebrnih lisic
Persianerjev
Astrahana
Seala
Bisamov
Nutrie

Moderna konfekcija

kožuhastih plašev, jopic, večernih jopic in kepov, mufov, krznenih garnitur po najnovejših pariških in dunajskih modelih.

Moderniziranje kožuhovin.

NIZKE CENE! DOBRO BLAGO! SOLIDNA POSTREŽBA!

PUH - PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Za graditev
zajamčeno dobičkanosne industrije

se išče družabnik

z Din 500.000.—

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod I. R. M. 11203

Največja stalna razstava otroških vozičkov

v Jugoslaviji. Cenik s slikami brezplačno. Naročeno blago pošljemo franco pošta. Naročilca, brez zaračunavanja omota in vozarine. Nepovoljno zamenjamo. »AVALA« tovarna otroških vozičkov Beograd, Knez Mihajlova 47. 11217

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi naše nad vse ljubljene mame, babice, tase in tete, gospe

Julčke Serne

izrekamo tem potom vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, ruškemu pevskemu društvu, sokolskemu društvu, gasilskemu društvu in starosti ruskega Sokola narodnemu poslancu g. Krejčiju za ganljiv govor, nadalje vsem, ki so drago nam pokojnico tolažili ob njenih zadnjih urah, jo obsuli z krasnimi venci in šopki ter jo spremili v tako velikem številu na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat Bog plati!

Ruše pri Mariboru, dne 29. oktobra 1933.

11180

Zalujoči ostali.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska c. 4.

Konjska struna (Rosshaar)

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobiš vedno pri trvdki

FRANC JEŠE, tovarna žime

Strazišče pri Kranju. 272
Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

Revijo modernih damskih frizur na živih modelih

priredi v nedeljo dne 29. oktobra ob 6. uri zvečer v svoji izlozbi 11215

salon »ELA« — Ljubljana, Gajeva ul.

DAMSKE PLAŠČE

za jesen in zimo, od navadne do najfinejših kvalitete, v najmodernejših fazonah, in sicer v cenah od 195 Din do 880 Din, dekliske od 7 let od 160 Din naprej, otroške od 2 let od 110 Din naprej nudi

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 29.
Na zalogi vse številke v otroških in damskih velikostih. — Predno kupite drugje, oglejte si pri nas! 11056

Javljamo s tem.

da g. LUDVIK ILERSIC, LJUBLJANA, Gledališka ulica 12, ne zastopa več naše trdke in da ima edino zastopstvo iste za Jugoslavijo

g. ROBERT FLEISCHER v Beogradu, Nemanjina 42.

Plačila se imajo vršiti samo na g. Roberta Fleischerja. Ljubljana, dne 29. oktobra 1933. 11175
Liegnitzer Eisengieserei und Maschinenfabrik TEICHERT & SOHN, LIEGNITZ (Nemčija).

PLOŠČICE

za oblaganje kuhinj, kopalnic, štedilnikov najceneje pri

MATERIJAL, trg. dr. z o. z.
LJUBLJANA, Tyrševa 36.

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO

zimske suknje, obleke in perilo iz lastne tovarne

»TRIGLAV«

Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri v najnovejši fazoni in najnižji cenil. 11173

JOSIP OLUP LJUBLJANA

Stari trg 2 (na vogalu), Pod Trančo 1 in Kolodvorska ulica 8

OROZARNA J. PASTUOVIĆ

ZAGREB, Zrinjevac 15, telefon 88-49

Za vse orožje, municijo in lovške potrebščine znatno znižane cene. Zahtevajte brezplačni cenik od oktobra t. l. 11205

Dobava živil za vojaštvo

Na dan 31. oktobra 1933 leta ob 11. uri obdržala se bo pri intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani (Metelkova ulica: Vojašnica Vojvode Mišića) javna ustmena pogodba za sledeče:

krompirja 21.500 kg
zelja 21.000 kg
čebule 5.300 kg

Pogoji so na vpogled vsak dan za časa uradnih ur pri intendanturi komande Dravske divizijske oblasti.

Kavcija od 5% vrednosti posameznih zgoraj označenih postavk živčnih količin hrane, ima se položiti pri filijalki Poštne hranilnice v Ljubljani do označenega dneva najdalje do 10. ure.

Na pogodbo se bodo pripuščali samo producenti in sicer z sledečimi dokumenti:

1. potrdilo o položeni kavciji (od Pošt. hranilnice); 2. potrdilo o lastnem pridelku, (izpostavlja županstvo).

Interesenti naj seboj prinese vzorce krompirja, zelja in čebule.

E. Br. 15509 Od Intendanture Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. 11214

Bolni, čitajte!

Mnogi ljudje trpe na živčnih motnjah, tožijo o prerani izmučenosti, o trgajočih in zbadajočih bolečinah v glavi, rokah in nogah, na vratu in obrazu; kakor tudi o srčnem utripanju, drgetu, trganju v udih, utrujenju, nemiru, občutju strahu in tesnobe, zasoplenosti, dražljivosti, raztresenosti, pomanjkanju teka, motnjah prebave, nespečnosti in nešteti drugih pojavih živčne razvrzanosti.

Najhujše je pomanjkanje odločne volje, energije pri živčno obolenem, ki se čuti za vsako delo nezmožnega, ki se brez odpora preda usodi, ki je čemer in ozlovoljen in ne dosega v življenju nobenih uspehov.

Ako čutite v sebi eno gori navedenih živčnih motenj, če hočete najti od pomoč za svoje težave, **pišite mi in jaz vam pošljem gratis**

poučno razpravo o **živčnih boleznih**, ki vam bo raztolmačila, da je predhodni vzrok vsake resne bolezni oslajenje telesne odpornosti. Prepričali se boste, da zamorete zares življenje podaljšati in boleznim preprečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan dobivam priznanice in mnogi hvaležni pisli so pridejali pismu tudi svojo fotografijo, ki jih prinašam nekaj tu v ponatisu.

Gospod Nikola S. Brenkovich, učitelj v Tuzli v Jugoslaviji piše:

Po mnogih poskusih z različnimi sredstvi, ki mi niso prinesla nikakega uspeha, sem se poslužil vašega zdravilnega sredstva, ki mi je pomagalo, in sem vam zato zelo hvaležen.

Gospa Ana Schmidt, iz Gmündena, Freygasse št. 5 v Zgoraji Avstriji je zelo zadovoljna:

Kje bi bila danes, da ne nisem poslušala od vas priporočene kure! Členek me je tako zelo zadovoljil, da ne potrebujem sedaj nikakega zdravilnega sredstva. Na pravilni ste mi veliko uslug in se vam prav iz srca zahvaljujem.

Gosp. poštni uradnik Abraham Georg, iz Timisoara 1, Rumunija, piše:

Ze po kratki uporabi vaše metode sem mogel opaziti pravičljivo velik uspeh. Izrekan vam s tem zaslužen zahvalo in bom porabil vsako priliko, da vas priporočim.

Dopisnica zadostuje! Zahtevajte še danes brezplačno poučno brošuro!

Poštno zbirno mesto:

ERNST PASTERNAK, BERLIN, SO., Michaelkirchplatz 13, Abt. 87.

Vešelo naprej!
OD 30. OKTOBRA
ZNIZUJEMO CENE
V VSEH NAŠIH
PRODAJALNAH

Moški čevlji na ram šivani, iz najboljšega telečjega boka, visoki ali nizki, prej Din 149.—

sedaj **129.—**

Ženski in dekliski čevlji iz telečjega boka z usnjenim podplatom in usnjeno visoko ali nizko peto, prej Din 89.—

sedaj **79.—**

Ženski luksuzni čevlji iz laka, ševroja ali semiša, z visoko ali srednjo peto, v raznih kombinacijah prej Din 129.—

sedaj **99.—**

Ženski čevlji iz baržuna z visoko ali nizko peto. Priljubljena vrsta naših odjemalcev prej Din 59.—

sedaj **49.—**

Isti čevlji kombinirani s telečjim boksom, prej Din 69.—

sedaj **59.—**

Svileni atlas čevlji črni, beli ali v barvah k vsaki večerni toaleti, za družbo in ples, prej Din 69.—

sedaj **59.—**

Fini otroški čevlji iz najboljšega boka fleksibilni prešivani, visoki ali nizki, za otroke od 6 do 11 let, prej Din 69.—

sedaj **59.—**

Isti z dvojnimi podplatom in močnejšim materialom, prej Din 79.—

sedaj **69.—**

Moške galoše najboljše kvalitete za bagatelno ceno. Široke ali polkoničaste oblike, prej Din 49.—

sedaj **39.—**

Požurite se, preskrbite se pravočasno, dokler so vse prodajalne dobro sortirane. — Vaše zadovoljstvo — naš uspeh.

Rata

ZAHVALA

Za vse izraze iskrenega sočutja in sožalja ob priliki izgube našega dragega soprega in očeta, gospoda

ŠIMNA MERŠOLA

zlasti za vse poklonjeno mu cvetje ter za častno spremstvo na njegovi zadnji poti se najpriskrnejše zahvaljuje

RODBINA MERŠOL.

11233

Novo mesto, dne 27. oktobra 1933.